

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65 szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon is

I. év.

Budapest, 1897., vasárnap, november 28-án.

9. szám.

Brumaire 18.

Brumaire 18-án Bonaparte Napoleon megjelent St.-Cloud-ban, a szenátorok tanácskozó termében, az ő granátosaival, és kivervén az ország atyáit a tanácssteremből, megbuktatta a direktoriumot, a mely addig Franciaországban a főhatalmat bírta vala.

És majdnem épen száz évvel később, 1897 november 26-án megcselekedték Badeni és Abrahamovicz annak a Brumaire 18-nak valami szörnyűséges paródiáját. Az osztrák Reichsrath termében megjelent a policzia és elintézte az osztrák kisebbséget. Bármennyi szimpátia van is bennünk a kihurcolt, kirugdalt, letepert uriemberek iránt, akik ha még oly képtelenül viselkedtek is, mégis csak a nemzetiségüket védték az elnyomatás ellen — ma már nem foglalkozhatunk velük. A jó pohos, csendes Ausztriában oly gyorsan nekiiramodtak az események, hogy — Ausztriáról szólván — ugyan ki emlékszik még Wolfra és Resebre és Schönererre? De arra keressük a feleletet, hogy hát mik az eredményei a csufos osztrák Brumaire 18-nak.

Nem tehetünk róla, minduntalan az a közhelylyé vált politikai axioma jut az eszünkbe, hogy Ausztria mindig megkésik egy gondolattal. Sőt most, mintha a mi rosszabbik felünk a monarchiában nemcsak egy, hanem száz gondolattal állana

hátrább annál a határnál, ahová már régesrég el kellett volna jutnia. Oly rémes, oly rettenetes odaát a sötétség, mintha nem is egy állam kezdődne a Lajta tulsó oldalán, hanem olyan intézet, amelyet Silvio Rotta képén lehetett látni nemrégiben.

Az isten szent szerelmére osztrák urak, hát a csendőr-szurony fénye, az ulánus szika ragyogása, még mindig nem világított be az Önök agyvelejébe, hogy még mindig azt hiszik, hogy ebből a helyzetből hazugságokkal, szóbeszéddel lehet kigázolni, hogy ezt a szituációt jelszavakkal lehet legyűrni! Jobbról kiadják a jelszót, hogy a tegnapi csufoságot a szocziáldemokrácia akarta és hogy Ausztria a szocziálmus ellen védekezik, amikor policziával tisztittatja a parlament levegőjét. Balról meg azt harsogják, hogy Magyarország akarta, a mi kedvünkért történt az osztrák Brumaire 18.

A császár hirtelen hazautazik Welsből. A külügyminiszter lapja nekitámad Badeninek a Falkenhayn-féle házirend miatt, mondván, hogy okvetlenül morális akcióra van szükség, ha el akarják kerülni az osztrák alkotmányosság katasztrófáját, minden közintézmény felfordulását.

A miniszterelnök félhivatalosa neki-esik Goluchowskinak, mondván, hogy ellenzéki allure-jei vannak, és egyenest kijelenti, hogy épenséggel nincs vele megelégedve.

Grácz, a jámbor Grácz a „Wacht am

Rhein“-t éneкли; Schönerer a parlament termében Germániát, Wolff a forradalmat élteti.

A tiroli klerikálisok megmozdulnak és ájtatos szemforgatással ugyan, de mégis kijelentik, hogy a parlament megrugdosása nincsen az inyükre.

Lueger és az ő népe, akik az egész campagne alatt annyi gyalázatot halmoztak az ő fejükre és az ő annyiszor hangoztatott német mivoltukra, megérzik, hogy megingott a föld lábuk alatt, hogy leköpködik őket — és kiugranak a többségből, beállanak maguk is azok közé, akiknek hivatást tegnap még az ő helyeslésük közben is cipelték ki a teremből.

A kormánynak a többsége tehát megingott.

A parlamentet ebben a szörnyen forró politikai időben három napra elnapolják.

Azt meg ki tudná megmondani, hogy az a lárma, mely a Reichsrath szép jóniai oszlopain tul örjög, minek a zaja?

Oh uraim, az isten szent szerelméért, mondják meg csak egy szóval, mi van még odaát, ami biztos, ami szilárd? Mondják meg, elegendő lesz-e, nem késő-e már Badeni elküldése, Abrahamovicz feláldozása? Vajjon meddig akarják még, hogy átsüssön hozzánk is az Önök lázas nyavalyájának forrósága, holott nekünk semmi közünk az Önök nyelvrendeletheihez?

De Önök nem tudnak felelni, mert

Az osztrák parlamentből.

Távirat Mikszáth Kálmán-tól

Hogy megfordult a világ!

Ha az ember egy kis neveltlenséget, barbárságot akar látni, nyugat felé utazik Budapestre és nem keletre. Ide értünk azzal az el-tökéléssel, hogy megnézzük a mai ülést. Igen, de hol vesszünk jegyet? Nincs az a spanyol bikaviadal, melyre nagyobb értéke lenne a jegyeknek, mint az osztrák parlament karzatára. Dóczi Lajoshoz fordultunk. Magyar szivességgel már ott várt ránk az Imperial Hotelben egy kártya Halban lovag osztályfőnökhöz, aki ura a karzati ülőhelyeknek. Kevéssel tiz előtt odahajtottunk a Házba, de itt új akadályok tornyosultak. Óriási közönség hullámozott a szép görög stílusú parlament-ház előtt. A bejáratoknál rendőrök sorfala állt, kik daczára zordon hadias sisakjuknak, szőke fonynyadt pofáikkal nem néznek ki sem nyalkáknak, sem félelmeteseknek. A folyosókat is tengernyi nép lepte el, kik mind jegyek után futkostak. Mikor elmondtuk, hogy a ház ülésére akarunk bejutni, a különféle ajtónállók gúnyosan mosolyogtak.

— Az lehetetlen.

Hát akkor legalább Halban lovaghoz szeretnénk bejutni.

— Az is épen olyan lehetetlen.

Erre Rudnyánszky Béla képviselőtársam találta fel magát; megpróbálom a dolgot, mondta magyarul, s végig czirógatván egy szolgáló karját, czirógatás-közben eljutott a tenyéréig és benne felejtett vagy három ezüst forintot.

A pohos ajtónálló fejében fény gyult, és a szive megolvadt és szolgálatkészen gurult előttünk, mint egy pók, felnyitván az idegenek páholyát, hol kényelmes ülőhelyek voltak.

Szétnéztünk.

A félkör alakú teremnek más a beosztása, mint nálunk. Csinos egy lokalitás, különb társaságot érdemelne. Az elnöki dobogó mögött a réz kétfejű sástól kétoldalt gyönyörű oszlopok sorakoznak, az aranyozott karzatokat pedig felváltva nagy emlőjű görög hölgyek és görög athléták látszanak görnyedten tartani. De voltaképen semmit sem tartanak, s mingyárt itt kezdődik az első svindli ebben a parlamentben.

Az elnöki emelvény még üres, csak a kék-sárgaszegélyes komornyikos ruhájú szolgálók állnak ott kétoldaltól mozdulatlan méltóságban. Nincs is egyéb méltóságtejes a teremben.

Az emelvény előtt következik egy kis félkör; az előadók székei, aztán egy nagyobb félkör: a miniszterek zöldbőr székei. Közepütt a miniszterelnök helye, mint egy kötös tyúk.

De Badeni bele nem ül, észrevétlenül vegyül el a jobb oldalon a lengyel urak közé.

Ezzel az összes berendezéssel szemben terülnek el a cenztráparlament különböző nemzetiségei és pártjai. A miniszterek tehát háttal az elnökeknek ülnek, farkasszemét nézve az egész házzal.

De ma egyetlen miniszter se ül a helyén, holott a Ház már szépen megtelt. A kétfejű sas felett féltizenegyet mutat a mohzöld bronzóra. Semmi szokatlan, semmi izgalmas jelenség nincsen, csak a szokott tengeremorgás, négyszáz emberi hangnak a monoton zsvaja. A lezajlott csatákat sem mutatja semmi. A sorompók, az igaz, nem állnak már, de annak sincs nyoma, hogy álltak. Csak messze a centrum legtelején mutatkozik egy kis rombolás. A pulpitus egy felszakított táblája jelzi, hogy ott a bajnok Schönerer ült.

A francziák a bastillet rombolták le ilyenkor, a németek harciasságának és bösz dühének egy fapad felső koczkája esett áldozatul.

Egyebekben egészen illedelmes bent a társaság, csak Lueger élénk egy kicsit. Nagy tömeg veszi körül, amint hirdeti:

— Nem állok jót a közbiztonságért a városban.

Kezét a feljárók végét díszítő kicsi szárnyas lóra helyezi: támaszkodón, a másikkal

bizony száz gondolattal maradtak el a határ mögött, ahová már réges-régen el kellett volna jutniok. Önöket nem is is-sisfáljuk hát a feleletért.

De szólunk azokhoz, akik itt nálunk dolgoznak azon, hogy mi is veszítsük a fejünk nyugodtságát, a gondolkodás tisztaságát. Urak, magyar emberek, hát kívánatosnak tartják Önök, hogy az osztrák convulsiók ennek a földnek a népét is megrázkodtassák?!

Holott mi abban a biztos tudatban élhetünk, hogy a Lajtha oly erős határ, a melyen bizony át nem csaphat az osztrák sár-tengernek egyetlen hulláma sem.

Magyarország készen van minden eshetőségre. Ha létre jön odaát a provizorium alkotmányosan, akkor egy esztendőre rendben van az 1867. XII. t. cz. sorsa. Ha pedig nem jön létre, noshát akkor ott van a mi szabadságunk, amelylyel Ausztriához való viszonyunkat a magunk akarata szerint a magunk erejéből rendezhetjük.

Legyünk őszinték az osztrák felfordulás dolgában!

Akik ma oly aggódó birái annak, hogy van-e még odaát alkotmányosság, azért remegnek talán, mert azt hiszik, hogy a kiegyezés csak alkotmányos Ausztriával lehetséges és ők a kiegyezést minden áron akarják? Dehogy, dehogy. Az osztrák alkotmányosságot akarják felhasználni, hogy amit hazai fegyverekkel harmincz év alatt megbolygatni se tudtak, azt most idegenből hozott faltörő kossal próbálják kiforgatni a sarkaiból.

Akik oly aggódó birái annak, hogy van-e még odaát alkotmányosság, azok azt hiszik talán, hogy ma is az a helyzet, hogy a magyar alkotmány élete attól függ, hogy vajjon odaát mit csinál Badeni ur, Falkenhayn ur, Abrahamovicz ur? Dehogy, dehogy. Nagyon jól tudják, hogy sziklaszilárd Magyarország alkotmánya és az osztrák pokol meg nem döntheti azt.

Hát miért kívánják azt, hogy mi a magunk dolgait ne az okosság szerint, ne a magunk érdekei szerint, de aszerint rendezzük, hogy Wolf ur csinál-e obstrukciót, vagy sem? Mióta ambíciónk az nekünk, hogy Wolf és Schönerer intézzék a mi közjogi, kereskedelemügyi politikánk irányát?

Vagy jók azok az alapok, amelyeket harmincz év tapasztalata oly fényesen kipróbált, vagy rosszak. Ha jók, hát feláldozzuk-e azokat a cseh nyelvredeknek? Ha pedig rosszak, minek hivatkozunk az osztrák Brumaire 18-ra, hogy azokat megdönthessük?

Am tessék figyelemmel kísérni az osztrák zürzavart, de méltóztassanak félrerakni hazafias aggodalmaikat. Mert azokra semmi szükség. Semmi szükség mindaddig, amíg a magyar nemzet nem feledkezik meg az ő politikai józanságáról, higgadtságáról, bölcseségéről. A hazafiui aggodalom akkor kerülne joggal napirendre, ha Önöknek sikerülne átlátni az osztrák nyavalytörést Magyarországra is; ha Abrahamovicz ur csendörjei, ha Badeni ur Brumaire 18-ja döntene Magyarország nagy érdekeiről is.

Hogy az osztrák parlamentarizmust felöklelték-e a bécsi parlamentbe rendelt policzia emberei, afölött méltóztassanak csak tovább gondolkodni. De hogy az ő brutális ökleik a mi alkotmányunkat, a mi közjogi alapunkat nem érintették, nem szennyezhetik be, afölött tessék nyugodtan aludni.

Mert erre nem azok vigyáznak, akik annyira keresik, hogy megvan-e még az osztrák alkotmány.

POLITIKAI HIREK.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délután 5 órakor Széll Kálmán elnöke alatt tartott ülésén hitelesítette a Münnich Aurél előadó által szerkesztett jelentést. A jelentés kiemeli, hogy a magyar iparnak a közös hadsereg megrendelésében való részesedése vonatkozó határozati javaslat az idén némileg módosított szövegében következőleg

hangzik: A cs. és királyi hadsereg ruházati és szerelési tárgyainak szállításánál a magyar ipart megillető részesedés a jövőre is annak biztosított. Hogyha pedig a magyar kisipar a neki szánt részt valamikor igénybe nem venné, akkor ez a rész a különböző gyárak lehető tekintetbevételével szintén a magyar iparnak engedtessek át.

A Székelyföldön tervbe vett előkészítő hadapródiskolára nézve megjegyzi a jelentés, hogy sem Csikmegye, sem Udvarhelymegye távolról sem voltak hajlandók azokat az áldozatokat meghozni, a melyeket feltételezve vettek tervbe az előkészítő hadapródiskola tervezésénél, de az eszme végleg el nem ejtetett s a kérdést vagy egy előkészítő hadapródiskola tényleges felállításával, vagy esetleg egy másik intézet létesítésével fogják megoldani.

A katonai büntetőtörvénykönyvre nézve az albizottság a hadügyminisztertől nyert felvilágosítások alapján joenti, hogy a büntető perrendtartás tervezete a hadügyminiszteriumban teljesen elkészült. A tervezetet rövid időn megküldi a két igazságügyi és a két honvédelmi miniszternek hozzájárulás végett.

Széll Kálmán elnök a hadügyminiszternek és Münnich előadónak a bizottság köszönetét tolmácsolta.

Toll-csörtetés. A gyarló emberiség átlaga rendszerint afféle retrospektív bölcseséggel van megáldva a természetől. A gondviselés különös kegyelme csak keveseknek, az ugynevezett providenciális embereknek adja meg az előrelátás félig profétai, félig poétai adományát. Ez a fensőbb elmebeli kvalitás soha sem képezheti a tömeg, egész nép tulajdonát, jó szerencse, ha még a vezérlő államférfiak között találkozik kellő időben ilyen kiválasztott intézője a haza sorsának.

A nagy svéd kancellár, Oxenstjerna hallhatatlan szálló igéje, hogy „parva sapientia regitur mundus”, nem csupán metszően gunyos epigramma, hanem kristálytisza bölcseségű kormányzati politikai igazság is.

Az a kevés bölcsesség, mely e szerint a jó politikának elengedhetetlen feltétele, szintén inkább visszatekintő természetű, semmint előre pillantó, törvényei a közönséges józan okosságai: óva int az oktalanságok és fölösleges számárságok elkövetésétől.

Nem lehet tagadni, hogy Ausztriában a már elemi állambölcséleti hitágazat s annak meglehetősen minimális követelményei ellen minden oldalról számos és súlyos hiba történt.

fürgén gesztikulál. Szemei fényben lobognak, szelíd Krisztusszerű arcának némi vadságot kölcsönözve.

E pillanatban azonban, mintha a pokol minden ördöge felszabadulna, éktelen vad ordítás és lárma viharzik. Felharsannak sipok és trombiták és krikrik. A karzatok hölgyei a füleikhez kapnak és szertehullámnak a felkiáltás:

— Jön Abrahamovicz!

Csakugyan belépett Abrahamovicz.

Az elnök szikár, magas alak, éles francia abbészerű arcczal és eleven sasszemekkel. Se szakáll, se bajusz, a mi még rosszabb, mert a bajusz helyén annál jobban látszik a megvető cinikus mosoly. Lendvay-léptekkel jön (különben is igen előkelő megjelenésű) s megáll szinpadiasan néhány lépésnyire az emelvénytől, mint a vadállatok szelidítője a ketrecz előréssében. Mereven rájok szegzi a szemét.

Az-üvöltés növekszik, mint az orkán.

Leirhatatlan jelenetek következnek. Minden száj ordít, csak a jobb oldal ülcsendes.

Egy őszhaju ur egy gyermektrombitát fúj lélekszakadva, a nagy erőlködésben a nyála végig folyik a mellényén; egy másik tisztelőtremelő aggyastán föltépi a pad felső deszkáját, s mintha gyalulna vele, kip-kop-kop huzgálja flegmával, néhol csattogtatva ide-oda.

— Ki vele! Ki vele! — hangzik üvöltő hangon száz torokból.

Az egyik a fűrészelést utánozza a hangjával, a jóképű Pommer egy operaáriát üvölt el (különben is nagy krakéler), a legtöb-bek kezében egy zajt csináló gép van, a mit „kri-kri”-nek hinak. A sipok vékony hangja majdnem széthasítja a füleket. Schunda összes hangzerei egyszerre megszólalva se csinalhatnának ilyen chaost. Bielohlavek és néhányan síró gyerekbábukat hoztak be és azokat nyomorgatják. E gyereksírás rémítően hallik ki a pokoli macskazenéből. Schneider és társai az einöki emelvényhez rohannak és fenyegetik Abrahamoviczot.

Gróf Badeni a székéhez közeledik, hogy bele üljön, a nagybajuszu Heeger oda rohan, fölemeli a miniszterelnöki széket, felfordítja és elkezd odavagdosni a pulpitusához. Kong és csattog, mintha egy tuskóval döngelnék a falat. Badeni megfordul és visszamegy a lengyelekhez.

Abrahamovicz még mindig ott áll két lépésnyire az einöki széktől; hideg gunyoros arcán a legbecsmérőbb közöny, mintha csak nézné, hogy mi lesz ebből. Se hátra nem megy, se előre, csak nézi őket, egyre nézi kihívó tekintetével. Aztán egy csendesedő pillanatban egyszerre villámhirtelen felszökik az emelvényre s kiveszi zsebéből a csemetét és

megrázza, de hajr, a szent István tornyának a legnagyobb harangja is csak olyan lenne most itt, mint a méhdöngés.

Az alelnökök is felkászálódznak a helyükre, a jegyzők is. Messziről úgy látszik, mintha mozogna is az einök szája, egy jegyző úgy tesz a czeruzájával, mintha írna valamit, de egyetlen hangot sem lehet kivenni; a sipók, a reszelők, a síró-babák, a trombiták, a dörömbölő lábak, a padokat verő öklök érvényesülnek s a mindent betöltő hangzavar átveszi a hatalmat mindenki és minden fölött az örültség elementáris erejével.

Perczek mulnak perczek után, az óra megy, megy, s a lárma csak nő.

Istenem, milyn tüdejük van ezeknek a németeknek, kik a trombitákat fujják! Irigylük is a jobb oldalról az ifjucsehek (sok kopasz, vén ficzko van köztük), hogy ehhez az instrumentumhoz más is ért.

Végre is az okosabb enged. Abrahamovicz, a hideg örnény, látván, hogy beszélni itt nem lehet, miután Badeni is kioson a terem-ből, az ülést felfüggeszti, — azaz elhagyja az einöki széket.

— Ki vele! Ki vele! kavarog a léghen az orkászzerű kiáltás. A németek összegyurják az ülőhelyeikre kiosztott nyomtatványokat és golyóalakban dobálják utána.

Az eredménykép előállott parlamenti lázadásal szemben már ma harcias hurokat kezd pengeni a magyar sajtó egy része, alkotmányjogi felülbírálatát követelvé a most vajdó osztrák provizorium genezisének.

Mint hogy ez a kérdés minket nem éget s megeshetik, ezentúl sem fog égetni, a harcias tollcsörtetés helyett mégis okosabb volna jó magyarán mindenkinek az eszén járnia, mintsem az esze után indulnia, melyet, meglehet, utól sem ér.

A meg nem született gyermek törvényességének vagy törvénytelenységének vitatása helyett várjuk be: egyáltalában lesz-e, sikerül-e a császárműtét?

Mivel pedig a magyar s az osztrák provizorium két iker-testvér, köztük természetileg lehetetlen, jogilag pedig izléstelen megvonni az elkülönző legitimitási határvonalat.

Az államszolgálati pragmatika. A magyar állami tisztviselők országos szövetségének megbízásából dr. Keleti Ferencz (úgy tudjuk, szolnoki ügyvéd) törvényjavaslati tervezetet készített a tisztviselők jogviszonyainak szabályozásáról. Nem bizonyos, hogy ennek egyelőre gyakorlati haszna lesz, mert a szolgálati pragmatika kérdésében a kormány még aligha tart a kodifikációnál. Ugy látszik, ez az ügy még nem kurrens és így Keleti könyvének első sorban az az érdeme, hogy a figyelmet ráirányítja a magyar köztisztviselőnek más európai tisztviselőkhöz képest kielégítetlen és bizonytalan helyzetére. Hatszázegyhány paragrafusban végzi el Keleti Ferencz a nagy tételes munkát. Meglátszik, hogy minuciózusan kiterjeszkedett minden elképzelhető részletre, de doktrínáit neki is a „jogállam“ nyomja. Ez a pragmatika tehát nem haladottabb, például a német szolgálati pragmatikához képest. A tisztviselőnek ilyen korlátozott cselekvési szabadsága pedig tételes alakban még rosszabb, mintha csak gyakorlaton alapszik. Ugy tetszik nekünk, hogy a magyar állami tisztviselő nem is akarja a „jogállam“nak legvégső konzekvenciáit levonni; hü a magyar államhoz, de nem tagadja meg hagyományait. Hagyományai pedig a municzipális tisztviselő szabadságaihoz vonzzák. A jogállamból csak egyet kér. Azt, amit Gneist tréfásan úgy fejezett ki: „Jogállam az, ahol közigazgatási ügyekben közigazgatási bíróság ítélkezik és Gneist papa ott tanácselnöki állást kap.“ A magyar tisztviselő a hatszázegyhány paragrafusból egyelőre csak egyet kér: „Minden fegyelmi ítéletet a közigazgatási bírósághoz lehet megappellálni.“ Tessék ebben a dologban egy plebiszcitumot megpróbálni.

Papír golyóbisokat! hogy nem szégyenlik! A jobb oldal unottan nézi. Aludtjej folyik ebben a pártban.

Abrahamovicz észreveszi utközben a röpködő papírfoszlányokat s megfordul, megáll, a mellét neki szegzi, mint egy gladiátor; mintha mondaná:

— Dobjátok rám! Én vagyok Abrahamovicz, és megállok a papiros golyóitoknak. Ide célozzatok!

Ennyi hősiesség mégis felvillanyozta a a cseheket és lengyeleket. Ez már mégis sok! Ez az ember nem ijed meg a Neue Freie Presse összehajtogatott mellékletétől sem.

— Hoch! hoch! kiáltják gyengén. Egy lengyel ur, Kozlowszky érzékenyült (a lengyelek érzékenyülnek el a leghamarabb) Abrahamoviczhoz rohant és háromszor megcsókolta. Ebből a három csókból kell most elégedélni a Badeni kormánynak ideig-óráig. Egyéb elesége nincs már.

Az elnök elhagyván a termet, a macskamuzsika véget ért. — Mit mondott? — kérdezték mindenfelől. — Ki hallotta?

Husz percze felfüggesztette az ülést. A sipok, trombiták visszazármaztak a zsebekbe. Már-már beállott a normális állapot, midőn új jelenet villanyozta fel a szünetelő házat.

A centrum egyik ajtaján belépett egy vézna, pápaszemes alak, rókgalléros téli ka-

KÜLFÖLD.

A forrongó Bécs.

— Az osztrák képviselőház ülése. —

A bécsi Reichsrathban... de nem, a bécsi Reichsrathról nem lehet e napokban egészen komolyan írni, ámbár ez a láрма-fészkek is sokkal szomorubb helyiség. amióta az, ő saját külön tanácskozásait az utczáról kardok csörrenése és sebesültek jajgatása kíséri. A bécsi utczák eseményei tudják csak visszafojtani azt a hatót, amely a Reichsrath szánalmasan komikus ülései nyomán akarna kitörni. Pedig vajmi nehéz nevetés nélkül megállani, amikor az ember nap-nap után látja, hogyan áll ki az elnöki dobogóra (talán inkább pellengérré) az a szerencsétlen lengyel uri ember, akit Abrahamovicznak hívnak s hogyan próbál immár három nap óta valamit megmondani, amiben tegnap is, tegnapelőtt is megakadályozták. És nem tud szóhoz jutni. Ellenben őt, mihelyt odaáll a dobogóra, elárasztják szidalmakkal, gyalázattal és ma már a változatosság kedvéért könyvekkel és fejéhez vágott tintatartókkal is. Ő hívja ülésebe a képviselőket és ő az, aki napról-napra úgy kénytelen az üléseket bezárni, hogy egy bötüvel sem jutottak előbbre, csak éppen őt gunyolta, szidta és sértette száz és száz feldühödött ember. Egy német ma tintatartót vágott a fejéhez, egy lengyel pedig — mint valami hősi mártírt — megindultan csókolta homlokán. Az ember ebben a zavaros komédiában már igazában nem tudja, ki követett el szegény Abrahamoviczon nagyobb inzultust: a brutális német vagy az érzékenyült lengyel.

Aztán a végtelenségig dühített német képviselők is humorral kezdenek dolgozni. Tizenöt embert tegnap három napra kizártak közülök: megannyian vissza próbáltak lopózni. Az egyik (Wolf) még álszakált is ragasztott, úgy lopódzott vissza a színpadra, azaz pardon: a Reichsrathba. Persze, csak kurta látogatásra jöhetett, mert hiszen jól tudta, hogy a rendőrök úgy ki fogják tuszkolni, mint a peleskei nótáriust, amikor illetéktelenül avatkozik a komédiába. De nem törődött vele. Wolf ur belopódzott az ülésterembe, fel-

villanyozta még ki nem zárt elvbarátait, aztán mikor a rendőrök vállukra kapták: két halhatatlan mondással búcsuzott el diadalainak zajos színhelyétől. Azt mondta: lám, milyen népszerű vagyok, minden nap vállukon emelnek a rendőrök! — s azt mondta továbbá: Nyolcz millió németet bajos lesz így Ausztriából kihurcolni! Amiben igaza is van a hunczut kis emberkének... Mindez ugy-e nincsen a mulatságosnak híjával és humor van abban a nemezisben is, mely a Reichsrathot ma utólérte, amidőn a megszigorított házszabályokat már nemcsak tizenötszocialista, de önmaga ellen is kénytelen volt alkalmazni, amennyiben *három napra önmagát is kizárta az ülésteremből* és keddig nem tarthat tanácskozást. Nincs ennél igazságosabb és tréfásabb nemezis! A nevetésnek ki kell nyomában törnie, azaz kellene... De az utczáról megvadult rendőrök kardcsörtetése s megtiprott, összekaszabolt diákok jajgatása hatol be. Még sem illik nevetni.

Estére váratlanul megjött a király is. Valaminek az órái, úgy lehet, meg vannak számlálva. A ribilliónak? Az ellenzéknek? Vagy a kormánynak az órái?

Itt adjuk sorra a mai bécsi értesítéseket.

A gyülekezés.

Tíz óra tájban a baloldali képviselők már a helyeiken voltak, csak a szocialisták nem mutatkoztak és a Schönerer-csoport romokkal borított helye maradt üresen. Az üvegajtókon egy-egy jobboldali képviselő próbált beszállingózni. De a baloldal már lehurrogta:

— Hát be mernek jönni? Hiszen még nincsen itt a rendőrség!

Lecher harsányan kiáltott feléjük:

— Hivjátok be a rendőröket! Tíz óra van.

A jobboldal azonban éppenséggel nem sietett. Neki nem volt olyan sürgős a dolog. Künn tolongott a folyosókon és élénken vitatta, hogy csakugyan megkísértik-e a tegnapi kirekesztett szocialisták a parlamentbe hatolni; mert a folyosón ez a hír volt elterjedve. Egyébként az ifjú cseheknek semmi kedvük sem volt, hogy a terembe menjenek, míg a miniszterek és az elnök nem mutatkoznak.

Ilyenformán ebben az időben teljes csönd uralkodhatott az ülésteremben...

bátban, czilinderrel a fején. Olyan volt, mint egy betévedt szabólegény. Mindenki oda bámult, miféle idegen botlott be kalappal.

— Vegye le a kalapját! kiálták. A jött levette nem csak a kalapját, hanem a szakállát is, hűledezve ismertek rá:

— Nini, a Wolf!

A vörhenyes bajuszu Lecher fölördített a karzatokhoz:

— Uraim és hölgyeim, itt van Wolf!

Csakugyan Wolf volt, a három napra kizárt képviselő. Belopta magát álszakállal. Hoch kiáltások hangzottak feléje. Csoportok vették körül, mint a nap hőstét.

— Hogy volt, miképen jött be?

Száz kérdést intéztek hozzá, mire elkezdte mesélni oly pozitúrában, ahogy Napoleon beszélhetne Elbából való hazaérkezését.

De talán pontig se jutott a derék Wolf, midőn egyszerre megcsillantak a rendőrök rezes sisakjai a teremben.

Elöl lépegetett Gorub báró rendőrtiszt aranypaszományos ruhájában. Nyomában tip-top, tip-top kilencez markos rendőr.

Siri csend állott be a teremben és a karzatokon, a lélegzeteket lehetett hallani.

Vérdermesztő volt ez a csend a bedlami ordítások után.

Wolf egy pad közepébe húzta magát, tarsai körülvették, mint egy gyűrű, hogy fedezzék a

testét. Ide, ide németek! Elvtársak! Ne féljen semmit Wolf! Nem lesz semmi baja.

Wolf nem is félt, de nem is nagyon bizott a németekben, mert sietett a pápaszemét biztonságba helyezni. Levette szeméről, betette egy tokba és most már gyere mártíromság! De hiszen Wolfban megvolt a lélekjelenlét. Egy ember, aki a pápaszemére gondol ilyen pillanatban! Cézár sem birt több hidegvérrel.

A rendőrök egyszerre rávetették magokat a Wolfot környező védvonalra, mire az szétesett.

Wolf lekuporodott a pad alá, de az egyik rendőr megragadta a jobb karját, másik a lábát, akkor a harmadik rendőr lehajolt Wolf másik lábáért, s ezzel ki volt emelve a jó ember, mint egy szétterpesztett nyul.

Az ötödik rendőr most a fejét fogta meg, a hatodik átnyult a dereka alá s vitték ő nagyságát a levegőben olyan könnyedén, mint egy pelyhet. Söhasem utazott még parlamenti tag ilyen forsponton. A nevezetes férfiú viczkándozott, hánykolódott, szabadon levő kezével ütötte a rendőröket. Azok a világért sem viszonozták. Csak lefogták még a másik kezét is és kihurcolták. Gyöngéden, óvatosan, mint egy makranczos gyereket.

Magyar képviselők a karzaton horzadvá nézték a jelenetet.

— Hát mi ez? miért engedik képviselőtársukat elfogni ezek az urak?

Egy kis kárpótlás.

Az idő már tizenegyre járt s mint rendszeren az ülések megkezdése előtt, egy szolga sietett az elnöki dobogóra, hogy a képviselőket becsengesse. De alig mutatkozott a boldogtalan szolga — állítólag ugyanaz, aki tegnap Czingr képviselőt a teremből kihurcolta — egyszerre csak pokoli zaj támadt, az ellenzéki képviselők füttyülni s a változatosság kedvéért *tüzoltó-sípokkal trombitálni kezdtek, aztán a padokat döngették* s végül irtózatossá hurrogással fordultak a szolga ellen:

— Takarodjék onnan! Az a rendőrség helye!

A szolga ijedten hőkölt vissza, de újabb parancsra visszament a dobogóra és felkapta a csengőt. Ebben a pillanatban újra felhangzott a dobolás, a füttyölés, a trombitaszó. *Steinwender és Funke* képviselők átszöktek a miniszteri padsoron, felrohantak a dobogóra és *lerugdosták a szolgát.*

— *Ha az elnököt nem, téged csak ki-dobhatunk!* — ordították és megkapva a szolgát, úgy hurcolták ki, csekély kárpótlásként az ugyanilyen módon kiexponált képviselőkért.

Az egész jelenetet az izgalomtól sápadtan nézték az üvegajtóból *Abrahamovics, Badeni és Gleispach*...

Szidalmak zuhatagja.

A miniszterelnök és az igazságügyminiszter tovább is az üvegajtóban maradtak, de az idő mult és Abrahamovicsnek végre be kellett mennie, hogy az ülést megnyissa. Látszott rajta, hogy habozik, de csak egy percze: aztán elszántan sietett fel a dobogóra.

Csak úgy zuhogott feléje a szidalom és a káromlás.

— *Le vele!*

— *Disznó!*

— *Szemtelen gazember!*

— *Pimasz lókötő!*

A viharzó tábor erősítést kapott, mert már a keresztény szociálisták is hozzája csatlakoztak. Abrahamovics ugyan úgy tett, mintha mosolyogva hallgatná a viharzást és összefonva karjait, gunyosan próbált eltekinteni a tömeg fölött, de nem bírta sokáig.

Trombitaszó hallatszott, mintha tüzoltók rohanó kocsjáról hangzanék a vérfagyasztó figyelmeztetés. Székeket kaptak fel és azokkal döngették a miniszterek asztalait. Egy gomolyba keveredett minden sipoló, dörömbölő és káromkodó ellenzéki. És élesen vált ki a dühödő lármából egy sivitó hang:

— *Gazember! Gazember! Gazember!* Igy. Háromszor egymásután. De ezzel

Szomszédunk, egy kopasz német báró átszólt hozzánk kíváncsian:

— Hát mit csinálnak?

— Hiszen többen vannak, ki kellene lökdösnöök a rendőröket.

— Az ám! hogy becsukják őket! felelte a német báró fázékonyan.

S valóban a németek odafenn meg nem haragudtak, de elszontyolodtak e minden parlamentet megszégyenítő szcénára. Csak Lecher hívta fel újra tanúságra a karzatokat, kiterjesztett karjaival:

— Ime uraim, ilyen az osztrák szabadság!

Néhány perc múlva megjelent az alelnök kijelenteni, hogy nem lesz ülés. Bizonytalan, hogy mikor lesz, még bizonytalanabb, hogy mi fog azon történni. Bizonyos csak az az egy, hogy Badeni nem soká marad, hogy a provizóriumot, ezzel a házzal megcsinálni nem lehet, legfeljebb valamely ötletes csínynyel, (Beöthy Aldzi kell már ide, nem Badeni) de a legbizonyosabb az, hogy a cenzurpárt erényei és hibái egyaránt paródiái az emberi hibáknak és erényeknek, és hogy nem fognak soha fordulamat csinálni. Üres lármánál többre nincs erejük és bátorságuk. És végre bizonyos az, hogy ha a mi szélbalunk ide jönne, csak egy napra (ki kellene őket kormányköltségen küldeni) örök időkre megutálnák az obstrukciót.

csak kezdődött az igazi anarkia. Mert kiugrott egyszerre *Lecher* és felkiáltott Abrahamoviczhoz:

— *Szemtelen gazember! Takarodjék onnan!*

Majd *Kiesewetter* ordított reá:

— *Dobjuk ki a pimasz lókötőt! Takarodjék! Becstelen vén bűnös, még fel fogják akasztani.*

Heeger új jelszót talált:

— *Un Ausztria leghazugabb embere!*

— *A lámpaoszlopra vele!* — toldotta meg az új jelszót dr. *Gross*.

— *Akaszzátok fel a hazaárulót!* — hangzott immár széltiben, gazdátlanul.

Abrahamovics állott összefont karokkal és gunyosan mosolygott. Ez felbőszítette az embereket. S egyszerre csak *végighasított valami a levegőn: egy házszabály-könyv volt, és odarepült az elnök fejéhez.* Másik könyv is repült a nyomában és harmadik és negyedik. Mert most már a felbőszült ellenzéki nem akarta csak a saját torkát koptatni, hanem *ahány könyv a keze ügyébe esett, mind az elnök fejéhez vágdosta.*

Közben pedig tovább zuhogott a káromlás:

— *Dobjátok ki a gazembert!*

— *Mitől tudna ön úgy elpirulni, hogy végre eltakarodna?*

— *Hisz önből kiveszett a becsület-érzés.*

— *Ön a nép gyilkosa!*

— *Lengyel bitang!*

— *Takarodjék le onnan, szégyenfeltja a parlamentnek!*

A dobolás, sipolás, káromlás és könyv-eső közepette Abrahamovics halásápadtan próbált csöngetni és szóhoz jutni. De hasztalan. Szinte pihenésnek vehette, amikor a düh egyszerre más irányt vett és *Halban* osztályfőnök ellen fordult, akit azelőtt *Blumenstock*nak hívtak s akiről azt tartják, hogy jobbkeze lévén a miniszterelnöknek, a nyelvrendeleteket is ő formulázta.

— *Ezt a zsidó gazembert is ki kell dobn!* — hangzott az új jelszó.

— *Ki a zsidóval!*

— *A zsidó az oka mindennek!*

És így tovább. Abrahamovics már fel akarta függeszteni az ülést, de abban a pillanatban egészen újfajta jövevény mutatkozott: *egy tintatartó repült az elnök fejéhez.* (Hir szerint *Lecher* dobta feléje s ezért *Abrahamovics* meg is tette ellene a bűnügyi följelentést.)

— *Hurrá!* tombolt és ujjongott örömben az ellenzék.

Abrahamovics tintásan, reszketve tántorgott le a dobogóról. Még távozásában is röpködtek feléje a szidalmak és a valamivel kompaktabb házszabálykönyvek. Odalenn pedig *a lengyel Kozlovszky a nyakába borult és meghatva csókolta meg...*

Ballada

az elüzlött és visszatért — Wolfról.

Az elnöki dobogó üresen méredt. A völgyben látható lett, amint *Lueger* és *Lichtenstein* átmennek a konzervatív nagybirtokosokhoz. A teremben noka figyelték s állítólag hallották, amikor *Lueger* kijelentette, hogy ezentúl ő és párthivei teljes erejükből támogatni fogják a baloldalt. S a kisebbség csakugyan eljenezte *Lueger*t, akinek — úgy látszik — elrontotta az éjszakáját, hogy tegnap Bécs utcáin abczugták is.

De im — mi történt?

Az üvegajtón *besiet a tegnap kizárt Wolf téli kabátban, kalappal és bottal;* megáll a terem közepén és azt kiáltja:

— *Hurrá parlament!*

Az ellenzéki képviselők hozzá sietnek, kezet szorítanak vele, gratulálnak neki és Hochkiáltással üdvözik. *Lecher* fölkiált a karzatra:

— *Wolf* megint itt van!

És ostromolni kezdik kérdésekkel, hogy miképpen jöhetett be. Azt mondják, hogy *álruhában és alszakállal lopózott a terembe;* mások szerint a terem bejárója előtt detektívek fölsmertek és nyakon csípték, de *Wolf* kiszabadult a kezükből és berohant az ülésterembe. Egyszerre, úgy tizenegy óra tájban, *bevonult a rendőrség* egy rendőrtisztviselő

vezetésével s a csapat egyenesen *Wolf*hoz megy s a *tiszt felszólítja, hogy távozzék.* Erre az *ellenzéki képviselők oda rohannak, hogy Wolfot megvédelmezzék,* de a rendőrök félre lökik őket; a kik szépszerével nem hátrálnak, azokat *rugdossák, lökdösik és megfogják Wolfot, aki földre veti magát és kézzel-lábbal harcol a rendőrök ellen,* de ezek rávetik magukat és *irgalmatlanul ütik, verik, pofozzák, lábukkal rugják, haját tépik, aztán fölemelik és kiviszik a teremből.* *Wolf* még akkor is protestált, a mikor a rendőrök a teremből kihurcolták.

— *Nyolcz millió németet bajos lesz így Ausztriából kihurcolni!* kiáltotta.

A mikor a rendőrök fölkapták s kifelé indultak vele, gunyosan mondta:

— *Ez aztán a népszerűség! Engem a rendőrök mindennap a vállukra emelnek!*

A rendőrök *Wolf*ot a kisebbik miniszteri szobába hurcolták, ahová a rendőrtisztviselő is követte s *kijelentette Wolfnak, hogy őt ezennel letartóztatja. Wolf és Steinwender,* aki egy pillanatra sem távozott a kirekesztett képviselő mellől, dühösen tiltakoztak a rendőrség brutálisa ellen, de a rendőrtiszt még csak nem is hederített tiltakozásukra, hanem intett legényeinek, akik megragadták *Wolf*ot, *kihurcolták a miniszteri szobából s betaszították egy bérkocsiba, a melyen két lovasrendőrrel elül és kettővel hátul a rendőrségi palotába szállították.* Ott jegyzőkönyvet vettek föl vele s a hivatalnok kijelentette neki, hogy nyilvános erőszakosság büntette miatt megindítja ellene az eljárást s ezzel újra átadta őt a rendőröknek, kik a *tartományi törvényszék épületébe kísérték, ahol letartóztatták.*

A mikor *Wolf*ot a miniszteri szobába vitték, ott volt *Gleispach* igazságügyminiszter is, aki a habozó rendőrtisztviselőnek azt mondta:

— *Csak tartóztassa le! az én felelőségemre!*

Dasinszki is be akart hatolni a képviselőház üléstermébe, de a detektívek fölsmertek és erőszakkal távolították el. Ugyanígy járt *Berner* is, csak hogy ő eljuthatott az ülésterem küszöbéig, ahol bekiáltotta a képviselőknek:

— *Tegnap a proletáriátus szólalt meg! Ma a polgárságra kerül a sor!*

A következő pillanatban a rendőrök *nyakon csípték és erőszakkal eltávolították a parlamenti épületből.*

A szünet alatt.

Wolf kihurcolása után *Novák* képviselő minden miniszteri széket felfordított és azokat össze-vissza dobálta.

Dr. Kramarz alelnök észrevétlenül felsietett a dobogóra s lekiáltott:

— Az ülést félóra felfüggesztem.

— *Mégsem megyünk el! Résen leszünk!* — kiabáltak alulról s a teremből csakugyan senki sem távozott.

A teremben nemsokára híre terjedt, hogy *Lueger* fölkereste *Badeni*t és kijelentette neki, hogy amennyiben a parlamenti helyzetben kedvezőbb fordulat nem áll be, *ő sem vállalhat garanciát arra nézve, hogy Bécsben a rendet és nyugalommat fentartassa.*

Időközben a baloldali pártok klubelnökei összegyűltek és tanácskozni kezdtek a helyzet felől. Tanácskozásai értelmében rögtön a miniszterelnökhöz siettek és ott a következő kijelentést tették: A helyzet tarthatatlan és semmiesetre sem alkalmas fontos politikai teendők megbeszélésére. De miután a felelősség csak őt és minisztériumát terheli, *lelkére kötik, hogy a kinos szituációnak veszen véget és az ülést rekesztse be.*

Gróf Badeni azt felelte, hogy *ő egyelőre nem tehet semmit, mert az uralkodó nincs Bécsben.* A saját felelősségére egyelőre csak annyit intézkodhatna, hogy a *mai ülés berekesztésék,* ha a klubelnökök odahatnak, hogy a berekesztésnél a botrányok kerüljenek. *Ebben az esetben keddig nem tartatna ülést.*

A klubelnökök visszasiettek a terembe és közölték ezt a képviselőtársaikkal. Így aztán félóra

mulva Kramarz alelnök elfoglalta az elnöki széket és elég csöndben jelentette ki:

— Az ülést ezennel bezárom és a legközelebbi ülés idejét és napirendjét írásbelileg fogom a képviselő urakkal közölni.

Konferenciák.

Az ülés berendezése után valamennyi párt konferenciára gyűlt össze. A jobbpártok parlamenti bizottságánál megjelent gróf Badeni miniszterelnök és az összes miniszterek. Ezen a konferencián a kormány különféle nyilatkozatot tett, melyeknek meghallgatása után megállapodtak abban, hogy a ház legközelebbi ülését keddre hívják össze.

Az ellenzéki pártok elhatározták, hogy a jövőben tőlük telhetőleg megakadályoznak minden ülést.

A lengyel klub, mint nekünk éjjel telefonozták, hoinap bizalmas konferenciát tart.

A nap egyik legfontosabb eseményének tekintik, hogy Dipauli pártjában, a katolikus néppártban, elkerülhetetlennek látszik a szakadás. A centrumnak a német néppárttal való fuzióját is küszöbön látják.

Rendkívül érdekes a következő rövid telefon-jelentés is:

— Az önök tudósítójának ma este alkalma volt Auersperg herczeggel, az urak háza alkotmányhü pártjának kiváló tagjával beszélgetni s a herczeg határozottan kijelentette, hogy a jövőben az urak háza a képviselőházból átküldött minden indítvány törvényes voltát a kritika alá fogja vonni.

A katolikus néppárt tiroli képviselői Zallinger által kijelentetik, hogy ők a képviselőházban előfordult erőszakoskodásokat mélyen sajnálják és helytelenítik, de egyszersmind Falkenhayn gróf indítványa fölött rosszalásuknak adnak kifejezést.

A keresztény szocialista párt által megválasztott jegyző, Weisskirchner dr., ma értesítette a ház elnökét, hogy tekintettel Falkenhayn gr. indítványára, mely a parlament elleni erőszakot jelenti, a házszabályok értelmében lemond jegyzői tisztéről.

Lueger és társai ma reggel a Ház elnökségénél kellően támogatott vád alá helyezési indítványt terjesztettek elő Badeni miniszterelnök ellen a képviselőház erőszakos megrendszabályozása miatt.

Egy pillantás a jövőbe.

Bécsi tudósítónk telefonozza a késő éjjeli órákban:

— Most, hogy Lueger és pártja nyíltan a kisebbséghez pártoltak, sőt Lueger külön is kijelentette a miniszterelnöknek, hogy a jelen körülmények között Bécs városában nem vállalhat garanciát a rend és a nyugalom fentartásáért: immár azoknak a hite is megrendült, akik bizonyosra vették, hogy Badeni a provizórium elintézése előtt nem bukhatik. A sülyedő hajóról megkezdődött a menekülés — mondják általánosan és sokat várnak a holnapi naptól, amikor ő felsége már fogadta a miniszterelnököt. Azzal azonban körülbelül tisztában vannak, hogy amikor a provizórium sorsa forog kockán, amelylyel Badeni nem tud boldogulni: *Badeninek föltétlenül ki kell állania az utból. Ebben a tekintetben talán már a holnapi nap elvezethet a döntő fordulathoz.*

(Megjegyezzük, hogy hasonló hírek budapesti politikai körökben is keringtek. Beszéltek, hogy Badeni azt fogja ő felségének javasolni, hogy a különböző pártok vezérférfiit meghallgassa; más verzió szerint Badeni el lenne tökével lemondani s a provizórium keresztülvitelét átmeneti miniszteriumnak átengedni.)

Alkalmi bécsi tudósítónk, aki föltétlenül megbízható forrásból kapta értesüléseit, lapunk zártakor még a következőket telegrafálja:

— Badeni helyzetét a felsőbb körökben tarthatatlannak hiszik. Mondják, hogy szerepe csupán a provizórium megszüntetésére szorítkozott, de aligha teljesítheti ezt

is. *Józan osztrák politikusok emlegetik, hogy a magyarok beavatkozása nem volna célszerűtlen. Badeni utódjául gróf Thuant és Lichtenstein herczeget emlegetik*, de az előbbire a csekek haraguzsznak, az utóbbi pedig tehetségénél fogva gyöngye a viszonyokkal megküzdenni. *Legvalószínűbb, hogy egy provizórium lesz, élén a mostani osztrák honvédelmi miniszterrel.*

A tüntetések.

A tegnapi tüntetéseknek ma sokkal nagyobb mérvű folytatása volt. A tegnapi utcai tüntetések alatt elfogott 51 személy közül 13-at csoportosulás és hatósági intézkedések megtámadása, egyet nyilvános erőszakosság miatt a büntető törvényszéknek adtak át. Kihágások miatt 10 személyt jelentettek fel az államügyészségnek. Öt embert hivatalos eljárás megakadályozása miatt a kerületi törvényszéknek adtak át. Tizenötöt rendőrileg büntettek meg. Hét letartóztatott ellen még nem fejezték be a vizsgálatot. Egyet szabadon bocsátottak.

Ma délelőtti nagyobb csoportosulások voltak a parlament palotája előtt. Legnagyobb részt diákok, fiatal emberek és részben kíváncsiak gyülekeztek össze. A rendőrség és a lovasrendőrök kiürítették a teret és néhány embert letartóztatottak, mert ellenálltak a rendőrségnek.

Reggel a képviselőház környéke, valamint az egész Ring meglehetősen csöndes volt, csak később támadtak nagyobb csoportosulások, melyeket azonban a czirkáló rendőrök és lovasrendőrök megakadályoztak. 9 óra felé nagyobb élénkség támadt, de ekkor a rendőrség is megerősöbült. Az egyetem előtt nagyobb diákcsoportosulások támadtak. Bent az egyetemen minden ablak és ajtó meg volt szállva diákokkal, kik színes sapka nélkül jelentek meg.

A parlamentnek a Stadion-utca felé nyíló kapuja előtt már 9 órakor nagyszámu rendőr foglalt állást egy felügyelő vezetése alatt, arcczal a kapu felé. Már ebben az időben nagyszámu közönség is volt jelen, amely a karzatokra akart feljutni és az utca másik járdáján helyezkedett el.

Tíz óra felé megnyílt a karzatlatogatók számára a kapu, amely a Stadion-utczába vezet. Irtózatolakodás és dulakodás kezdődött erre a jegytulajdonosok és azok között, a kiknek jegyük nem volt.

A helyzet oly fenyegető alakot öltött, hogy a rendőrség visszahívta az egész tömeget, amire megkezdődött az első tüntetés. Az óriási tömegeből éktelen kiáltások hallatszottak, *fütyülésekkel és vonításokkal tarkítva*. A tömeg mindjobban a kapu felé szorult. A közbenlevőket annyira nyomták, hogy alig bírtak lélekzetet is venni és *őrült módon kiáltottak segítségért*. A rendőrség, esetleges nagyobb szerencsétlenséget megakadályozandó, elhatározta, hogy erősebben lép föl és *lovasrendőrök ugrattak a tömegbe, a melyet szét is kergettek*. Több száz személy a város háza előtt elterülő parkba vonult, de a lovasrendőrök ide is utánuk vágattak, *több embert elgázoltak és számosakat letartóztatottak*.

A Ringen ezalatt mozgalmas élet uralkodott. Sok száz ember sétálgatott a parlament környékén, egész az egyetemig. A parlament feljárója el volt zárva. A rendőrség nem tűrte sem a csoportosulást sem a megállást. Így tehát az egész tömeg folyton hullámozott.

Harcz az egyetemen.

Az egyetemen elmaradt szokásos séta, mert a rektor megtiltotta. Amikor 11 órakor bezárták az előadásokat, számos diák a hallgatótermekből az aulába jött és izgatottan beszélték a tegnapi eseményekről. Majd több ízben elénekelték a *Wacht am Rhein-t*.

Negyed 1 órakor a diákság egy része kiment az egyetemről, hogy a parlament elé vonuljon tüntetni. Künn azonban a rendőrség várta őket és *valóságos viadal fejlődött ki közöttük*. A *rendőrség kardot rántott és behatolt az egyetemre*, ahová a diákok visszavonultak. Ezalatt az ameleten levők társaik segítségére siettek és *köpöládákat, rácsozatdarabokat, ablakramákat stb. hajigáltak a fölnyomuló rendőrségre*. A rendőrök kivont kardokkal a diákok után iramodtak, azonban csak az első emeletig jutottak, merl ott a *diákok valóságos barrikádot állítottak föl*, mindent összehalmozva, ami a diákok kezük ügyébe akadt.

Ezalatt a diákok egy küldöttsége megjelent a rektornál, hogy tudomására hozzák a rendőrség eljárását és brutalitását, amennyiben tudvalóleg a rendőröknek az egyetem falai közé nem szabad bemenni. A rektor fel is szólította a rendőrtisztviselőt a rendőrök visszavonására, ami meg is történt.

Az egyetemi tüntetések alkalmával 12 letartóztatás történt. Egy egyetemi hallgató, Schmidt

Lajos, egy kardcsapással a fején, *súlyosan megsebesült*; számosan pedig könnyebb sérülést szenvedtek.

Tizenkét órakor az egyetem hirdetőtáblájára kifüggesztették a rektor egy *komoly intését*, a melyben felszólítja a hallgatókat a tüntetéstől való tartózkodásra.

Az igazi tüntetéseket estére várják, a meny nyiben ma szombaton vannak a *munkásfizetések*. Az egész *helyőrség konzignálva van*. A *szocialdemokraták azt beszélték, hogy este legalább 50 ezer tüntetőt visznek a parlament elé*.

Az esti harcok.

Ma este hét órakor mint tudósítónk telefonozza, a Ringstrassen óriási demonstráció volt. Tanulók és munkások tüntettek a kormány és a rendőrség ellen. Az egyetemi tanulók *délóta jóformán nem hagyták el a Ringet* s egész esti hat óráig élénk korzó volt a Ringstrassen. A rendőrség a csoportosulást megakadályozta, hat óra után azonban a *tolongás már életveszélyes mérvet öltött*. A *tanulók és a rendőrség és katonaság között összestütközés történt*.

Az ut mentén kiáltások sivitanak:

— *Pfuj Badeni!*

— *Le nyelvrendelettel!*

— *Le a katonasággal!*

— *Abczug Lueger, a népárló!*

— *Le a Badeni czirkuszával!*

A lovas és gyalogos rendőrök *kivont karddal megrohanták a tüntetőket*, *nagyszámu sebesülés történt* és sok tüntetőt letartóztatottak. *Gyerekek és asszonyok is megsérültek a rendőrség brutalitása következtében*.

Egy nagy tömegnek sikerült a Judenplatzhoz érni. *Itt a miniszterelnök palotája előtt éktelen macskazenét rendeztek, botokkal megdobálták a palotát és összezúzták ablakait*.

Lovas rendőrök verték szét itt is a tömeget. *A Ringen a demonstráció még késő éjjel is tart*.

Nagy csata volt a Burgtheater közelében levő Landmann kávéház előtt is; az itt összesereglett több ezer főnyi tömeg Dainszkyt és több más szocialista képviselőt életette. A lovas rendőrök *itt is kivont kardokkal vágattak a tömegnek* és számos sérülés és elfogatás történt.

A tüntetésekről a Magyar Távirati Iroda bécsi telegrammja ezt a képet adja:

Bécs, november 27. Az egyetem zsufolásig tele van hallgatókkal, akik kis idő mulva a Reichsrath-strasse-ra távoztak. Ott ismét összegyűltek, dalokat énekeltek és tüntetőleg viselkedtek. Kis idő mulva és miután nagyobb rendőrcsapat jelent meg, az utcát sikerült kiüríteni, az egyetemen azonban még sok hallgató volt, akik a rendőrséget gonyolták és az ablakokból különféle tárgyakkal megdobálták, vagy, hogy ezek kénytelenek voltak az egyetem melletti utat szabadon tartani, nehogy valaki megsérüljön. Egyik letartóztatott zavargó megszökött és a rendőrök elől az egyetemre menekült, akik az egyetem kapujáig üldözték. A zavargók az egyetem épületébe rohantak és így nem érthették utól. A visszavonuló rendőröket az egyetem épületében levő hallgatók követték, a *leghátsó rendőrt nehéz fadarabbal ütlegelték és gipszszel leöntötték*. Még mindig történnek kisebb gyűlésezések, amelyeket azonban rendszerint szétoszlatnak. A Franzseringen nagy néptömeg vonult végig a szocialdemokrata Schummeierrel és Schrammellel az élén. Ezt a tömeget hasonlóan szétoszlatták. Az utcákra még mindig özönlik a nép.

Esti nyolcz óráig összesen hatvanegy embert tartóztatott le. Közülök huszonnegyel átszolgáltattak a törvényszéknek, részint az osztrák állam-törvény 65. §-a (közcsendháborítás) részint a 219. §. (csoportosulás), a 233. §. (engedtelenség a hatóság közögek iránt csoportosulás alkalmával) és a 300. §. (hatósági intézkedések ócsárlása) alapján. Két embert a rendőrség megsértése miatt a kerületi törvényszékhez kísérték át, a többit rendőrileg büntették meg. Esti tíz óráig ismét történt néhány letartóztatás.

Nyolcz óra felé a Judenplatzon levő belügyminiszterium előtt több száz munkás gyűlt össze, a *Marseillet énekelve, a kormányt abczugolva*. A rendőrök közbeléptek, de a tömegnek csak kis részét tudták szétverni. A Judenplatz összes üzleteit bezárták és a belügyminiszterium kapuit is bezár-

ták. Harmincz lovasrendőr a tömeget szétverte. Fél tíz órakor ismét több száz ember rohanta meg a belügyminiszteriumot, lovasrendőrök és rohamlépésben érkező katonák a tömeget szétverték.

Készülődések.

Az egyetemi polgárok — mint tudósítónk telefonálja — holnap délelőtt tíz órakor a parlament és az egyetem előtt tüntető körmenetet rendeznek. Az egyetemi polgárokhoz a technika és a felső földmívelési iskola növendékei is csatlakoznak. Szociáldemokrata ülések is lesznek holnap Bécs több kerületében. A munkásokat már ma felszólítják, hogy az ülések után a Ringen végigmasírozzanak.

A visszhang.

Grácban ma is visszhangja volt a bécsi eseményeknek. A *Neue Freie Presse*-nek jelentik Grácból, hogy ma délelőtt az egyetemen több száz német és olasz egyetemi polgár találkozott s innen József császár szobrához vonult, ahol egy technikus beszédet tartott s a közben megszorított tömeget felszólította, hogy énekeljék el a *Wacht am Rhein*-t s aztán nyugodtan oszoljanak szét. Ez meg is történt.

Esti hét óra után nagy demonstráció volt. Több száz munkás a Herrengassén át vonult fűtyülve, kiabálva s a paplak ablakait bönzta. Nyolcz órakor közbelépett a katonaság, mely a tüntetőket szétverte.

A *Grazer Extrablatt* egy számát a tüntetők elégették, s egy antiszemita vezér lakásának ablakait beverték. Az Auerspergplatzra vonultak aztán s ott egy *Badeni vonásait utánzó babát akasztottak fel egy fára.* A tüntetők a Muhrgassen egy őrt álló bosnyák katonát kövekkel dobtak meg; az őrszem oldalfegyverést elsütötté, a golyó két tüntető halálát okozta, s kettőt súlyosan megsebesített. A katonaság a tüntetőket kivont kardokkal szétverte.

Prágában a Bécsből érkező vonatot nagy tüntetéssel fogadták a pályaudvaron. Steiner József, szociáldemokrata képviselőt a tömeg német és cseh nyelven éltette; a rendőrség közbelépésére a tömeg szétszórt.

Egerből jelentik: Nyolcz óra óta a város nagy demonstrációk színhelye. Az egész lakosság talpon van. *Badeni miniszterelnököt* s *Abrahamovicz* elnököt erősen abuzgolják. A kerületi kapitányság előtt összesereglett tömeget harmincz lovasrendőr szétverte.

A tintatartók.

A Reichsrath elnöksége az államügyésznél tett feljelentését a következőkkel motíválja:

1. Tintatartóval megdobálták az elnöki tribünt; a tintás üveg dr. Fuchs és dr. Lang közé esett.

2. Dr. Lang rendező felé egy tintaátlványt dobtak.

3. Dr. Lecher az egyik miniszter réztintatartóját dobta *Abrahamovicz* elnök felé; a tintatartó, mely darabokra törött, *Abrahamovicz* és *Lang* közé esett. *Rojowsky* lengyel képviselő szedte össze a tintatartó darabjait és corpus delicti gyanánt *Abrahamovicz*nak adta át.

A feljelentésben indítványozva van, hogy szemtanukként báró *Widersberg*, *Rojowsky*, *Krumpholz*, *Matalka* s *Berdlik* képviselőket hallgassák ki s hívják meg tanukul azokat az újságírókat is, akik a dolgokról lujjaikban írtak. A tettes képviselők elfogatását a büntető törvénykönyv 81 §. alapján indítványozzák.

Az elnök felé repülő tintatartó az elnököt bal kezén és arczán tintával bemocskolta, a tintatartó főtartalma az elnökség mögött levő baloldali oszlopot piszkította be.

A király Bécsben.

A király ma este hét órakor *Walseeből* Bécsbe érkezett. Feltűnést keltett, hogy ma kivételesen nem a megszokott uton, hanem a *Mária Theresiaplatzon* át hajtatott a *Burgba*.

Hire jár, hogy nyomban megérkezése után magához kéréte *Badeni miniszterelnököt*.

A Dreyfus-rejtély.

Piquard ezredes kihallgatásáról mindezeideig részletek nem szivárogtak ki s mindössze találgatások folynak. Az *Esterházy* őrnagy pártját fogó lapok a csendet felhasználják arra, hogy állítsák, miként *Piquardnak* nincsenek is adatai s hogy ő mindig csak *Esterházy* személyével foglalkozik a kihallgatáson.

Esterházyt ma kihallgatták. A „*Jour*” egy hasábon gonyolódik *Esterházy* merész viseletén. Többek közt azt is megírja, hogy *Esterházyt* és kíséretét *rendőrök követik.* A kíséret egy izben, a rendőrségtől megszabadulandó, több üzletbe tért be, a rendőrök azonban mindenütt nyomukban vannak. Egy üzletből kilépve, az őrnagy kíséretének egyik tagja tiltakozott a rendőrség ezen eljárása ellen s felszólította a rendőröket, hagyják el őket. A rendőrök azonban nem tágtítottak. Erre felszólította *Esterházy* egyik barátja a rendőröket, hogy a rendőrfőfőre kővessék őket. Ide érve, *Esterházy* barátai a rendőrfőfőre szobájába mentek, s mialatt az őrnagy az ajtó előtt várta barátait, panaszt emeltek a prefektusnál, hogy nem tűrik e kellemetlen rendőr kíséretet. Itt azonban azon választ kapták, hogy a dolog nem tartozik a prefektus hatáskörébe s így nem foglalhozhatik vele.

A francia lapok — mint irtuk — azt újságották, hogy gróf *Esterházy-Walsin Ferdinánd* a *heidelbergi* egyetemet látogatta volna. Az egyetem hiteles könyveivel igazolja, hogy 1858-tól 1880-ig a *heidelbergi* egyetem hallgatói sorában sem *Walsin*, sem *Esterházy* nevű hallgató nem volt. (N. Fr. Pr.)

A „*Matin*” szerint *Piquard* ezredes *Pellieux* tábornok előtt azon egyéni nézetének adott kifejezést, hogy *Esterházy* egyidejűleg francia, német és olasz kómszolgálatot végzett és a francia kormányt rászedte. *Esterházy*nak büntársa volt a törzskarban, akinek nevét *Piquard* szintén megmondotta.

A „*Nordd. Allg. Ztg.*” ma kijelenti, hogy néhány párisi lapnak az az állítása, mintha a német császár a haditörvényszék *Dreyfus* ellen hozott ítéletének végrehajtása előtt sajátkezűleg irt levelet intézett volna a francia köztársaság volt elnökéhez a vádlott érdekében, teljesen alaptalan. A császár ebben az ügyben soha egyetlen levelet sem irt.

A kamara ülésének végén az a hír terjedt el, hogy két elfogatás történt. A *Journal des Débats* azt írja, hogy az egyik illető elfogott délelőtt óta a térparancsnokságon van s csak ez *Piquard* ezredes lehet, mert *Esterházyt* az utcán látták. (N. Fr. Pr.)

TÁVIRATOK.

A román trónbeszéd.

Bukarest, november 27. A király ma trónbeszéddel nyitotta meg a kamarát. A trónbeszéd első sorban emlékeztet azokra a kemény megpróbáltatásokra, amelyeket Románia az idén a trónörökös betegsége miatt szenvedett. A király halálját fejezi ki az odaadásért, amelyet akkor az egész társadalom tanusított. A külpolitikára vonatkozólag a trónbeszéd azt mondja, hogy az a nyugalanság, amelyet Europa a görök-török háboru alatt érzett, ma eltűnt. A nagyhatalmak egyesült akciója biztosítja az általános békét, amely a népek fejlődésének új lendületet fog adni.

E körülmény következtében Románia helyzete még inkább megszilárdult. A királyság viszonya minden államhoz a legjobb. Fontosnak tartottam — ugymond tovább — hogy az idén is kifejezést adjak a barátság és tisztelet érzelmeinek, amelyek ő felsége *Ferencz József császár és király* iránt mindig éreztem. És meglepéssel konstátalom azt a fényes fogadtatást, amelyben a királynőnek és nekem Magyarország fővárosában részem volt. — A jó szomszédság Románia és Bulgária között új erősítést nyert *Ferdinánd* fejedelem látogatása által, aki becses bizonyítékot adott a saját és népének irántunk való érzelmeiről. Halálával kell említenem az orosz czár kegyes figyelmét, aki második fővárosomban rendkívüli követtel üdvözöltetett engem.

Gazdasági viszonyainkat Törökországgal egy új kereskedelmi szerződés szilárdítja meg, amely rögtön az önök tanácskozásának lesz tárgya.

A trónbeszéd ezután megemlékezik a jassy-egyetem felavatásáról és a szivélyes fogadtatásról, amelyben a királyi pár ott részesült. Azután törvényjavaslatot jelent be a közép- és főiskolákban való tanításról.

A pénzügyekre vonatkozólag a trónbeszéd kijelenti, hogy az 1896—97-iki költségvetés ez évi szeptember 30-án több mint három milliónyi fölösleggel záródott le. Ez az eredmény bizonyára kedvezőbb lett volna, ha az eszések és áradások nem károsították volna annyira meg a földmívelést. A jövő évi költségvetés egyensúlyt fog felütneni.

Az áradások sok kárt okoztak az ország közlekedési rendszerében. Kitént, hogy az utakról és közlekedési eszközökről szóló törvénynek reformra van szüksége. A vasutak új áruaktárok fognak rendszeres módszer szerint építeni.

A trónbeszéd ezután a tengeri hajózás javítását, a vízjogi törvény reformját és a vasutak újjászervezését fejtegeti. A továbbiakban törvényt jelent be a hadsereg szervezetének javításáról, az előléptetésekről, az ujonczozásról és a tengerészet fejlesztéséről. Továbbá kilátásba helyez egy törvényt a bírák elmozdithatlanságáról, egy állandó törvényhozó tanács megalkotásáról s a börtönügy áttételéről az igazságügyminiszteriumba.

A trónbeszéd ezután a községtanácsosokról, az egészségügyi szolgálatról és a statisztikáról, az uradalmi miniszterium újjászervezéséről, mezőgazdasági szindikátus alakításáról és a Duna-delta kiszáritásáról szóló törvényeket jelenti be.

Végül konstatálja, hogy Románia politikai helyzete ma szilárd és csupán anyagi erőit kell kifejlesztenie, hasznos és állandó gazdasági viszonyokat kell teremtenie és az erkölcsi és gazdasági fejlődést megszilárdítani.

A trónbeszédet élénk tetszéssel fogadták.

„Saját kérelmükre.”

Belgrád, november 27. Tizenkét törzstiszt, kik királyi ukáz-zal „saját kérelmükre” nyugdíjaztattak, kérvényt intéztek a királyhoz, melyben kijelentik, hogy ők a nyugdíjazást nem kérelmezték, mert még teljesen szolgálóképeseknek érzik magukat és hogy a hadügyminiszter a királyt ámitotta, mikor állítólag saját kérelmükre terjesztette elő nyugdíjazásukat.

A német hajóraj.

Berlin, november 27. A birodalmi-gyűlés elé terjesztendő tengerészeti javaslat a flotta-erő szabályozását és a szükséges új hajóépítések idejét szabályozza. A flotta ereje lesz 19 panczélos toronyhajó, 7 partvédő panczélos és 42 czirkáló hajó. A szaporodás 5 panczélos toronyhajó és 9 czirkáló. A költségét 165 millió, melyet 7 év alatt használnak fel hajóépítésre.

HIREK.

— **A herceg-primás jótékonyága.** Esztergomból táviratozzák: *Vaszary* Kolos herceg-primás az esztergomi népkonyha javára 500 koronát adományozott. Alig telik el hét, hogy a nemeslelkű herceg-primás jelentékeny összeget ne adjon jótékonycélra.

— **Hetyey Sámuel Pécsen.** *Hetyey* Sámuel, az új pécsi püspök, mint tudósítónk jelenti, ma teljes inkognitóban Pécsre érkezett, hogy beiktatásának részleteit megállapítsa. Az új püspök nem tesz látogatásokat és nem is fogad senkit. *Hetyey* Sámuel a pécsi püspökök nyaraló helyére, *Nádasdra* is kirándul, ahonnan holnap *Esztergomba* utazik. A beiktatási ünnepélyek előreláthatólag igen fényesek lesznek.

— **Hirsch báróné ajándéka.** *Hirsch* bárónak, az elhunyt emberbarátnak özvegye egy millió frankot ajándékozott a keleti vasutaknál alkalmazott munkásoknak. Az ajándékot úgy osztották fel, hogy minden munkás, aki hét évnél tovább szolgálta a keleti vasutakat, egy évi fizetésének megfelelő összeget kapott.

— **Pollini halála.** *Pollini* Bernát udvari tanácsos, az Európaszerte ismert impresszárió és operagazgató, *Bianchi* Bianka férje, mára virradó éjjel *Hamburgban* meghalt. Már három év óta betegeske-

dett és ismételtén fölkereste a Kaltenleutgebener hideggyógyintézetet. Egészségi állapota egy időre megjavult, de az utóbbi hónapokban sokszor rosszul érezte magát és most szívszélhűdés érte, amely véget vetett életének. Polini 1836-ban született Kölnben és voltaképp Pohlnek hívták. Pályáját mint énekes kezdte, aztán egy olasz zenetársulattal bejárta Németországot. Fölváltva igazgatta az altonai és a hamburgi városi színházat és szervező s vezető képessége közismeretes volt a művészvilágban. Kítűnő szeme volt és sok jeles erőt hódítottak el társulatától — más igazgatók. Midőn Mahler Gusztáv megvált a budapesti operaházról. Pollini szerződtette őt Hamburgba. Csak pár hónapja esküdt meg Bianchi Biankával, a kítűnő énekesnővel.

— **Katasztrófák a tengeren.** Az angol hajók szomorú nevezetességre vergődtek az utóbbi években. Alig volt hajóösszeütközés a tengeren, amelyben a főszerepet nem angol hajó játszotta volna. A nemzetközi tengerészetben már régóta rossz szemmel nézik az angol kereskedelmi tengerészet brutálisát és tudatlanságát, amely a legnagyobb mértékben veszélyeztetni már a biztos és nyugodt közlekedést. Tegnap egy angol hajó elsüllyesztette az *Adria Jókai* gőzöst s ma délelőtt 9 órakor, mint Konstantinápolyból táviratozzák, ugyancsak egy angol gőzös az *Antonio* neki ment a kikötő bejáratánál az osztrák *Lloyd Diana* nevű hajójának, a mely egy negyed óra alatt elsüllyedt. A *Diana* 150 utasát és a negyven emberből álló hajó-személyzetet a *Hum* és a *Taurus* osztrák magyar állomáshajók megmentették. Vajjon mikor unják meg az illetékes tényezők az angol kereskedelmi hajók vezetésében megnyilatkozó pökhendiséget és tudatlanságot s mikor vetnek véget ennek a valóságos angol tengeri kalózkodásnak. — A *Jókai* gőzös katasztrófájára vonatkozólag a következő újabb részleteket jelentik Fiuméből: A *Jókai* gőzös személyzete a kapitányból, két hajótisztból, három gépészből s tizennégy matrózból állott. Nem lehetetlen, hogy az a négy ember, a kiről azt jelentették, hogy belevezett a tengerbe, megmenekült. Azt sem tudják, hogy az állítólag vízbefulladt Sabotincich fűtő az apa volt-e vagy a fiu, minthogy mindketten mint fűtők voltak a *Jókain* alkalmazva. A dungenosi kikötő, a hol az összeütközés történt, öt mérföldnyire van Dowertől, szemben a Boulognei kikötővel.

— **A difteria-szerum ellen.** Az orvosegylet nagytermében ma este 6 órakor *Purjesz* Zsigmond tanár számolt be három év óta folytatott tanulmányozásáról és 2 óra hosszat tartott előadást a difteria-szerum hatásáról. Éles logikával, sujtó guynyal ecsetelte, mint ment világgá a nagy hír, hogy tengeri nyulat sikerült megmentenie a szerummal, és ezen gyenge alapon nagymértű agitáció indult meg világszerte. *Purjesz* statisztika alapján kimutatta, hogy míg 1893-ban 2683, 1894-ben 1500 és 1895-ben 1300 gyermek betegedett meg a fővárosban difteriában, az akkor megindult csökkenés mind e mai napig tart, csupán az okból, mert a járvány ereje szelídült. Magyarországon ez idő alatt 49,000-ról 22 ezerre, majd 15 ezerre csökkent a megbetegedések száma. Hogy a járvány enyhült, azt tapasztalásból tudjuk, de hogy a szerum gyógyítana — azt nem. *Purjesz* tanár a statisztika amaz eredményének értékét, hogy a savóval kezelték 17%-a, az azzal nem kezeltéknek 41%-a hal meg, a minimumra csökkentette le az által, hogy bebizonyította, hogy a savóval nem kezelték számából a könnyű esetek kimaradnak, a kezeltéké közül pedig nem. A kórházban, mióta divatba jött a szerum, aránylag sokkal több kevésbé súlyos beteget vettek föl, mint azelőtt és ezért kisebb a halálozási százalék. A szerum kezelése az első nap használ a legtöbbet, de az első napon a legtöbb eset nincs jól diagnosztizálva.

Előadása végeredményeként kijelenti: „a szerum nincs kísérletileg annyira jól előkészítve, hogy annak alkalmazását józan kritika gyakorlása nélkül általánosítani lehessen”. — Hozzászólott a kérdéshez és a maga álláspontját erősen védte Bókai igazgató-főorvos és még többen. Az orvosi közönség azonban lelkes tapsokkal helyeselte az előadó merész kritikai fejtegetéseit

— **Az első csalódás.** *Horváth* Anna újvidéki leányzó még csak tizenöt éves volt s máris halálosan beleszeretett egy honvéd őrmesterbe, aki a hadseregnek a szerelmi ügyekben elfoglalt álláspontjának megfelelően a sirig való hűséget nem tekintette okvetlenül kötelező dolognak. A tizenöt éves szerelmes lány nagyon a lelkére vette őrmesterének a csapodárságát s a hajóhidról a Dunába ugrott. Kovács Imre hajólegény azonban csolnakkal utánna ment s kifogta. *Horváth* Annának semmi komolyabb baja se történt, hacsak otthon a mamája nem rendezett a számára egy kis családi katasztrófát.

— **A csendőr boszúja.** Izgalmas jelenet történt tegnap a bácsmeszei Földvár községben. *Simadrovac* Jakab csendőr a régi szeretőjére, *Berez* Rózára rálőtt s mikor nem találta, a kardjával súlyosan megsebesítette. *Berez* Róza sokáig bolondította a halálosan szerelmes *Simadrovac*ot, aki megtakarított pénzeszkéjét is a leányra költötte. *Berez* Róza, míg a pénzben tartott, azt ígérgette a szerelmes csendőrnek, hogy a felesége lesz, mikor aztán a pénz elfogyott, a faképnél hagyta s menyasszonya lett egy moholi rendőrnek. *Simadrovac*ot nagyon felbőszítette kedvesének csalásága, s elhatározta, hogy véres boszút fog állani. Az esküvő napján megleste a nászmenetet s mikor *Berez* Rózát megpillantotta, szolgálati fegyverével rálőtt, de nem találta. Erre kirántotta kardját s az egyik boltba menekülő menyasszonyt súlyosan megsebesítette. A további vérengzésben néhány markos legény akadályozta meg, akik átadták a csendőrnek, a mely beszállította az ó-becsei járásbírószághoz.

— **Aranytelek Hajdumegyében.** Nemrégiben egy *Kabai* parasztagyazda érdekes régiségekre bukkant az udvarán ásás közben. Ez a lelet figyelmessé tette a környékbelieket s mindenki ázni kezdett. Mint debreczeni tudósítónk írja, a *Kabával* szomszédos *Hajdu-Szoboszlón*, a *Cseke Máté* szőleijében nagybecsű régiségeket talált *Bogdán Ferencz* napszámás. Az egyik darab karperecz-formájú, négy élű csigaalakban végződő szinarany ékszer, melynek súlya megfelel 96 $\frac{1}{2}$ körmiczi aranyra. A másik egy hét körmőzsi aranyat nyomó szintén karperecz-féle. Az ékszerek *Lefkovits Artur* debreczeni ékszerészhez kerültek, aki felajánlotta azokat a nemzeti múzeumnak.

— **Egy főpap nyomorban.** Már régen sugtábugták *Esztergom* városában, ma pedig már egész nyíltan beszélnek, hogy a főkáptalan egyik nagy vagyonnal bíró tagja — nyomorog. Ez a kanonok: *Czibulka* Nándor, a bécsi *Pazmaneum* rektora, akit súlyos betegsége miatt csak az idén mentettek fel ez állásától. Több évvel ezelőtt szélhűdés érte s azóta egészen tehetetlen. Ez állapotában rokonai kiereszközték beleegyezését ahhoz, hogy vagyontól ők kezeljék, kanonoki jövedelmét ők vegyék át s ennek fejében illő ellátásáról gondoskodnak. Gondoskodtak pedig aképen, hogy bedugták *Salzkammergut* egy harmadrangu szanatóriumába, ahol *érette és inasáért* teljes ellátás és gyógykezelő fejében negyven forintot fizetnek. A szegény beteg aki életében a legnagyobb fényűző kényelemhez volt szokva s annak idején a budapesti főúri szalonok rendes, kedvelt látogatója volt, mai nyomorúságos helyzetében napról-napra megtörik, de rokonai keserves panaszaival nem törődnek. A főpap barátai és tisztelői azon igyekeznek, hogy az elhagyott ember érdekeiben maga a főkáptalan, amelynek *Czibulka* régi tagja, mielőbb a legorélyesebben lépjen fel.

— **Az igazság.** *Alfred Capus* rendszeren vig hurokat pöngét, legutóbb azonban így filozofál a „*Figaró*”-ban:

Államférfi. Mondja csak, kedves fiatal barátom, mit beszélnek a nap kérdéséről abban a társaságban, ahol megszokott fordulni?

Titkár. Ugy gondolom, hogy az általános hangulatot ebben a pár szóban fejezhetem ki legjobban: szeretnék valahára megtudni az igazságot.

Államférfi. Óh, fiatalság, fiatalság! Milyen szép dolog is az a fiatalság! De hát szegény barátom, egy halandó sem ismeri az igazságot! Egyetlen egy sem! . . . mert igazság nem létezik!

Titkár (meglepetve). Hogyne léteznék igazság? . . .

Államférfi. Igazság nincs. Jobban mondva . . .

már nincs. . . Nincs igazság semmiben, sem a politikában, sem az irodalomban, sem a történetben. Ázáltal, hogy mindent meghamisítunk, mindent kiveszünk a formájából, azáltal, hogy hatra-vakra füllentünk, arra a majdnem érthetetlen eredményre jutottunk, hogy nincs már semmi igaz! A minket körülvevő léghőz telítve van hazugsággal és ebből az egyvelegből soh sem fog kiválgani az igazság. A hazudozás ragadós betegséggé vált, inficiál mindenkit. Egész ösztönszerűleg hazudozunk, egész jóhiszeműen . . . hisz az igazságot nem mondhatjuk, mivel — már nem létezik. Éppen ezért a most napirenden lévő kérdésre sem fog világozóság áradni . . . legfeljebb egy halavány csik, ami még sem lesz az igazság, csak árnya . . . semmi . . . hazugság. Ért engem már most, fiatal idealista barátom?

— **Kárba veszett millió.** *Galacból* táviratozzák: Óriási tüzvész pusztított ma a városban, amelynek egy sereg lakoház esett áldozatul. A kár meghaladja az egy millió frankot. A tűzkárban leginkább a *Generali* és a román *Dácia* biztosító társaságok vannak leginkább érdekelve. Az oltás alkalmával négy tűzoltó súlyosan megsérült.

— **Tüntetések Úszkúbben.** Az *Úszkúbben* lakó bolgárok, mint *Szaloni*kiből táviratozzák, annyira haragszanak *Firmilián* szerb arcümandritára, hogy majdnem mindennap tüntetnek ellene. *Firmilián* nem mer az utczán mutatkozni, mert attól fél, hogy agyonverik. Tegnap is egy többnyire bolgárokból álló embertömeg megrohanta az archimandrita házát s ha idejében be nem csukják a kaput, hát csunya dolgok történhetek volna. A dühös tömeg erre bedobálta az épület valamennyi ablakát. A török rendőrség, amely nem veszi tulságosan komolyan azt, ha idegen nemzetiségű alattvalók veszekednek egymással, nagy későre közbelépett s szétkergette a tömeget.

— **200.000 röpirat.** A szociálisták nincsenek megelégedve a mezei munkásügy szabályozásáról szóló törvényjavaslattal, mert azt a munkásokra nézve sérelmesnek tartják. Ennek következtében elhatározták, hogy óriási mozgalmat indítanak egy a javaslat ellen. Meg is szerkesztettek már egy röpiratot, a melyet 200.000 példányban küldtek szét a földművelőkhöz s amelyben ismertetvén a javaslat sérelmes részeit, felhívják a földművelőket, hogy tartanak minden községben tiltakozó gyűléseket s szólítsák fel a megfelelő kerületek képviselőit, hogy szavazzanak a javaslat ellen. Deczemberben földműves kongresszust fognak tartani, amelyen megbeszélnek, hogy miféle ellenakcióval akadályozhatnák meg leginkább a javaslatnak törvény erőre való emelkedését.

— **Egy leány tragédiája.** A napokban megirtuk, hogy Bécsben egy fiatal hölgy keresztül ugrott egy cipészbolt üvegajtáján, mert az üzletben azzal gyanúsították, hogy pár hónappal ezelőtt cipőt lopott. Dr. *Eirich* bécsi ügyvéd leányáról volt szó és bár az apa egyenesen kizártnak tekintette, hogy leánya lopott volna, az üzlettulajdonos fenntartotta vádját. Azóta a szegény teremtes valóságos buskomorságba esett és tegnap édesanyja lakásán két revolverlövessel kioltotta életét. A szüleihez és barátaihoz irt bucsulevelekben ismétli azt, hogy ártatlan és elmondja hogy nem viselheti el tovább azt, hogy nyilvánosan tolvajnak bélyegezzék. A huszonhat esztendő leány tragikus vége a szülőket annál fájdalmasabban éri, mert néhány évvel ezelőtt egy másik leányuk is öngyilkossá lett.

— **Óriási híd Brüsszelben.** Az az eszme, hogy a brüsszeli felső és alsó várost hiddal kössék össze, nemsokára a megvalósulás stádiumába lép. *Fichefet* mérnök tett ajánlatot a 800 méter hosszú híd építésére, amelyvel állítólag két év alatt elkészülne. Szekérut, gyalogut és villamos vasut vezetne a híd, a hídoszlopokra alkalmazott liftek pedig az alsó város több pontján állának a közönség rendelkezésére. A mérnöki világ nagy érdeklődéssel néz a terv kivitele elé.

— **A türelmetlen plébános.** Kolozsvári tudósítónk értesít bennünket az itt elmondott esetről. Most 25-én Kolozsvár egyik igen tekintélyes polgárának, a katolikus egyházközség egyik legbuzgóbb tagjának, leányát nőül vette egy fiatal városi tisztviselő. A házasság megkötése előtt a plébánosnál jelentkező párnak kijelentették, hogy a házasság csak úgy köthető meg a templomban, ha a vőlegény megegyezik a menyasszonnyal az iránt, hogy a születendő

gyermeket a katolikus hitben nevelik. A véglegény nem volt hajlandó ilyen megegyezés elfogadására, mivel az atyja is, testvére is református pap, s csak nagy utánjárással sikerült a plébánosnál kieszközölni, hogy a fiatalokat az egyik *mellékoltárnál* megesse. Az egybekelés napján, a polgári kötés után a násznép előbb a református templomba hajtatott, mivel korán alkonyodott, s féltek, hogy beesteledik, s akkor a kálvinista templomba, hol a gyertya nem ég, nem mehetnek el, Szász Gerő esperes áldása után a katolikus plébánia templomhoz hajtatott. A templom küszöbén egy fiatal káplán várta az érkezőket s kijelentette, hogy mivel előbb mentek a református paphoz, a katolikus egyház áldásában *nem részesülhetnek*. A násznép a templom ajtaja előtt kénytelen volt visszafordulni és haza hajtatni. Betetözte a történeteket az, hogy az esküvőt követő fényes lakomáról, melyen a város legelőkelőbb polgárai és tisztviselői voltak jelen, a plébános elmaradt, pedig az örömapa a református lelkészt csak azért nem hívta meg, mert a plébános kijelentette, hogy abban az esetben, ha más felekezet lelkészét is meghívják, a lakodalomban nem vehet részt.

— **Hidegvíz-kúra.** Botánszky Márkus kárpitóslegény tegnap délután a Dunaparton összekerült egy napszámmal; a kölcsönös köszöntés elhagyásával érintkezésbe léptek egymással. A nyomósalmnyomósabb érvelések közepette a higgadt tárgyalás egyenes utjáról letévedtek a szeszélyesen hanykódó Duna habjaiba. A vita megszűnt s mind a kettő a rakodópart lépcsőjére iparkodott. Köszöntés nélkül fordultak el egymástól. Ekkor ért a helyszínére egy rendőr, hogy meginterjúvolja őket, ez azonban csak Botánszky-nál sikerült, mert a másik az alatt odébb állott. Botánszkyt, hogy a hidegvízgyógyítás sikerét biztosítsák, utókurára bevitték a rendőrség fogházába.

— **A vetélytárs.** Tűz volt tegnapelőtt a jászberényi uti téglagyárban. Egy szalmazsák égett csak, azon pedig egy munkás, Bobits Péter nevezetű. Aludt szegény a szalmazsákon s az alatt gyuladt meg alatta. Mire a mentők a kórházba értek vele, meghalt, anélkül, hogy kihallgathatták volna. Mindenki azt hitte, önmaga gyújtotta meg a szalmazsákot s öngyilkossá akart lenni. A rendőrség azonban gyanakodott ennek a hírnek az alaposágában s vizsgálatot indított. Váratlan nyomra bukkant s most már bizonyos, hogy a fiatal ember *gyilkosság áldozata* volt. Egy leányt szeretett egy gyári munkással, akinek a nevét nem tudják s aki azóta a táján se volt a gyárnak. Ez gyújtotta meg a szalmazsákot, hogy vetélytársától szabaduljon. — Most keresik.

— **Esküvő.** Ma délelőtt esküdött örök hűséget bilkei Lipcsey Gábor honvédfőhadnagy, Ludovika-akadémiai tanár, Csesznák Benő cs. és kir. vezérőrnagy, a Ludovika-akadémia paranesnoka leányának, Csesznák Ilona urhölgynek.

— **Villamos és gázcsillárokat** ajánl a Csillárgyár részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés zuglói közúti vasúttal.)

— **Rheuma, csúsz, közhvény, vese- és epeköbajok** a tudományos alapon álló Dióssy-féle Rissó-czitromnedv-kurával biztosan gyógyíthatók. Ismertetést ingyen küld Dióssy Lajos gyógyszerész Budapest, Damjanich-utca.

Naplrend.

Naptár: Vasárnap, november 28. — Róm. kath. Rufusz. — Prot. Szosztén. — Görög-ország (november 16.) Máté. — Zsidó: Kislev 3. — Nap kelte. 7 óra 10 perc. — Nyugszik: 3 óra 55 perc. — Hold kel. 11 óra 4 perc délelőtt. — Nyugszik 8 óra 31 perc délután.

A miniszterek nem fogadnak.

A budapesti katolikus népkör rendkívüli közgyűlése esti 7 órakor. Kisfaludi-utca 7.

A gazdasági egyesületek orsz. szövetségének közgyűlése a köztelken délelőtt 10 órakor.

A munkásházak ünnepélyes átadása 10 órakor a külső soroknál uton.

Az asztaltársaságok központjának alakuló gyűlése az új városházán.

Adventi szent beszéd az egyetemi templomban délután 3 órakor.

Bucu a Tabánban.

Utóellenőrző szemle a tűzérseghhez tartozó legénységgel.

Iparművészeti múzeum nyitva 9—1-gig. Iparművészeti kiállítás nyitva 10 órától 4-gig.

Nemzeti múzeum: állandó, nyitva 9 órától 1-gig. Többi tárai megtekinthetők 50 krért.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 óráig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Történetrajzi gyűjtemények muzeuma (Múzeum körút 4) nyitva 10—12 óráig.

Országos képtár az akadémiában nyitva 9 órától 1-gig.

Mezőgazdasági múzeum a városligetben zárva. **Technológiai iparmúzeum** zárva.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Operaház.** A magyar királyi operaházban **Márkas Dezső**, a talentumos fiatal karmester, csütörtökön dirigál először. A Bűvös vadászt fogja vezényelni. A mult szezonban, midőn a vigszínházban Fausztot dirigálta, karmesteri készségének szép jelét adta.

* **A téli kiállítás megnyitása.** November 30-án, kedden délután 5 órakor nyitja meg **Wlassics Gyula** közoktatásügyi miniszter az idei téli kiállítást. E napon csak a társulat tagjai és meghívott vendégek látogathatják a tárlatot.

* **Salvini statisztikája.** Salvini befejezve pécsi vendégjátékát, elhagyta Magyarországot. Összesen százhatvanzor játszott magyar színpadokon, a vidéken a legtöbbször — tizennégyyszer — Pécsen. December 18-án föllép Velenczében mint **Bánk bán**, aztán Anconában és Rómában játsza el ezt a szerepet. Márcziusban talán visszatér Magyarországra és ellátogat Kassára és Miskolcra. Majd oroszországi körutra indul, májusban Pisa mellett fekvő birtokán megpillen, szeptemberben pedig Amerikába indul.

* **Premiére a népszínházban.** A népszínház legközelebbi újdonsága Planquette Róbertnek, a Kornvillei harangok és Rip van Winkle szerzőjének **A varázsgyűrű** című nagy operetteje lesz.

* **A bécsi magyarok művésztéje.** A bécsi magyar nemzeti szövetség december 11-én a Ronacher dísztermében művésztét rendez. A hangversenyben közreműködnek: Pálmay Ilka, Raffay Izabella, Muck Mici, Fiala Ferencz, Stefanides Sándor és Charles Jules.

* **Hírek a Vigszínházról.** A Vigszínház legközelebbi újdonsága **Voss Rikárdnak** fantasztikus drámája, a **Szöke Katalin** lesz. A darab, amelyből Itognap tartották meg az olvasópróbát, decemberben kerül bemutatásra. **Coullisset ur!** a színház nagyszerű kasszadarabja, kedden némi szerepváltozással kerül színre. A czimszerepet Hegedűs helyett Balassa fogja játszani.

A bohémek.

— **Leoncavallo** operája. Első előadása a magy. királyi operaházban 1897. november 27-én.

Leoncavallo megírta először a vásári komédiások drámáját, azután a bohémekét. Szigoruan vett drámai zenét nem írt sem akkor, sem most — hisz a Bajazzoknak is csak a szöveggönyvében lüktet drámai ér —, lévén az ő nagy tehetsége, csak úgy, mint a többi új olaszoké, első sorban lyrai tehetség. és Verdi Otelloja óta nagy drámai operát nem is írt senki Olaszországban. Irnak azóta „lyrai ket”, — drámákat”, „melodramákat”, „epizódokat”, jelenetecsk operákat nem.

Leoncavallo kartársa, Puccini, aki hasonlóképp megzenésítette Murger gyönyörű művét, szintén került az „opera” szót és alkotását úgy nevezi, hogy: „Jelenetek Henry Murger Vie de Bohéméjéből”. Becsületes eljárás ez mindenestre, mert dalmű szövegében soha sem fog az a furcsa kis világ: Rudolf, a poéta, Schounard, a zenész, Marcel, a festő, a halavány Mimi meg a kaczer Musette úgy összeforrt, mint a francia eredetiben. Sok, rendkívül sok bizalmas vonásnak el kell vesznie, az egész kép halovány foszlányokra tépődik, még jóra való apró zsánerek is alig-alig kerülnek belőle. Tapasztaltuk ezt akkor is, midőn Murger művét drámai színpadra alkalmazták, és mennyivel inkább most, midőn a zeneszerző keze alá illették. De való igaz, hogy annak helyébe, amit a librettista elvesz, sokat pótolhat a zeneköltő; ha arravaló, talán mindent. Mert ki követhetné Murger szívverését jobban, mint a zenész az ő kifejezési eszközeinek végtelenségével, hol találhatnának a bohéme-élet finoman rezgő hangulatai gyöngédebb visszhangot, mint a zene édes vibrálásaiiban?

Ha egyedül a színszerűséget tekintjük, Leoncavallo művének már a szöveggönyve is nagyon ügyes munka. Ez is a maestro tolla alól került ki, s az, hogy versei magyarul is jól gördülnek; **Radó Antal** kitünő fordításának köszönhető.

Karácsony estéje van. A Momus-kávéház egyik termében mulatnak a bohémek. Célestin, a kávéház gazdája, nekik ront, amiért unos-untalan lármaznak, vigadnak. Marcell itt fogadja modelljeit. Rudolf itt találkozik muzsájával, ha odát ír, Schounard meg épen a kávéház czégerén hirdeti zenei tanfolyamot férfiak és nők számára. A cigány-ta-

nyának új vendége van: Mimi, a virágáruslány elhozta egy barátját, a kis Musettet. Mimi Médonban esküdött meg Rudolfal; egy papjuk rigó volt vagy talán fülemile. Musette pedig az imént szakított egy bankárral és barátja lesz Marcelnek. A bolondos kis társaság jó kedvét mezzavarja Célestin apó, akinek harmincz frank és negyven centime követelése van rajtuk. A bohémek nem tudják kifizetni, ám szívesen fizet helyettük Barbemuche, aki egy ifju gróf nevelője, különben szintén író és cserében csak annyit kér a cigányfiuktól, hogy vegyék be közéjük. Ajánlatát nem fogadják el, ellenben Schounard hajlandó vele játszani egy billiard-partiet, amelyet ha Barbemuche elveszt, ki kell egyenlitenie a számlát. Az alku áll. Schounard a partiet megnyeri és Célestin megkapja pénzét. Künn megkondulnak a harangok és a bohémek örvendezve köszöntik szentkarácsony ünnepét.

A második fölvonás színhelye Musette házának udvara. Musette, mint tudjuk, szakított a bankárral és azóta Marcellal osztja meg a szegénységét. És mert kicsiny házbérét nem tudja megfizetni, butorait kirakosgatják az udvarra. Ez a szcéneria. A cigányokat azonban, akik látogatására jönnek, mindez nem zavarja, sőt alkalmasabb helyet, ahol mulatságot csaphatnának és ahol hatszáz bohéme és grülette is elférne, keresve sem találhatnának, mint ez udvart. Rudolf amugy is tudta husz ódáján és egy hosszú trilogiáján és így kerül három frank, amelylyel megvesztegethetik a házmestert. A bohémek tehát a nyílt udvaron dalolnak, zenélnek, tánczot járnak, amig csak a ház lakói szét nem verik őket. De Mimi már korábban megszökött tőlük, követte egy ifju grótot, aki ígért neki hintót, gyöngyöt és palotát.

A harmadik kép alatt Marcel padlásszobájában busulnak a fiuk. Rudolfot ellagytta Mimi, Schounard pedig megverte kedvesét, egy kis vasalónót, mert szíve egész kaszárnya volt. (Az eredetiben azt mondja Murger, hogy: szíve már nem is kaszárnya, hanem valóságos hadgyakorlat!) Most Marcel fejére szakad a vész. Musette is meguntá már a szegénységet; kinezza az éhség, hívja az utca. Csak ne volna oly drága a csipke és bár tudna néki Marcel csak kenyeret is adni! De nem tud, tehát elhagyja. Mimi viszont ezalatt visszatér Rudolfhoz, mert szomju lelke újra szerelmet áhít, a poéta azonban nem bocsát meg néki és elutasítja. A bohéme-tanyára ráborul a fekete nyomoruság.

Mikor a függöny negyedszer felgördül, ismét karácsony van. De mennyivel szomorubb, mint ezelőtt egy évvel! Künn zúg a téli szél, a kandallóban kihamvadt a tűz és Rudolf egy olajmécs gyenge fényénél dolgozik. Ekkor nyílik az ajtó és belép rajta Mimi, sápadtan, lomposan. A gróf elhagyta azon a napon, amelyen Rudolfot újra felkereste. Aztán jött az inség, a betegség, a láz. A bohémek könyveiket vetik a kályhába, hogy tüzet rakjanak és a pattogó tüznél fölélednek Mimi emlékei.

A lépcső felől hallatszik a Musette dalocskája:

A Mimi Pinson, adta lelke,
Az ám a helyre kis leány!
Hamis zuzája,
Nevet a szája —
Még életébe
Nem sirt talán!

Musette belépve, látja, amint Rudolf és Schounard a szemüket törlik. A tűz újra kialudt, Mimi teste meg csupa jég. Musette gyorsan leveti karperczét és gyűrűjét, s odaadja Schounardnak, hogy szerezzen rajta pénzt. De már késő; Mimi meghal, ajkán e szavakkal: Karácsony, karácsony!

Látásával tehát, hogy Leoncavallo a Bohémekbe szorult kettős hangulat-elemet, a csapongó, vidám jókedvet és a mély szomorúságot nem szűrte össze, mint Murger, de kettéválasztotta, ami az egyes képeknek bizonyos elszigeteltséget ad. Az első két fölvonás végig, megszakítás nélkül, bohókás, a másik kettő végig értelmes. Ez az izoláltság a közönség hangulata közé is ékelődik, részben megbontva ennek egyöntetűségét. De vajjon ki fogja Leoncavallo szemére vetni azt, hogy művének hangulata nem egységes, midőn egyáltalán tudott hangulatos lenni és *mindig* az tudott lenni! Mert a Bohémek zenéje inspirált, bájos és megható zene: tömörtelen

szépsége mellett nem tarthatunk haragot a szerzővel azért, hogy az első két felvonásban, nevezetesen az utóbbiban, néhány üteményi boulevard-zene is megcsendül.

Az első felvonás az elmés zenei silhouettek egész sorában adja vissza a bohème-tanya hangulatát. A cigányok társalgását gyújtó zenei ötletek kísérik; Musette és Mimi kupléi mind kellemesek és elegáns kidolgozásúak. Abban természetesen már meg kell nyugodnunk, hogy ezek a szellemes röppentyűk mind rövid lélekzetű dallamok, arasznyi frázisok, amelyekből alig van valami tematikailag kidolgozva; sisteregve tűnnek el és nyomukba mások lépnek. Ez csupa igazság, és ha az új olasz mesterekre Verdi is ezt a megjegyzést tette aminapában, akkor bizonyára nem az elfogultság beszélt belőle.

A második felvonás is csak úgy hemzseg a pompás zenei bonmotktól. A vigalom során, amelyet a cigányok az udvaron csapnak, Musette keringője és Schounard parodisztikus kantatája igen kedvesek. Mindennél azonban becsesebbnek tartjuk a harmadik felvonást, amely csupa bensőség és poézis. Leoncavallo dallamereje itt teljesen eltérbe lép, de szembeállít egyúttal az, hogy a zeneköltő jóval kisebb mértékben szakított a hagyományokkal, mint a többi modern mester. Nem forradalmár és ez az opportunus vonás talán szintén hatásának egyik titka. Marcel utolsó áriája (amely hasonmása annak az áriának, amelyet a Bajazzokban Canio énekel ugyancsak a felvonás befejezéseként) feltűnően támaszkodik a régi olasz zenére. A negyedik felvonás is meleg és megindító.

Az a körülmény, hogy Puccini is megzenésítette a Bohémeket, sokkal jelentékenyebb vitát idézett föl a zenei világban, semhogy a két mű összehasonlítása elől egészen kitorhethetnénk. Nálunk meg éppen Bécsre szokás esküdni zenei dolgokban is — bár erre az udvari opera már meglehetősen régen eljárt a jogait, — s ott fenn nem reflektáltak Leoncavallo művére. Mi azt tartjuk, hogy midőn a magyar királyi opera Puccini és Leoncavallo között az utóbbi választotta, jól teljesítette kötelességét nemcsak a közönség irányában, (mert Leoncavallo műve népszerűbb irányú), hanem a művészet irányában is. A nyáron hallgattam meg Puccini operáját a berlini Kroll-színházban. Pucciniben egyiket látom a legszellemesebb modern zenészeknek, de dallamereje és érzelmvilága sokkal szegényesebb, semhogy sikerrel kopogtathatna a bohémek padlásajtáján. Pedig csak e mansardok levegőjét szíva lehet megérteni a cigányfiúk emberi nagyságát és egész keservét.

Puccini zenei dekadentista, aki elmés széljegyzeteket, aforizmákat írt a Bohémek-hez, de nem írt róla és még kevésbé írta meg őket. Ezzel szemben haztalan hivatkoznak arra, hogy ő a finomabb érzékű zenész és Leoncavallo a szinpadiasabb. A szinpad érzék nem szállíthatja le a talentum értékét. Abban mindakét mester megegyezik, hogy hosszas párisi tartózkodásuk nyomot hagyott műveiken: az eszrit gaulois itt is, ott is megcsillan. Az érzelmes helyeken azonban eltérnek; itt Leoncavallo valóban érzelmes, míg Puccini dalainak bizonyos macabre-illatuk van a bensőség és átható szenvedély pótlásául.

Az újdonságot Mader Raoul karmester gondosan tanította be, a zenekar pedig szerető figyelemmel játszotta. A szereplők közül első helyen kell emlitenünk *Abrányinét* aki Musettet rendkívül hangulatosan és grációzusan ábrázolta. F. *Pewny* Irén a legintelligensebb énekesnő, aki a Mimi szerepére az igazgatóságának rendelkezésére állott, de hangjának élessége csorbitotta a hatást. Nagyon jó volt *Takáts* (Schounard), elfogadható *Larizza* (Marcel), aki az első két felvonást magyarul, a többi olaszul énekelte; és a többi szereplő, mint *Beck*, *Dalnoki*, *Várdi*, *Kornai*, *Mihályi* és *Vilma* is megállták helyüket.

A Bohémeknek ma este teljes nagy sikere volt. A szerzőt az est folyamán vagy *harminczszor* *hívták*; az első felvonásban Musette dalát, a másodikban Schounard kantatáját és Musette keringőt meg kellett ismételní. **Dr. Molnár Géza.**

FŐVÁROS.

(A községi választások.) A főváros köztörvényhatóságában az idén 98 nem virilis tagnak jár le a mandátuma s az igazoló választmány mégis 100 tagnak a választása iránt intézkedett. Így a nem virilisták nem a törvényszabta számban, hanem kettővel többen, azaz kétszázketten lesznek. E miatt tartott ma délben értekezletet a választmány.

Mérő János elnök indítványozta, hogy jelentésük be a tévedést a főpolgármesternök s kéri meg, hogy rendkívüli közgyűlést hívjon egybe, ez pedig mondja majd ki, hogy ne 100, hanem 98 tagot válasszanak. Rácz Károly szerint az elnöknek ez az indítványa törvényszegés. Újabb törvénysértés nélkül a bajon egyáltalán nem segíthetnek. Ha már 100 tagra hirdettek választást, válasszanak ennyit. *Morzsányi* Károly, *Heinrich* Kálmán, *Hüvös* József, *Turóczy* Adolf felszólalása után elfogadta a választmány az elnök indítványát, amire Rácz Károly különveleményt jelentett be.

A *lipótvárosi kereskedők és iparosok pártja* ma bejelentette a negyvenötös bizottságnak, hogy az ellenpárt nem a kerület többségét képviseli. Bár a kereskedők és iparosok pártjából a negyvenötös bizottságban egyetlen tag sincs, nem volna igazságos, ha a legtöbb egyenesadó alapján a kerület kereskedői és iparosai részéről jelölésre ajánlandók listáját melőznék, mert a választópólgárság nagy többsége ehhez a párthoz tartozik. Rendes tagságra dr. Darvai Fülöpöt, lovag Falk Zsigmondot, dr. Friedmann Bernátot, Kolner Ágostont, Láncai Leót, Légrádi Károlyt, Müller Vilmost, dr. Miklósi Henriket, dr. Mezey Sándort, Quitner Zsigmondot, Rieger Györgyöt, Sárkány Józsefet, dr. Stiller Mór, Tsögl Henriket, dr. Zsigmond Jent; pótagtságra: Beimel Sándort, Czettel Gyulát, Dankovszky Istvánt, Gruber Flórist, Herz Vilmost, dr. Kramer Tivadart, dr. Kelemen Gyulát, dr. Perl Somát és Szimon Istvánt ajánlják. A kérelmet a 45-ös bizottság minden tagjának megküldötték s ez holnap tartja jelölő értekezletét.

(A koronázási jutalomdíj.) A főváros koronázási jutalomdíjára hirdetett tudományos pályázatra beérkezett munkákat tegnap bírálta a kiküldött bizottság. A pályázók közül *Simonyi* Zsigmondot találta a bizottsága jutalomraméllónak.

(A főváros költségelőirányzata.) A pénzügyi és gazdasági bizottság; *Halmos* János polgármester elnöke alatt ma délután folytatta a költségelőirányzat tárgyalását; előadó *Sacher* István tanácsjegyző volt. Ma következett a bevételek rovatának a tárgyalása. A rendes bevételeknél a községi adópótlékból az egyenes állami adók után 3.200.000 forint van előirányozva, melylyel szemben a főszámvevő szerint az év végeig csak 3.107.000 forint bevétele várható. A házbérkrajczároknál előirányoztak 1.500.000 forintot, ezzel szemben várható bevétele 1.539.930 forint. A fogyasztási adópótlékek várható 1.765.471 forint bevétele lett előirányozva. A *Kövezetvám* tételénél a M. Á. V. behozott tárgyak után kivettelt s előirányozott 938.000 forintot 62.000 forinttal felemelték. A telekátirás díjaknál 52.000 forint van előirányozva. A tétel 25.000 forinttal emelték. A vízvezetési tételket 50.000 forinttal, az építésrendőri díjakat 14.000 forinttal, az irnoki és mérnöki díjak tételét pedig 29.410 forintból 35.000 forintra emelték.

Ekként letárgyalta a bizottság a költségelőirányzatot s a végeredmény azt mutatja, hogy a mutatkozott 392.800 forintnyi hiányt sikerült 204.843 forintra leszállítani.

VIDÉK.

(Megvadult szászok.) Brassó város képviselőtestülete e napokban közgyűlést tartott. A közgyűlésen dr. *Lurcz* Károly ügyvéd rendkívül hevesen támadt ki a magyarság ellen. Beszédében utalt arra a nagy felkábordásra, melyet a községi és más helynevek megállapításáról szóló törvényjavaslat a nemzetiségök között tülidézett; utalt azokra a nagy érdemekre, amelyeket a szászok szerettek maguknak az ezeréves Magyarország nagyfokú fejlődését illetően, amelylyel a magyarok oly fenn dicsekednek; utalt Szt. István amaz állítólagos mondására, hogy nem állandó az egy nyelvű ország; utalt a budapesti lapok viselkedésére, amely valóságos orgia a törvényjavaslat benyújtása fölött érzett örömlükben és megemlékezett a Brassói Lapok-ról, mely előljár az orgiák rendezésében, midőn azt írja, hogy a szász néppárt nagysebeni választmányának is csak az lehet a kívánsága, hogy a kormány saját költségén adja neki a törvény értelmében szükségessé váló helyegzőt ezzel a felirattal: Nagyszabener Kreisausschuss; utalt arra a bizonyosságra, mely szerint ebben a kérdésben a szászok minden házi perpatvart félre téve, mint egy ember fognak sikra szállani; mulnak

dicsegségéért és kifejezte azon reményét, hogy ebben a küzdelemben *Wolf* Károly fog elől menni, az a *Wolf* Károly, aki a magyarok és szászok egyetértésének oly buzgó harczosa volt, mert midőn az égbekiáltó merénylet és istentelen névrablás ellen kell sikra szállani, akkor nem lesz ellentét a szászok között. Ezután azt kérdezte a polgármestertől, hajlandó-e mindent elkövetni arra nézve, hogy ebből a törvényjavaslatból törvény ne váljék, nevezetesen hajlandó-e a hajdani királyföldi városokkal érintkezésbe lépni az országgyűléshez petíció, esetleg a királyhoz monstre-deputáció küldése céljából.

A polgármester kijelentette, hogy mindenben az interpelláló intenciói szerint fog eljárni. Ugy dr. *Lurcz* Károly, mint a polgármester kijelentéseit zajos „hoch“-okkal és tapsokkal fogadták.

(Egy feledékeny polgármester.) *Esztergom* város polgármestere *Malina* Lajos, mint tudósítónk írja, kissé feledékeny ember. Tavaly megalakította a tervezett millennárius ünnep rendező bizottságát, de elfeledte csak egyszer is összehívni s egy történet, hogy amíg a vármegye legkisebb községe is megünnepelte a nagy dátumot, Szent István szülővárosa nem vett tudomást róla. A városi közgyűlés ez év márczius havában kimondotta, hogy realiskolája segélyezése ügyében a kultuszminiszterhez memorandumot intéz. E héten derült ki, hogy az emlékirat a polgármester ur asztalfőkéjébe rekedt. De ugyane héten a pénzügyi bizottsági ülésen egy sokkal kellemetlenebb feledékenység is derült ki. A város október 4-iki diszközgyűlésén elhatározta, hogy a királyt a tiz szobor ajándékozása alkalmából felirathoz üdvözlő feliratot nyomban meg is szövegezték és akceptálták. Ő felsége azonban *Esztergom* város loyaltársáról és hálájáról mindeddig tudomást nem szerezhetett abból az egyszerű okból, mert a polgármester e feliratot is elfeledte expedíratni. Ez utóbbi feledékenységének azonban, mint levelezőnk írja, már komolyabb következményei lesznek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Jöjjen a lakásomra!** Ez a röpké mondás, amelyet az utóbbi időkben kissé pikáns értelmezéssel oly gyakran hangoztattak, rövid időn a budapesti esküdtársakat egész komolyan foglalkoztatni fogja. *Nopcsa* Elek báró, a magyar királyi opera volt intendánsa, ugyanis ma délelőtt sajtóügyi följelentést nyújtott be — viszonyvád alakjában — dr. *Szalai* Mihály lapszerkesztő ellen.

E sajtóper előzményei ismeretesek. Ez év május havában komoly, súlyos vádakkal illették az opera intendánsát. A vádak foglalkoztatták a képviselőházat is és vizsgálatot is indítottak annak kiderítése céljából, hogy mi igaz és mi nem igaz a kompromittáló vádakból. A vizsgálat eredménye az volt, hogy maga *Perczel* belügyminiszter általalanoknak mondotta az intendáns ellen felhozott panaszokat.

Az intendáns elleni vádakat a Magyar Estilap kezdte szellőztetni, és egy cikksorozatban ismertette az intendáns állítólagos visszaéléseit. Az egyes cikkek sértő kifejezésekkel voltak tele, ugyannyira, hogy *Nopcsa* báró megunt a hosszú hallgatást s egy erélyes hangon írt nyilatkozatban adta meg a választ a sértésekre. E nyilatkozat miatt *Szalai* Mihály dr., a Magyar Estilap szerkesztője sajtópört indított *Nopcsa* Elek báró ellen, aki most viszonyvádát emel ellene.

A büntetőtörvény 259. szakaszában körülírt, sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt emel panaszt és panaszában idézi mindazokat a kifejezéseket, amelyeket magára nézve meggyalázóknak tart. Ezek között első helyen inkriminálja a *Jöjjen el egyszer lakásomra.* című közleményt, amely annyira „pikáns“, hogy, a szerző bocsánatot kért olvasóitól, hogy oly csunya és piszkos dolgokkal kell foglalkoznia. A *Ne legyen olyan vad!* című közlemény egyenesen azzal vádolja *Nopcsa* bárót, hogy *közpénzeket akart fölhasználni saját céljaira.* A „nyomorult lakáj“ fölírásu cikk a következő kifejezéseket adja *Nopcsa* szájaiba;

— A nemzeti színház hölgyeinek nincs más tiltakozniok, hiszen mindegyik szeretőt tart!

„*Jászai* Mari se volt különb, mégis kezecskóknak neki!“

A báró természetesen tiltakozik az ellen, mint-ha e kifejezésekkel valamikor élt volna. Nem egyéb

az rágalomnál. Az *intendáns ur barátja* című hír Nopcsa bárónak egyik állítólagos ténykedéséről emlékeztet meg, azt írja, hogy „lehet, hogy magánügy, de veszedelmesen hasonlít az — alkalomcsináláshoz.” Az egykori intendáns sértőnek tartja a következő kitételt is: „Egy trikóba öltöztetett színésznőt barátságosan végigsimogatott...”

Az esküdtek fogják majd eldönteni, van-e a Nopcsa báró által inkriminált kifejezésekben rágalmazás vagy becsületsértés. Az az egy bizonyos, hogy ha a sajtóbírósg majd megengedi a valódiság bizonyítását, ami valószínű, rendkívül pikáns sajtóperre van kilátásunk.

— „Reklámhajhászás.” A debreczeni ügyvédi kamara nemrég fegyelmi eljárást indított egy ügyvéd ellen, mert egy bűnperről, amelyben védőként szerepelt, az általa szerkesztett újságban a „valóságunk meg nem felelő módon” írt, más szavakkal a tényállást elferdítve adta elő. A vádhatározat megokolása szerint ez az eljárás az ügyvéd állításával össze nem egyezhető *reklámhajhászat* színében „lát-szik feltűnni” s az ügyvédi kar tekintélyét és becsületét sérti. Az ügyvéd e határozat ellen fellebbezett, azzal érvelvén, hogy ebben az esetben nem az ügyvédi kamara, hanem a sajtóbírósg van hivatva ítélni. A királyi kuria azonban helybenhagyta az ügyvédi kamara határozatát, mert annak az elbírálása, hogy az ügyvédnek irodalmi működése sérti-e az ügyvédi tisztességet vagy sem, nem a sajtóbírósg, hanem az ügyvéd fegyelmi bíróságának hatáskörébe tartozik.

A bevádolt szabadkőművesek.

Egy Färber Lipót nevű zenetanárnak nemrégiben az az eszméje támadt, hogy — mint egy spanyolországi nagypáholyának képviselője — itt Budapesten valami fiókpáholy-félet létesít. Färbernek szándéka csakhamar tudomására jutott a magyarországi szimbolikus nagypáholy tagjainak, akik egyik ülésen szó tárgyává is tették azt a visszaélést s információkat kértek be a különféle nagypáholyoktól. Hamburgból azt az értesítést kapták, hogy Färber neve a páholy által kiadott koldusjegyzékben többször szerepel. Ennek alapján értesítették a spanyol nagypáholyt, hogy Färber Lipót nem olyan ember, akire a spanyol szabadkőművesek a képviselőlet bízhatnak; tisztességéhez szó fér s viselkedése nem kifogástalan.

A spanyol nagypáholy elküldte ezt az értesítést Färbernek s egyúttal felszólította, hogy igazolja magát, amire Färber Lipót azzal válaszolt, hogy „majd a büntető járásbírósg útján fogja magát igazolni. És panaszt emelt a büntető járásbírósgnál. Gelléri Mór és Bossányi Iván ellen, mert a szabadkőművesek egyik ülésén sértőleg nyilatkoztak róla; továbbá Neuschloss Marczel és Berecz Antal ellen azért, mert ők szerkesztették a spanyol nagypáholyt küldött információt.

Ma tartották meg ez ügyben a tárgyalást a járásbírósg vezetője, *Gajzágó Manó* kir. táblai bíró előtt.

Először Bossányi Iván dr. ügyvédet hallgatták ki.

A bíró: Az ügyvéd urnak milyen állása van a nagypáholynál?

Bossányi dr.: Én a nagypáholy *főszónoka* vagyok.

— Főszónoka? Mit jelent az?

— Az körülbelől az ügyvédi állásnak felel meg.

— Az ügyvéd ur hallotta Färber ur panaszát. Sziveskedjék megmondani, részt vett-e azon az ülésen?

— Nem emlékszem, hogy az ülésen ott voltam, vagy ott az inkriminált kifejezéseket használtam volna. Hogy Färber ur a koldusjegyzékben benne van, az köztudomású dolog.

— Mi az a koldusliszta?

— Az a liszta, melyben a professzionátus kéregetők neve fordul elő, azoké, a kik a páholy égisze alatt kéregetnek. Ezt a jegyzéket a hamburgi nagypáholy állítja össze a többi nagypáholyok közreműködésével. Ilyen lisztán szerepel a vádló is, aki azzal jött Budapestre, hogy itt spanyol páholyt fog fölállítani.

— Mit jelent az, hogy spanyol nagypáholyt akart fölállítani?

— Nagypáholyt fölállítani egyáltalán nem lehet. Egy nagypáholyt több, rendszeren megalakult pály összessége és egyeteme alkothat. Voltaképpen nem is nagypáholyt akart a vádló mondani, hanem holmi

képviselőnek adta ki magát. Nyent pedig mi nem ismerünk. Én tizenhatsz esztendeje, hogy ennek az előkelő testületnek a tagja vagyok, de még nagypáholyi képviselőről nem hallottam soha.

— Lehetséges-e az, hogy egy külföldi nagypáholy Magyarországon fiókot állítson?

— Hogy lehetséges-e, azt nem tudom, de hogy eddig nem történt meg, az bizonyos. Nem is hiszem, hogy a kormány erre engedelmet adna.

— A hazai fiókinizetek a nagypáholy ellenőrzése alatt állanak?

— Igen. Meg van ugyan az autonómiajuk, de azért felelősek a nagypáholyoknak. Nem is hiszem, hogy Färber ur páholyt akart volna alapítani, ő csak szédelegni akart.

— Önök tehát elhatározták, hogy értesítik a spanyol nagypáholyt, hogy Färber a kolduslisztán előfordul.

— Mi csak tanácskoztunk azon, hogy mi módon világosítsuk fel a spanyol nagypáholyt.

Nagy Dezső dr. védő: Tudtommal *Rudnay* főkapitány értesülvén arról, hogy Färber Budapesten idegen páholyt akart létesíteni felhívta a magyarországi szimbolikus nagypáholy nagymesterét, hogy közölje vele az új páholy alapítására vonatkozó észrevételeit. Mit válaszoltak erre az átiratra?

Bossányi dr.: Hogy Färber megbízhatatlan ember.

Färber Lipót: Mikor értesültem, hogy a nagypáholy bűnvádi följelentést akar tenni ellenem, kérdést intéztem a páholy akkori elnökéhez, hogy mi alapon vádolnak engem, mire Berecz ur azt írta nekem, hogy engem senki sem illetett gyanuval.

Berecz Antal: Kérem, csak azt feleltem, hogy ha nem ön az a bizonyos Färber Lipót, hát ne vegye magára.

Gelléri Mór megjegyzi, hogy az összes európai páholyok elhatározták, hogy az ilyen egyenéről jegyzéket csinálnak s azt közlik egymással. A liszták összeállítását a hamburgi nagypáholyra bízták.

A bíró (Färberhez): Mi volt az oka annak, hogy ön az ugynevezett kolduslisztán ezzel a megjegyzéssel fordul elő: „Semmi joga sincs arra, hogy magát szabadkőművesnek gerálja?”

Färber: Berlinbe kerülve, beteg lettem s mivel minden pénzből kifogytam, segélyért folyamodtam.

— Melyik páholyt volt akkor a tagja?

— A newyorki Pithagoras páholyt.

Bossányi dr.: Färber ur azért került a lisztába, mert sok helyen szorult segítségére. Mi tudakoztunk New-Yorkban is, hogy milyen ember a panaszos ur s azt a felvilágosítást kaptuk: „Färber már egy év előtt kivált a Pithagoras-páholyból s azért nincs joga ennek a páholyt a tagjaként szerepelni. Färber mindazonáltal a tagsági jegy alapján több német páholyt szerencsét próbált a kéregetéssel.

Färber: Én csak a berlini nagypáholyhoz fordultam segélyért. Erre pedig kényyszerültem voltam azért, mert én is, meg a feleségem is súlyos betegek voltunk.

Gelléri Mór, a nagypáholy volt főtitkára s a Kelet és az Orient szabadkőműves-újságok szerkesztője, azt mondja, hogy a gyűlésen egy szót sem szólt Färberről, hanem csak a jegyzőkönyvet vezette.

A bíró: Aláírta azt a testvéri táblát, a melyet a spanyolországi páholy nagymesteréhez intézett a magyarországi nagypáholy?

— Igenis aláírtam.

Ezután a nagymestert, Berecz Antalt hallgatták ki, aki azt mondta, hogy ő a panaszos nem akarta megbántani, csak az ellen az ember ellen szólt föl, aki a lisztában mint professzionátus kéregető fordul elő.

Neuschloss Marczel kihallgatása után Nagy Dezső dr. védő bemutatja a newyorki Pythagoras-páholy értesítő levelét, a mely szerint *Färber minden becsületérzés híján van.*

A tárgyalás eltartott délutáni két óráig. Ekkor hirdette ki Gajzágó bíró az ítéletet, a mely valamennyi vádlottat *fölmenti.*

Färber Lipót fellebbezett.

KÖZGAZDASÁG.

A tőzsde hete.

A múlt hét óta a helyzet képo alig változott; a határozatlanság, a kedvetlenség, mely az üzletet hónapok óta megbénítja, nemcsak hogy nem múlt el, de még egy fokkal sem szállt alább; az árfolyamok pedig az egész héten végig 2—3 forintnyi közben mozogtak föl s alá, a szerint, amint a távbeszélő oly hírt hozott, mely a bécsi parlament pártjainak valamelyes meggyezését engedte lehetők föltételezni vagy pedig olyat, mely e lehetőséget kétségbe vonta. A coulissier, akinek a füle mindig ott van a telefon végében, e szerint

irányozta vételeit vagy eladásait; más ember pedig, mint a coulissier, mai napság nem igen köt üzletet.

Más időben a pénz olcsósága egyrészt, mely az összes európai tőzsdéken érezhetővé kezd válni; a pozíció másrészt, mely egészen féloldalra, a fedezetlen eladások oldalára nehezdedni látszik, régen vásárlásra ösztökölte volna azokat, kik tőzsdeüzlettel rendszeresen foglalkoznak. Mikor a havi prolongáczióval a halasztási díj minimálisan csekély vagy pedig, mint egyes papiroknál volt észlelhető, épenséggel semmi; mikor Bécsből az osztrák hitelt nézve feltűnő darabhiányt jelentenek: a kevésbé műveltek is fel tudják ismerni, hogy a bevásárlási idő elérkezett. Mikor kézzelfoghatóan világos, hogy az egész papirkészlet erőteljes kezekben fekszik, melyek semmi körülmények között sem fordítják meg a papirokat fogva tartó vasszekrények kulcsait; mikor válságos, és mily válságos! idők közepette a fedezetlen eladás mivelői vállvetett erőlködéssel nem képesek a hitelrészvényt az 50-es árfolyam alá leszorítani, de a legcsekélyebb lendületnek neszére azonnal sietnek eladott papirjaikat visszavásárolni: nem létezhetik az üzletnek avatott emberek, ki más fejlődést jövendőltetne az árfolyam fejlődésének, mint az emelkedőt. És mégis! A bátorság hallgat, a vélemény késlekedik; a tőzsde üzletlen. Homlokegyenest ellentmond a tény az értelemnek.

Mi magyarázza meg a feltűnő jelenséget?

Egyszerűen a homály, mely a bécsi politika jövőjét mindinkább sűrűbben övezi árnyékával.

A tőzsde semmitől sem fél úgy, mint a bizonytalanságtól. A kész veszély, a már kitört baj nem ijeszti meg a tőzsde emberét. Egy pillanat alatt átlátja az üzér még a kitört válság esélyeit is; ellenáll vagy fordul, dacozol vagy uszik az áramlattal: de tesz valamit. Mikor fölismerte ellenségét, megmérte annak erejét vagy fölveszi a küzdelmet, vagy irányt változtat: de nem vesztegel. Tétlenségben csak akkor marad, mikor a helyzetteremtő tényezők behatásának eshetőségei iránt a várható fejlemények minősége és mértéke iránt tájékozatlannak érzi magát.

És ily helyzetben van jelenleg az üzlet embere.

Ki volna képes felismerni, hogy hová vezet a bécsi politikai ördögkört? Ki tudná megmondani, hogy mi ólálkodik egy parlament végvonaglásá mögött a sötétben? Rendszer-változás? Megegyezés? Az oroszok győzelme, vagy a hön óhajtott békének malasztja?

Mozdulatlan tekintettel, végkép lehangolt lélekkel áll minden ember a kérdések előtt: feleletre egy ajak sem nyílik.

Érdekes megfigyelni a tőzsde-terem képét ez időben.

Háttal a sorompóhoz támaszkodva, jegyzőkönyvével zsebében, az ironnal füle mögött áll az ügynök egykedvűen, tétlen, míg az üzérközönség, kis csoportokba összeverődve, halkán beszélget az enyhe időjárásról, Réjané vendégjátékaról vagy a lakások árának magas voltáról.

Ekkor jő egy keksapkás fullajtár és a távbeszélőhöz szólítja valamelyik ügynököt, ki ez órában tartja rendes megbeszélését bécsi megbízottjával.

Beszalad a párnázott zárkába; a beszélőkagylóra alkalmazza hírsóvár fülét és kérdi:

— Mi újság fönt önöknél?

— A szomszédos buffet-ben most bontottak ki egy friss doboz orsovai káviárt. Pompás?

— Jó étvágyat hozzá! De az üzletben?

— Az üzletben? Hát van még üzlet? Micsoda istenhátamögötti zugban élnek önök, hogy még üzlet létéről ábrándoznak?

— Hm! És mégis jól esik a káviár? Önök javíthatatlanok.

— Ön téved. Mi az áremelkedésen dolgozunk. És minthogy az értékek nem kelendők, hát a káviár árának emelését kísértjük meg tömeges fogyasztás által. A zsebünk lapul; de gyomrunk legalább kellemesen megtelik.

— Nem rossz. De hát tréfán kívül, mikorára lát ön egy kis helyzetjavulást?

— Mikor szünik meg ez a tespedés?

— Majd ha Wolff bereked.

— Akkor hát jó volna összevásárolni

összes mellczukorkákat, hogy az az ur ki ne gyógyulhasson.

— Helyes. Majd közlöm kollegáimmal.

— Schluszt!

— Aláztszolga.

És a kipirult ügynök törli le a megindult verejtéket homlokáról, visszajő a külső folyosóra; rágyújt egy Laurens-szivarkára és egykedvűen sétál föl s alá.

Igy folyik ez napról-napra, hétről-hétre. A tőzsde tudósítójára nem vár más szerep, mint hogy Wolff képviselő ur hangszalagjainak lazulásáról vagy feszességéről adjon pontos bulletin-eket.

Ma este a tőzsde kissé berlini jelentésekre megszilárdult; a hétfői fedezések is némi ár-emelést idéztek elő.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, nov. 27. (Utótőzsde) Az a hír, hogy ő felsége Bécsbe érkezett, javulást eredményezett az utótőzsde: Jegyzetett: Osztrák hitelrészv. 354.25 Anglobank 162.— Bankverein 254.— Unionbank 294.50 Osztrák Länderbank 222.50. Osztr.-m államv. 337.50 Déli vasut 78.50. Elbevölgyi vasut 261.50. Észak-nyugoti vasut 247.50. Török dohányjövődék 152.— Rímamurányi vasmű 247.50 Alpési bánya-részvény 131.70. Májusi járadék 102.25. Magyar korona-járadék 100.— Töröksorsjegy 61.40. Német birodalmi márka 58.93.

Berlin, nov. 26. (Eredeti távirat) A tőzsde szilárd volt. Bányatekerek közül Bochumi emelkedett. Osztr. hitelrészvény 222.—, Disconto társaság 199.12, Darmstädter bank 153.37, Deutsche bank 206.10, Drezdai bank 156.75, Handelsgesellschaft 172.50, Nationalbank 149.62, Osztrák-magyar államvasutak 143.25, déli vasut 34.25, Gotthard vasut 147.75, Svájci Északkeleti vasut 105.40, Svájci központi vasut 137.30, Olasz déli vasut 133.80, Olasz Középtenger-vasut 98.—, Olasz járadék 93.40, Török sorsjegy 140.75, Mexikói kölcsön 94.50 Laurakohó 174.90, Dortmundi 94.90, Bochumi 198.62, Gelsenkircheneri 186.25, Harpeni 188.12, Hibernia 202.25, Trust 175.25. Északnémet Lloyd 102.50. Magánkamatláb 4 1/8%.

Frankfurt, nov. 27. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 299.25. Osztr.-magyar államvasut 284.62. Az irányzat szilárd.

Hamburg, nov. 27. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészv. 290.40. déli vasut —, osztr.-magyar államvasut 285.—. Az irányzat csendes.

Páris, nov. 27. (Eredeti távirat) A mai tőzsdén az árfolyamra jelentéktelen gyengülése mutatkozott 3% francia járadék 103.46, 3% törlesztéses járadék 102.20, 3 1/2% járadék 106.35, Francia bank 37.75, Credit Foncier 657, Szezei csatorna részvény 32.65, Egyiptomi kölcsön 515.50, Spanyol külföldi kölcsön 61 1/16, Magyar aranyjáradék 104.—, Olasz járadék 95.30, Orosz kölcsön 102.30, Új orosz konzol 94.20, Portugál kölcsön 20 1/16. Ottomán bank 588.—, Osztrák Länderbank 4.85.—. Osztrák magyar államvasut 728, Déli vasut 188, Río Tinto 622.—.

Mezőgazdaság.

Az O. M. G. E. közgyűlése. Ma délután tartotta meg az országos magyar gazdasági egyesület évi rendes közgyűlését gróf Desseffy Aurél elnöke alatt, a tagok élénk részvétele mellett. Az elnöklő gróf megnyitó beszédében utalt arra, hogy az egyesület a gazdasági egyesületek szövetségének megalakulásával új korszakra lép és erre való tekintettel kéri a tagokat, hogy továbbra is az eddigi buzgalommal viseltesenek a gazdasági ügyek iránt. Ezután Forster Géza igazgató, bemutatván a módosított alapszabályokat, röviden ismerteti az egyesületnek évi működését. Az egyesület tagjainak száma 3001, ezek között van 200 új tag. A számvizsgálóbizottság és a választmány jelentését a zárszámadásról, a vagyoni állapotról és kezeléséről, valamint a jövő évi költségvetést is a közgyűlés jóváhagyta. Időközben megválasztották a beadott javaslatokat: Alelnökké megválasztották egyhangulag Bethlen Andrást grótot. A számvizsgálóbizottságba Bolla Mihály, Eösz Ferencz, Perczel Ferencz, Lejtényi György és Reusz Henrik választották meg. Igazgató választmányi tagok lettek: Baross Károly, Bolla Mihály, Csillag Gyula, Forster Géza, Harkányi Károly báró, Kodolányi Antal, Lejtényi György, Luczenbacher Miklós, Makkfalvy Géza, Málczser Gyula, Ottoska Béla, Renner Gusztáv, Szeitovszky János, gróf Szapáry Gyula, gróf Szapáry István Szentiványi Zoltán. Dr. Hagara Viktor indítványára, azért a buzgalomért,

mellyel az egyesület elnöke és tisztikara a gazdasági szövetség szervezését keresztülvitt, a közgyűlés ezeknek jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott. Gróf Desseffy Aurél, Forster Géza és Bujanovics Sándor meghívták ezután Lukács Bélát a párisi világkiállításról való előadásának megtartására. A kiállítási kormánybiztos fölötte érdekes előadásban hívta föl a gazdasági egyesületet, hogy a XIX. század zárókövét képező 1900. évben Párisban rendezendő kiállításon, mely nemzetközi békeünnep jellegével bír; mint Magyarország egyáltalában, ugy mezőgazdaságunk méltó képviselőit viseljük szívünkön. Ismertette ezután a kiállítás szervezőit és a méltó megjelenések végett tett intézkedéseket. Az előadást a közgyűlés nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta meg és végezetül az előadót élénken megéljenzte.

Ingyen csemeték községeknek. Az állami faiskolákban s gazdasági intézetekben nevelt csemetékből a nagyközönség tudvalevőleg olcsó áron szerzheti be szükségletét. A földmívelésügyi miniszter most elhatározta, hogy szegényebb községeknek díjtanul enged át csemetéket s ojtványokat, ha azért folyamodnak. Ugyanilyen kedvezményben részesülnek tanítók, papok s egyes szegényebb gazdák. Folyamodni a jövő hónap végéig lehet.

Sertésvész elleni védőoltások. A földmívelésügyi miniszter nagyobb arányú kísérleteket végeztet a sertésvész elleni vérsavó kipróbálása céljából, sőt hogy a kísérletképen ojtani kívánó gazdák a vérsavóhoz gyorsan és könnyen hozzájuthassanak, újabban a székesfőváros közelében egy állami felügyelet és ellenőrzés alatt álló sertésvész elleni vérsavó előállító ideiglenes telepet is létesített. A telep naponként mintegy 500 adag vérsavót termel s azt a gazdáknak egyelőre ingyen bocsátja rendelkezésére. A megrendelések a földmívelésügyi min. kir. miniszterium állategészségügyi osztályához, Budapest, intézhetők. A sertésvész elleni védőoltásokkal megbizott állami állatorvosok f. é. szeptember hó 1-től november hó 15-ig 48 községben összesen 9807 drb sertést ojtottak be. A kísérletek, ha nem is mindig, de az esetek túlnyomó részében olyan kedvezők voltak, hogy az eljárás folytatását indokolják. Hasonló kísérleteket végeztet legújában az „Erdélyi gazdasági egyesület” is.

Ausztria czukorrépa termelése. A hivatalos adatok szerint Ausztriában a czukorrépaával bevett terület 1897-ben összesen 205.900 hektárra rugott, melyből az egyes országokra a következő terület esik, nevezetesen: Csehország 139.259 hektár 67.6%, Morvaország 56.079 hektár 27.2%, Alsó-Ausztria 4.410 hektár 2.2%, Galiczia 3.258 hektár 1.6%, Szilázia 2.894 hektár 1.4%. A múlt évi területtel szemben az idén 41.586 hektár csökkenés mutatkozik, ami az összes tartományokban észlelhető; tényleg azonban legnagyobb a csökkenés Sziláziaiban és Alsó-Ausztriában, ahol 38.1% illetve 35.4%-kal kisebb terület volt czukorrépaával bevettve. Csehországban 17%, Morvaországban 12.9% és Galicziában 12.3% volt a területcsökkenés.

Ipar és kereskedelem.

Országos iparegyesület. Az országos iparegyesület összes szakosztályai november 29-én (hétfőn) délután 5 órakor az egyesület helyiségében együttes ülést tartanak a következő napirenddel: 1. Brüll Armin előadása: a vaskartelről. 2. Fekete Ignác dr. értekezése: a kartelekről általában.

A hazai üvegipar támogatása. Hogy az a válság, mely a hazai üveggyártásra az utóbbi időben különféle okokból nehezült, némileg könnyítést nyerjen, Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az iskolák szükségleteiket magyar gyárosoknál szerezzék be.

Brassói bánya- és kohó-egylet. A társaság igazgatósága elhatározta, hogy a részvényesek közgyűlését december 20-ikára hívja egybe, ahol is indítványozni fogja, hogy a társaság összes aktívai 3 1/2 millió forintot adassanak el egy külföldi konzorciumnak, maga a társaság pedig likvidáljon. Az új részvénytársaságnak a czime brassó-hunyadi bánya- és kohómű részvénytársaság lesz, alapitókéje 4 1/2 millió forint, amely 6 millióra emelhető fel. A brassói bánya- és kohóműegylet felszámolásából részvényenként 167 frtos hányadot várnak.

Kőbányai polgári serfőző részvénytársaság. E vállalat tegnap tartotta meg közgyűlését. Az idej, csak 9 hónapra terjedt üzemi-időszakról előterjesztett zárszámadások, valamint az igazgatóság indítványai jóváhagyattak és elhatározottak, hogy a mai naptól kezdve részvényenként 4 frt osztalék fizetessék ki. A 4. számú szelvény beváltása — a 3. számú szelvény egyidejű beváltása mellett — Budapesten a magyar ipar és kereskedelmi bank részvénytársaságnál és a Magyar leszámítoló és pénzváltó banknál, Bécsben az Angol osztrák banknál történik. Az összesen 82,406 frt 55 kr-ra rugó leírások levonása után, a tavalyi nyereség áthozattal együtt 99,432 frt 67 kr- állott rendelkezésre, mely összegből 80,000

frt az esedékes szelvény beváltására fordították, míg a fennmaradó összeg a tartalékalap gyarapítása és az igazgatóság jutalékának levonása után új számlára vezetettük elő. Az igazgatóság kisorsolt tagjai: madarasi Beck Miksa, Lukács József és Posch Gyula urak, valamint a felügyelő bizottság tagjai újból megválasztottak.

A kiállítási érmeik szétküldése. Az ezredéves országos kiállítás érmeinek és okleveleinek szétküldése már folyamatban van. A földmívelésügyi miniszter a lét folyamán szétküldötte az összes kertészeti időleges kiállítások és az első lókiállítás érmeit és okleveit, a díszoklevelek kivételével. A jövő héten a tenyészállat, a juh és hizott marha s a második lókiállítás érmeinek és okleveleinek a szétküldésére kerül a sor. A szétküldés sorrendjében a VI. és VII. csoportok érmei és okmányai s a díszoklevelek lesznek az utolsók.

Kőbányai sertésplaccz nov. 27. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 51 1/2—52 1/2 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő sulyban) 52 1/2—53 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő sulyban) 53—54 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 200 kilgr. felüli sulyban) 51—52 1/2 krajczárig, közép (páronként 230—260 kilogramm sulyban) 50—51 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 50—51 krajczárig. Sertéslétszám: november 25. napján volt készlet 20.858 db. nov. hó 26-ik napján felhajtott 900 drb, nov. hó 26-án elszállított 688 darab, nov. hó 27-ik napjára maradt készletben 21.070 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti sertés-konzumvásár. November 27. A ferencvárosi sertés-konzumvására nov. 26-án, Érkezett 740 drb. Sertéslétszám nov. 25-ről 599 drb. Összes felhajtás 1339 darab. Elszállított budapesti fogyasztásra 811 darab, eladatlan 528 darab. Napi árak: 120—180 kilgr. sulyban 47—52 krajcz. 220—280 kilgr. sulyban 52—53 krajcz. 320—380 kilgr. sulyban 50—53 krajcz. Öreg nehéz 50—51 krajcz. malaczkok 35—40, A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vesztegzári vásár november 27. A mai vásárra felhajtottak 275 drb vágómarhát; e között volt 79 drb hizómarha, 17 drb legelőmarha és 179 drb sovány marha. A felhajtás ma igen csekély volt és az üzlet jelentéktelen. Az irányzat szilárd volt és a csekély készlet a hétfőinél valamivel magasabb árakon kelt el. Magyar ökor 32—38 frt, I. min. 41 frt, galicziai hizó I. min. 41 frt, legelőökor 24—28 frt; bika és tehén 24—32 frt. Minden métermázsánkénti élő sulyban, fogyasztási adó nélkül.

Közlekedés.

Viczinális vasutak fuziója. A kereskedelemügyi miniszter a Békésmegye kisújszállás-déaványagyomai és a mátrai h. é. vasutak egyesülését jóváhagyta. Az alakítandó új részvénytársaság neve „mátra-kőrösvidéki h. é. vasut r. t.” lesz. A miniszter egyszersmind felhívta a mátrai h. é. vasut-társaságot, hogy az egyesülés tényleges keresztülvitele érdekében szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Telefon Kassa és Budapest között. A kassai kereskedelmi és iparkamra — mint levelezőnk írja — fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben Kassának telefonnal való összeköttetését kéri Budapesttel. Felső-Magyarország főhelyeinek élénk forgalmára való tekintettel Kassán abban reménykednek, hogy a kereskedelmi miniszter a kamara fölterjesztését kedvezően fogja elintézni.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE,

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 27.

A mai üzlet lefolyása újra meghazudtolta a professzionatus becslöket, akik az előjelek után a forgalom irányát megjósolják. Szilárd külföld, kemény hideg, a hozatalok csökkenése, mind oly körülmény, amelyből az árak javulására lehetett következtetni, mindazonáltal az üzletnek inkább lanya jellege volt, kivált a határ időpiacra ami a nemzetközi gabonapiacot illeti. Newyork és Chicagó élénk üzletet másfél czentig terjedő emelkedéssel jelentettek, jóllehet egy ottani elsőrangú szaklap szerint a téli vetések állása javult és a jövő tavaszra igen élénk kivitel várható. A délután leérkezett stürgegyök szintén szilárd irányt jelentettek az európai piacok üzletére nézve.

Buza.

Készárnyezet búzában: Az egész héten keveset vásároltak a malnok és ma megragadták az alkalmat a valánivel erősebb kínálatot kihasználva, raktárállományuk gyarapítására. Elkelt vagy huszezer métermázsza szilárdan fentartott, helyenkint 5 krral magasabb árak mellett. Legmagasabb napi ár egy tétel 78 kilogrammos minőségű pestvidéki búzáé volt, amely 13.20 forintot ért el. Ma is sok idegen buza került forgalomba.

Előfordult eladások búzában.

Table with columns: Mennyiség mmázsaiban, ó vagy új, származás, minőség megjelölés, átadási hely, ár, netto 100 kg-ért, közp. vagy 8 óra.

Hivatalos jegyzések búzában.

Table with columns: F A J, Minős. hektól., 100 kilogr. kőzp. ára, 100 kilogr. kőzp. ára.

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 155.000 métermázsa buza és 92.900 métermázsa liszt; a nyugati pályaudvaron 71.380 métermázsa buza és 5046 mmázsa liszt; a Luczenbacher-féle áruházakban 53.300 métermázsa buza.

Határidőüzlet búzában. Tavaszi buza olcsóbbodó árfolyamok mellett kötött.

Előfordult kötések búzában.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárlata, Leszámoló árfolyamok.

Rozs.

Készárúüzlet rozszban: Állandóan jó keresletnek örvend, különösen elsőrendű áruban, melyért elig terjedő árakat is kínálnak.

Előfordult eladások rozszban.

Table with columns: mennyiség mmázsaiban, ó vagy új, származás, minőség megj., átadási hely, ár, netto 100 Kgr-kint, Kőzp. vagy 8 óra.

Hivatalos jegyzések rozszban.

Table with columns: ó vagy új, faj, hektoliterenkint, 100 kilogramm kőzpénz ára.

Raktárállomány rozszban: a fővárosi közraktárakban 52.800 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 18.528 métermázsa.

Határidőüzlet rozszban. Mindössze 1500 métermázsa tavaszi rozs volt forgalomban.

Előfordult kötések rozszban.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárlata, Leszámoló árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab tíz krajczárral emelkedett, árpa változatlan, tengeri szilárdan fentartotta az árát.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, ó vagy új, Faj, Hektoliterenkint, 100 kg. kőzp.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség mmázsaiban, ó vagy új, ár, minőség, átadási hely, ár, netto száz kilogr. kint, közp. vagy 8 óra.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 92.700 métermázsa árpa, 14.500 métermázsa zab, 154.200 métermázsa tengeri. A Silosban 2050 métermázsa zab, 23.000 métermázsa tengeri, a nyugati pályaudvarban 1096 métermázsa árpa és 608 métermázsa zab.

Határidőüzlet takarmányfélékben: A gabonahatáridőügyleteknek ma volt a leszámolási napja, illetve ma kellett a kötések jegyzékét a giro- és pénztárgyletnél benyújtani. Mindössze már kevés tételre rugott az engagement tengeriben, melyre nézve 5.15 ftos likvidációs árfolyamot állapítottak meg. Különbösen ma csak májusi tengeriben volt forgalom hanyatló árak mellett.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Ár, határidő, déli tőzsde zárlata, Leszámoló árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1897. évi november hó 25-én este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az áru megnevezése, Erkezett, Elszállított, helyi forgalomban.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, nov. 27.

A mai tőzsde ismét az osztrák parlamenti botrányok és a bécsi utcai tüntetések hatása alatt állott. Kezdetben az árfolyamok gyengültek is ennek folytán és csak amidőn hire jött, hogy a parlament üléseit néhány napra elhalasztották, állott be némi javulás. Azt hiszik, hogy e néhány nap alatt tisztázódik a helyzet. A helyi értékek piaczn a forgalom ma számosabb értékre terjedt ki. Egyes befektetési értékeket, malompapírokat, bánya és téglagyári részvényeket jobb árakon kerestek. A valuták ára még mindig szilárd.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 386.25 — 386.75. Jelzálogbank 280. — 280.25. Osztrák hitelrészvény 353. — 353.70. Osztrák-magyar államvasutak 336.50 — 337.10. Salgótarjáni kőszénbánya 608. — frton kötött.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 353. —. Magyar hitelrészvény 386. —. Déli vasut 78.50. Villamos vasut 285. —. Leszámító bank 252. —. Jelzálogbank 279.50. Rimamurányi 248. —. Osztrák-magyar államvasut 336.50. Ipar és kereskedelmi bank 101.50. Közuti vaspálya 381.50.

A délitőzsdén előfordult kötések: Koronajáradék 100.10, Magyar nyerevénykölcsön 153. —, Regalekötvények 101.80, Első budapesti gőzmalom

712.—718.—, Kőszénbánya és téglagyár 640.—, Magyar aszfalt 119.—, Salgótarjáni kőszénbánya 605.—, Budapesti közuti vasut 381.—381.50, Budapest közuti vaspálya 285.25, Magyar általános hitelbank 386.—386.50, Rimamurányi 247.—247.25, Osztrák hitelrészvény 352.90—353.50, Osztr. magyar államvasutak 336.30—336.75 forinton.

Dijbiztosítások Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— frt; 8 napra 5.—6.— frt; december utoljára 10—11 frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámító bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén javult irányzat mellett: Osztr. hitelrészvény 353.40—354.40, Rimamurányi 248.—248.25, Osztrák magyar államvasut 335.75—337.25, Közuti vasut 282.—282.25 forinton kötött.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák-magy. államvasut, Leszámító bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közuti vaspálya, Városi villamos vasut, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ARUTŐZSDÉK.

Budapest, nov. 27. Zsiradékáruban a forgalom lanyha irányzat mellett gyenge volt. A szilvaüzletben nyugodt hangulat mellett csekély forgalom volt; árak nem változtak. Kötött szerbiai effektíváru 100 dbos 18.08 frton.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Disznósír ingyen hordó, Szalonna, Szilva, Szilva Határidőre, Szilva Kész áru, Szilva Határidőre, Szilva Kész áru, Szilva Határidőre, Szilva Kész áru, Szilva Határidőre, Szilva Kész áru, Szilva Határidőre, Szilva Kész áru, Szilva Határidőre, Szilva Kész áru.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, nov. 27. A mai vásár irányzat a nagyban forgalomban és az egyes cikkeknél a következő volt: Használ forgalom csendes, árak emelkedtek. — Baromfinál élénk, árak csökkentek. — Halban lanyha, árak szilárdak. — Tej- és tejtermékek élénk. Tojásnál csendes, árak emelkedtek. Zöldszénél lanyha. — Gyümölcsnél élénk. — Fűszereknél csendes. — Időjárás derült, hideg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Has. Marhahús hátulja I. 46—56 frt, II. 40—52 frt. Birkahús hátulja I. 30—32 frt, II. 28—30 frt. Borjúhús hátulja I. 60—60 frt, II. 56—56 frt. Sertészsír elsőrendű 52—52 frt, második 42—46 frt. (Mindem 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—72 kr (kilonkint). Sertészsír hordóval 58.5—58.5 frt (100 kilonkint). — Baromfi (élő). Tyuk 1 pár —.— frt. Csirke 1 pár 0.60—1.00 frt. Lud hízott kilonkint 0.40—0.50 frt. — Különfélék. Tojás 1 láda (1440 drb) 45—46 frt. Sárgarépa 100 kötös 3—5 frt. Petrezselem 100 kötös 3.50—5 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 35—52 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns, kilonkint 70—80 frt. Vaj téa kilonkint 1.—1.20 frt. Burgonya rózsá 100 kiló 2.00—2.60 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.30—3.00 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.40—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.25—1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.80 frt.

Szesz.

Berlin, nov. 27. Szesz helyben 36.50 márka = 21.50 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint 4 10,000 literszázalék, átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Stettin, nov. 27. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 36.20 márka = 21.29 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Boroszló, nov. 27. Szesz (50-es) pr. november 55.80 márka = 32.86 frt; szesz (70-es) pr. november 36.80 márka = 21.83 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Hamburg, nov. 27. Szesz nov.—decz. 20.25 márka = 11.93 frt; decz.—jan. 20.25 márka = 11.93 frt; jan.—febr. 20.—márka = 11.78 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, nov. 27. Szesz folyó óra 45.— frk = 23.72 frt; decemberre 44.50 frk = 23.46 frt; négy első óra 43.50 frk = 22.93 frt; májustól 4 óra 43.25 frk = 22.79 frt. Az árak 10,000 literszázalékankint 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55.

Petroleum.

Hamburg, nov. 27. Petroleum helyben 4.70 márka = 2.76 frt.

Antwerpen, nov. 27. Petroleum fin. helyben 14.75 frank = 7.01 frt. Nyugodt.

Bréma, nov. 27. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt.

Newyork, nov. 26. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphában 5.35 cents; United Pipe Line Certifikates decemberre 65; Nyers petroleum decemberre 5.95.

Olajok.

Páris, nov. 27. Repceolaj folyó óra 59.— frk (= 27.77 frt); január 59.25 frk (= 27.89 frt); négy első óra 59.25 frk (= 27.89 frt); négy óra májustól 58.— frk (= 27.80 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 58.90 frt.

Hamburg, nov. 27. Repceolaj helyben 60 márka (= 35.44 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Köln, nov. 27. Repceolaj májusra (hordóval) 61.— márka (= 35.87 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Cukor.

Prága, nov. 27. Nyerscukor 88% cukortartalom alapján franco Aussig azonnali szállításra 12.30 frt. decemberi szállításra 12.35 frt.

Hamburg, nov. 27. Nyerscukor f. o. b. Hamburg azonnali szállításra 8.97% márka, decemberi szállításra 9.— márka, januári szállításra 9.10 márka, májusi szállításra 9.40 márka. Irányzat: szilárd a külföldről adott impulzus következtében s a Cubáról érkező kedvezőlen politikai hírek nélkül fogva.

Páris, nov. 27. Nyerscukor (88 fok) kész áru 27.50—28.— frk; fehérucukor novemberre 30.3% frk, decemberre 30.50 frk, 4 első óra — frk, 4 óra májustól 31.— frk, 4 óra májustól 41% frank. Finomított készáru 98.50—99.— frk.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, november 27. Magasabb newyorki jegyzésekre a mai tőzsde szilárd irányzattal indult, de utóbb ismét gyengült, mivel nem volt vásárlási kedv. Kötetett: buza tavaszra 1210—1208, rozs tavaszra 8.97, zab tavaszra 689, tengeri máj.-jun. 585—586 forint. Az effektív gabonátőzsdén a hangulat nyugodt. Buzát gyéren kínáltak, de a kereslet is csekély lévén, árak nem változtak. Csak árpa szilárdult.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 12.07—12.7, rozs tavaszra 8.96—8.98, tengeri novemb. 5.70—5.75, tengeri máj.-jun. 5.85—5.86, zab tavaszra 6.88—6.90, repce jan.-febr. 14.05—14.15 frton.

Boroszló, nov. 27. Buza helyben 18.80 márka (= 11.07 frt) sárga, Buza helyben 18.70 márka (= 11.01 frt), Rozs helyben 15.10 márka (= 8.89 frt.) Zab helyben 13.80 márka (= 8.13 frt.) Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.93 frt.) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Hamburg, nov. 27. Buza holsteini 179—189 márka (= 10.54—11.13 frt), Rozs meklenburgi 140—150 márka (= 8.25—8.84 frt), Rozs orosz 109—110 márka (= 6.42—6.48 frt) Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

München, nov. 27. Buza 22.75 márka (= 13.— frt), Rozs 160.20 márka (= 9.55 frt), Arpa 157.20 márka (= 9.37 frt), Zab 140.— márka (= 8.25 frt). Minden 100 kilonként. Hozatal 8,872 q. Készlet 7,060 q. Átszámítási árfolyam 100 m. = 58.90 frt.

Lindau, nov 27. Orosz buza 21.10—22.70 márka (= 12.43—13.37 frt). Román buza 20.30—21.50 m. (= 11.96—12.67 frt).

Zürich, nov. 27. I. min. magyar buza 31.— frank (= 14.74 frt). Orosz buza 27—29 frank (= 12.86—13.82 frt). Román buza 26—28.50 frank (= 12.83—13.58 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47—55 frt.

Páris, nov. 27. (Megnyitás.) Buza folyó óra 31.10 frank (= 14.79 frt), Buza decemberre 30.50 frank (= 14.50 frt), Buza 4 első óra 29.90 frank (= 14.21 frt), Buza 4 óra májustól 29.75 frank (= 14.14 frt), Rozs folyó óra 18.60 frank (= 8.85 frt), Rozs decemberre 18.60 frank (= 8.93 frt), Rozs 4 első óra 19.— frank (= 9.03 frt), Rozs 4 óra májustól 19.— frank (= 9.03 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, nov. 27. (Zárlat.) Buza folyó óra 30.90 frank (= 14.69 frt), Buza decemberre 30.30 frank (= 14.41 frt), Buza 4 első óra 29.75 frank (= 14.14 frt), Buza 4 óra májustól 29.60 frank (= 14.11 frt).

London, nov. 27. Angol búzából kevés kínálat, a többi cizik nyugodt. Uszó gabonából buza tartott, fehér 1/4 sh.-gel magasabb. Hozatalok: buza 33,640 és zab 39,590 qu. Tengeri helyben 17.50 sh.

Liverpool, nov. 27. Buza 2, tengeri 1, liszt 1/2 pennivel magasabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, nov. 27. A parlamenti események és az aggodalom, hogy azok a külföldi tőzsdéket is befolyásolhatják, már az előtőzsdén nagy kedvetlenséget keltettek. Nemesak az árfolyamok gyengültek, de a forgalom is teljesen szűntett. A vezető papírokat az árhanválás inkább érintette, míg ipari részvények jobban tartották árfolyamaikat. Az ultimoprolongáció ma véget ért. A déli tőzsdén valamivel nyugodtabb hangulat jutott érvényre, miután hírül hozták, hogy a parlament keddig nem tart ülést. A forgalom azonban mindvégig csekély maradt. Valuta szilárd.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 353.75—352.75. Anglobank 161.75—162.50. Unionbank 294.25. Osztrák magyar államvasut 337.—335.87. Déli vasut 79.—. Union bádogyár 23.—23.50. Alpesi bánya 131.60—130.80. Brassói bánya 162.—. Török sorsjegy 62.50—61.20. Német márka 58.95—58.96. Länderbank 222.25. Elbavölgyi 260.50, Lloyd 410. Salgótarjáni 607.50. Brúxi buza 289. Felsőmagyar bánya 108 frton köttetett.

Délutáni 11 óraker zárulnak: Osztrák hitelrészvény 353.—. Magyar hitelrészvény 336.50. Anglobank 162.25. Unionbank 294.—. Länderbank 222.—. Osztrák magyar államvasut 336.25. Déli vasut 78.75. Alpesi bánya 131.—. Rimamur. 247.50. Májusi járadék 102.25. Török sorsjegy 61.25.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 353.—. Magyar hitelrészvény 336.50. Länderbank 222.—. Unionbank 294.—. Anglo bank 162.25. Bankverein 254.—. Osztrák magyar államvasut 336.37. Déli vasut 78.75. Elbavölgyi vasut 260.50. Északnyugoti vasut 247.50. Alpesi bánya 131.—. Rimamurányi 247.50. Prágai vasipar 6.92. Májusi járadék 102.25. Magyar koronajáradék 100.—. Török sorsjegy 61.40. Német márka 58.95. Török dohányrészvény —.—. Osztrák fegyvergyár —.— frton köttetett.

Délután 2 óra 30 perczkor zárulnak: Magyar aranyjárdék 122.35. Magyar koronajáradék 99.95. Tiszai kölcsönsorsjegy 138.75. Magyar földterhermentesítési kötvény 97.75. Magyar hitelrészvény 337.—. Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 152.75. Kassa-oderbergi vasut 190.25. Magyar kereskedelmi bank 1440.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.90. Magyar keleti vasut államkötvények 120.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 253.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 247.50. 4.2%-os papírjárdék 102.25. 4.2%-os ezüstjárdék 102.25. Osztrák aranyjárdék 122.35. Osztrák koronajárdék 102.25. 1860. évi sorsjegyek 143.50. 1864. évi sorsjegyek 191.75. Osztrák hitelsorsjegyek 200.50. Osztrák hitelrészvény 353.50. Angol-osztrákbank 162.—. Unionbank 294.25. Bécsi bankverein 254.50. Osztrák Länderbank 222.—. Osztrák-Magyar bank 948.—. Osztrák-Magyar államvasut 337.—. Déli vasut 78.50. Elbavölgyi vasut 261.25. Dunagőzhajózási részvények 445.—. Alpesi bányarészvény 131.80. Dohányrészvény 152.25. 20 frankos 9.55. Cs. kir. vert. arany 5.68. Londoni váltóár 120.05. Német bankváltó 58.92.

Berlin, nov. 27. (Tőzsdei tudósítás.) A spekuláció tartózkodó, a forgalom kismérvű. Bánya- és közenértekek kedvezők. Magánkamatláb 4 1/2%. A zárlat tartott.

Berlin, nov. 27. (Zárlat) 4% osztrák aranyjárdék 103.90, 4% magy. aranyj. 103.60, elbavölgyi vasut —.—, osztrák hitelrészvény 221.60, magyar koronajár. 100.30 déli vasut 34.30. osztr.-magyar államvasut 143.—, Károly-Lajos vasut 106.80. kassa-oderbergi vasut —.—, orosz bankjegy 217.35, bécsi váltóár 169.50, 4% orosz kölcsön 66.50, Magyar beruházási kölcsön 102.60, olasz járadék 94.—. Az irányzat szilárd.

Berlin, nov. 27. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 222.—, déli vasut 34.20, osztr.-magyar államvasut 143.20. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, nov. 27. (Zárlat) 4.2% papírjárdék 86.50, 4.2% ezüstjárdék 86.60, 4% osztrák aranyjárdék 104.05, 4% magyar aranyjárdék 103.40, magyar korona járadék 100.25, osztrák hitelrészvény 298.62, osztrák-magyar bank 806.—, osztrák-magyar

államvasut 284.37, déli vasut 69.63, északnyugoti vasut —.—, elbavölgyi vasut 226.50, bécsi váltóár 169.52. londoni váltóár 20.35, párisi váltóár 807.33, bécsi Bankverein 216.75, villamos részvény 138.50, alpesi bányarészvény 110.—, 3% magy. aranykölcsön 92.30. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, nov. 27. (Utótőzsde.) Osztr. hitelrészvény 298.50, osztrák-magyar államvasut 284.37, Déli vasut 69.75.

Hamburg, nov. 27. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.30, osztr. hitelrészv. 299.50, osztr.-magyar államvasut 710.—, déli vasut 167.—, olasz járadék 93.80, 4% osztr. aranyj. 104.50, 4% os magy. aranyj. 103.75. Az irányzat szilárd.

Páris, nov. 27. (Zárlat.) 3% francia jár. 103.45, 3 1/2% francia jár. 106.35, olasz járadék 95.30, osztr. földhitelrészvény 1257.—, osztr. m. államv.—.—, Franc. tőrl. jár. 102.20, 4% osztr. aranyjárdék 104.10. otomanbank 588.—, dohány részv. 325.50, párisi bankrészv. 865.—, osztr. Länderbank 485.—, alpesi bányarészvény 287.—. Az irányzat tartott.

London, nov. 27. (Zárlat.) Angol consolok 113.50, déli vasut 7.25, spanyol járadék 61 3/8, olasz járadék 94 1/8, 4% magyar aranyjárdék 103.50, 4 1/4 osztr. járadék —.—, 4% rupia 62 1/2, canada pacificvasut 82.50, leszámítolási kamatláb 3.—, ezüst 27 1/8, bécsi váltóár —.—. Az irányzat nyugodt.

New-York, nov. 27. ezüst 58.25.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1897. november 27-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Felhőzet, Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Felhőzet. Lists various locations like Arvaváralja, Selmeczbánya, N.-Szombat, etc., with their respective weather data.

Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, * = eső, * = hó, ≡ = köd, ⚡ = zivatar.

A légnyomás maximuma délkeleti irányban eltolódva, ma reggel Magyarország fölött, minimuma pedig Észak-Oroszország fölött foglalt helyet. A légnyomás különbségek Közép-Európa északi felében jelentékenyek, amiért is itt élénk, helyenkint viharos, szelek uralkodnak.

Az idő Európá északi felében többnyire csapadékos, déli felében pedig száraz. A hőmérséklet legalacsonyabb Ausztria-Magyarország fölött.

Hazánkban az erős éjjeli kiugrás folytán az idő hidegebb lett, a reggeli minimum - 10 C körül van, az északi és délkeleti Kárpátokban pedig elérte a - 15 C-ot. Csapadék sehol sem volt.

Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható.

VIZÁLLÁS.

— November 27-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás v. apadás, Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás v. apadás. Lists rivers like Danube, Tisza, and various measurement points with their water levels and changes.

Jelöl magyarázata: * = Jöves víz; + = 0 felett; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = közbet.

Felölös szerkesztő: Lipósey Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1897. november 27-én.

Main table containing market data for various securities, organized into sections: I. Államadósság, II. Más közkölcsönök, III. Záloglevelek és kölcsönkövetek, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ részv., VIII. Gőzmalomok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különféle vált. részv., XIII. Közleked. vált. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénznemek, XVI. Váltók árfolyamai (láttra), XVII. Határidőre kötött értékp.

A 1-ol megjelölt értékpapiroknál, melyek ületti óra nem esik össze a napi árral, az osztalék az utolsó ületévre vonatkozólag értendő.

SHINHAZAK.

Budapest, vasárnap, 1897. november 28-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délutáni előadás mérsékelt hely-
árok mellett. Kezdeté fél 8-kor.

A Szentivánéji
álom.

Színmű 5 felv. Irtá: Shakspeare.
Fordította: Arany János.

Személyek:

Theseus Somló
Egeus Abonyi
Lysander Horváth
Demetrius Császár
Philokrat Paulay
Vazkor Egressy
Gyalu Károlymezel
Zuboly Vizvári
Dudás Desző
Orrondi Latabár
Ószlővér Faludi
Hippolita Helvey L.
Hermia K. Gerő L.
Helena Alszezi I.
Oberon Maróthy M.
Titánia Török I.
Puk v. Robin Nagy I.

Este fél 8 órakor:
Általános bérletszűnés.

Tisztító tűz.

Színmű 3 felvonásban. Irtá:
Bosnyák Zoltán.

Személyek:

Petheő M. Ezressy
Margit Márkus E.
Nadányi Mihályfi
Brandtő Jaszai M.
Richard Gyenes
Lujza Vizvári M.
Diva Maróthy M.
Tera Boér H.
Bortóthy Keczeri I.
Babarczyné Meszlényi
Gróf Zalaváry Latabár
Petheő Jenő Desző
Bertóthy G. Hetényi
Titkár Faludi
Maki Nádai B.
Báró Merasz Mészáros
Capt. Parme Kőrösmezői
Chameaux Györgyné
Lizike Kertész E.
Kadót Eötvös
Gilberta Ligeti J.
Puff Jankó A.
Doda Dóri M.
Lala Borostyán
Inas Narcizsz

NÉPSZINHÁZ.

Délután fél 8 órakor bérleten
kívül, mérsékelt helyárokkal:
Blaha L. asszony mint vendég.

A falu rossza.

100 arany pályadíjjal jutalmazott
eredetiségű műveivel 8 felv.
Irtá Tóth Ede. Zenejét Erkel Gy.

Személyek:

Feledi Gáspár Horváth V.
Lajos Szirmai
Borisza Gazsi M.
Bátki Tercsi P. Lukács J.
Göndör S. Kiss M.
Pinum Rózi Blaha L.
Könyv kántortanító Ujvári
Gonosz Pista Szabó A.
Gonosz Sziposé
Cserebogár Józsa Bertalan
Czene cigány Tölgyi
Adu. Várny

Este fél 8 órakor rendes
helyárokkal:

Tiszturak
a zárdában.

Operett 3 felvonásban. Irták:
Paul Ferrier és Jules Provel.
Fordították Erva Lajos és Fáj J.
B. Zenejét szerzette L. Varney.

Személyek:

Pont ourlet Kiss M.
Luiza Küry Klára
Mari Bárdi Gabi
Gontran Kenedich
Narcis Vidor
Bridaine abbé Kassai
Rigobert Szerdahelyi
Richon Ujvári
Simona Hegyi A.
Jaqueline Gyöngyösi I.
Janneton Makkos E.
Claudine Erdői A.
Margot Paan M.
Apáczs Sziposé
Opportuna Csatai Zs.
Felicitas Galambos
Veronika Vedres G.
Hildogarda Szőcs K.
Agata Vasváriné
Izabella Kárpáti
Blanc Agostoni
Lanlos Bokor

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

Színházi műsorok a 19. oldalon.

„OLYMPIA” magyar mulató

igazgató BORSODY VILMOS, Kerepesi-ut 68.

Nyitva reggel 5 óráig.

Minden nap változatos műsor. Zenello, világhírű contraltista. De
bois négyes, jóles táncosnők. Holland, kiváló humorista. A hír-
nemes Gyurkovics leányok. Fagy Marianna a világ legkisebb
primadonnája. Piacardli nővérek nemzetközi táncosnők.

A kőmennyseprő egy nevelőintézetben.

kedves nevelőelő bölcsőség. Kifűző ételek és italokért kereskedik.

Szilárd Zsigmond, tulajdonos.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Bérletszűnés 27. szám.

Csurgy Adél k. a. vendégfel-
léptével:

A Hugonották.

Nagy opera 4 felv. Zenejét szer-
zette Meyerbeer. Szövegét írta
Scribe. Fordította Nádasdy L.

Személyek:

Yalois Margit Csurgy A.
Valentina Vasquez M.
Urban Payer M.
Udvarhelyy de Ponty B.
Egy hölgy Rózsa L.
Nangis Raoul Perotti
Marcel Ney D.
Saint Bris gróf Kornay
De Nevers gróf Várady

Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt
helyárokkal

A Mama szeme

vigjáték 1 felv. Irtá: Ro-
sen Gyula. Fordította: Beóthi
Zsigmond.

Személyek:

Pataky Pataky
Anná M. Borovszky
Karin Szilassy R.
Johanna Aranyossy J.
Simon János Sziklay K.
Eröss Károly Iványi A.
Antal Ferenczi K.

Ujána:

Hannele.

Álomkép 2 szakaszban. — Irtá:
Hauptmann Gerhardt. Fordította:
Telekes Béla.

Személyek:

Hannele Somló E.
Marta Szilassy R.
Gottwald Molnár L.
Wachler Székely S.
Tulpe Zborovszky
Hedwig Szarvassy I.
Pleske Boross E.
Hanko Furedi B.
Dóri M. Szilágyi V.
Schmidt Kunosi E.

Este fél 8 órakor rendes helyárok
mellett:

A gésák

vagy Egy japán teaház törté-
nete.

Személyek:

Reginalt Szentmiklóssy
Bronville Forenczy K.
Cunningham Odry Z.
Grimston Iványi A.
Stanley Serlegi
Dowuey Fedák
Bolton Fodor R.
Vun-Csi Sziklay K.
Imári mári Boross E.
Mimóza Vlád G.

VIGSZINHÁZ.

528. szám. 528. szám.

D. u. 3 órakor nappali előadásul:

Katonadolog.

Böhözat 8 felv. Irták: Sylvane és
Gascogne. Ford. Martos Ferencz.

Személyek:

Lestamboudois Gyöngyi
Laurance Makróczy
Geneviève Baán
Manillon Góth
Marquette Haraszty
Cazaubon Sz. Kósz
Lagriffoul Gál
Ezredorvos Balassa
La Feuillette Ráthonyi

A valóni nász.

Színmű 4 felvonásban. Irták
Ganghofer L. és Brociver M.
Fordította Kürthy E.

Személyek:

Fortunat Demeter Gál
Adél, neje Hunyadi M.
Jemel, fiók Ráthonyi
Notara Arisztid Gyöngyi
Bogdán Mihály Góth
Zoe, neje R. Rostagni
Pia, leányuk Molnár R.
Gorovi Mátrai
Csuku Pantasi Fonnyessi
Aldeanu Rónaszéki
Lydia, neje Cseika J.
Nizetti, képviselő Décsi
Olescu Tapolczai
Grünspecht, bankár Hosszú
Szanda L. Fái Sz.

„A magyar keztyű”

Le jobbn
minőség-
ben és leg-
olcsóbb
árban.
azonfelül
dús raktárt
partok

gummitülönlegességek, sérvkötők és betegápolási sze-
rekben. szolid árak mellett. Szétküldés titoktartás mellett.

POLATSCHÉK A. HUGÓ,

(főbbszörösen kifizetett keztyűgyáros és
kötészerész,
BUDAPEST,
V., Marokkói-utca 4. a Marokkói házzal szemben.

Wein Károly és Társai

ajánlja hírneves szepességi vászon és kamuka-gyártmányait.
Főraktár: Budapest, Koronaherceg-utca 8. sz.
Gyártelep: Késmárk-Bussócz.

Dr. LASZKY LAJOS,

Belégzési-intézete;

mell-, gége-, torok- és orrbetegeknek, asztmatikusoknak.

Rendel 11-1-ig és 2-4-ig.

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 6.

Csillogó karácsonyfa-disz,

alkalmi ajándéktárgyak, mikulások, korcsolyák,
ski és egyéb téli sportozikkek, mulatótársas-
játékok és tombolatárgyak, lakásfelszerelési
ozikkek és új gyermekjátékok stb. felől;

képes árjegyzéket

kívánatra ingyen és bérmentve küld,

KERTÉSZ TÓDOR

Kristóf-tér.

Nélkülvizethetlen egészségügyi ill. betegség orvos.
sára, törvényesen védve, legújabb lo-
párlás útján egyedül és kizárólag ké-
szítve és kapható a
Nagyvárad-Szöllösi
Göz-Sörgyár-
ban
SÖR-COGNAC
legújabb különlegesség
Pecze-Szöllösön
(Nagyvárad mellett.)
Ismét eladók jutalékban részesülnek.
Képviseleik keresetnek.

November 1-vel nyílt meg a Sas-utca és Erzsébet-tér
sarkán lévő új palotában

Kerékpár-szalonnuk és iskolánk,

melyre a t. cz. közönséget tisztelettel meghívjuk

Fodor Károly és Társa

az amer. „Columbia” és „Meteor” kerékpár-gyárak vezérképviseleje.

Külföldön elsajátított szakismeretek és hosszú
gyakorlat alapján készítek modern stíben

kárpitos- és díszítési munkákat.

Függönyök díszítése, terem díszítések stb.
kiváló ízléssel eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába
ajánlom, maradtam kitűnő tisztelettel

SZILÁGYI ZSIGMOND,

kárpitos és díszítő.
Budapest, VII., Dohány-utca 68.
(Kertész-utca sarkán.)

Heckenast Gusztáv

zongora termei.

Budapest, IV., Kigyó-utca 7. sz.

Legnagyobb választék.
Elsőrendű gyártmányok
Arjegyzékek ingyen.
Alapítva 1865-ben.

MOSÓ-GEPEK a legjobb
Mangorlok, Facsarok.
és mindennemű házi
ipari és
gőzmosodák
részére
szükséges berendezé-
sek, ártalás mellett szállít.
Gárdner és Knopp
Ausztria-Magyarország legúj-
abb gyára.

Grand Restaurant
PLASTICON

Budapest, Andrásy-ut 69. sz. (18)

A székesfőv. legegységesebb és legkényelmesebb nagyvendéglője.
Francia étterem, nagy sörözőterem. XIV. Lajos korabeli min-
tára berendezett tükörrel, mely egyúttal a látványossá-
got képez. Kifűző magyar és francia konyha. Dráber-féle
és plizeni sörök, valamint a legjobb minőségű bel- és
külföldi borok kimerése. Külön termek. Pontos és elő-
zékeny kiszolgálás. — Mérsékelt árak.

Cinematograf Lumiere

Budapest, Kerepesi-ut 11. sz.
Naponta előadás. k. Délután 3 óratól esti 8 óráig, óránként
16 legszebb kép.

Élő fényképek életnagyságban. Belépti díj 20 kr.
Gyermekek- és katonáknak 10 kr. (159)

Light Cycle kerékpárok
American Cycle Store
Budapest, Andrásy-ut 48.

SCHUBERTH JÁNOS, kőses.

Csakis IV. kerület, Granátos-utca 3. szám.

KÉSEK, OLLÓK, BERETVÁK, legolcsóbb gyári áron.
Javítások, készrűlések és vidéki megrendelések lelkiismeretesen tel-
jesítetnek. Koresolyák javíthatnak és nélkülözhetnek. (46)

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron kaphatók,
Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél
Budapest, VI., Teréz-körut 8.

Előnyös fizetési feltételek
mellett kaphatók: Optikai műszer, lát- és táborlítóeszköz, légszűrő,
rajzeszköz, amateur-fényképező gép felszerelvé és magyar
nyomatott utasítással, villamos sűrűnyzó-tárbeszélő és
villámhárító, villamos villágítási berendezések.
Emberről műszerek. Árjegyzék ingyen.
Hatszék Béla, VII., Erzsébet-körut 5. (a Newyork-köv-
ház mellett.)

„Princess Mill”
a legjobb és legolcsóbb csont-
papír, — 30—50 darab díszes
dobozban 1 korona.

Sárosi Adolf
papirkereskedése,
irodafőlszerelési szaküzlete
Budapest, V., Nádor-utca 20.
AZ ÜZLET FŐBB ÁGAI:
Papír és papírművek, irodai ozikkek,
rajz- és festőszerek szállítása.
Nyomatványok, fűletti könyvek, litogra-
fiái és könyvkötészet munkák készítése.
Hivatalok, egyetek, pénzügyzetek, keres-
kedelmi és iparvállalatok
teljes irodai főlszerelése.
Arjegyzék bérmentve. 52
100 db. lithográfiai névjegy elegáns do-
bozban 1.20, 3-soros 1.40, 3-soros
1.60 frt. — Ajándékt küldés 20 kr.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Fiók-kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

V. ker., Marokkói-utca 4. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Csiszerül az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szövegére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget a levélbélyegyek beklépezni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Főhadnagy és hadnagy urak. Pénteken délelőtt elküldtünk a kiadóhivatalba, de sajnos, nem volt ott a várt levél. Ma szombaton reggel elvisszük a lapban, hogy a levélke megérkezett. Természetesen tegnap reggel haragot, hát később a posta és a levél elmaradt, már pedig mi ebből azt következtettük, hogy Önök nem fogják elmaradni. Sajnos körülmény, most egy kis ideig nem lesz alkalom a találkozásra, mert ma délután nagyhátszinkhoz utazunk néhány napra — vadászatra. — A lapban találkozhatunk velünk, egyelőre ugyancsak nem. Mi naponta fogunk magunkról eljöttelt adni, ha az Önök részéről hasonló ígértet kapunk. — Leveleiket — lesz majd akit utánunk kérdi. Önök elég óvatosak voltak elhallgatni kedvüket, mi szintén óvatosságból nem közöljük most Önökkel tartozó elhatárolást és bizsálit, hogy a legközelebbi *biztos* találkozásokkor felhívunk a titok leple. Ne nevéseknél rajtuk, hogy e rovatot használjuk eszmecsere, de közlésünk többé nem adjuk oly hamar, — és ez a bár Önök részéről községekből mondható szorakozás, minthet csak mulattat. Au revoir! (sz. urak, írjanak gyakran e helyen levélük elküldését, hogy megbiatunk címöveszen azokért. Nem bánja meg. 392-1

Sanyikám. Csanya dolog böled, hogy legutóbbi hosszú levelemre meg csak nem is válaszolsz. Hisz jól van, elhiszem, hogy van dolgod, de azt csak nem fogod elhárítani akarni velem, hogy egy levél megírására nincs időm. Midőn e sorokat olvasod éppen a legjobb idő, hogy kedves nékem egy hosszú levelet írj. Ird meg, hogy és mint cseled magad, mint vagy megelégedve a változásaid, szoval írj sokat mindennel. Csókolt igaz barátod. *En.* 394-1

Utárs. Hirdetést a mai Országos Hirlapban olvastam. Azhízem Ön lesz az akit keresek, de engedje meg, hogy a vasárnap-i találkozásra nem megyek el részint azért, mert még nem vagyok arról tökéletesen meggyőződve, hogy valóban Ön-o az akitre gondolok és akit már oly régóta keresek. Kérem tehát sziveskedjék előbbi czimben ezen lap kiadóhivatalában magáról valami ismertetőt jelt írni — szöke-o vagy baráti, alacsony-o vagy magas és hogy délelőtti vagy délutáni utazunk együtt és hogy emlékszik-e még arra, milyen volt utolsó sánija, mert ha valamelyikünk vévedne a másik szociális szomszagságban, ugy igazán felesleges volna ebben a hidegben bizonytalanra utazni. Személyi leírását várja. Utársnője. 404-1

Árvácska. Emlékszik-e még 1895. év nyarára, mikor ugyanezen levélje alatt leveleztünk. Én nagyon jól emlékszem és nem felejttem el soha. Most szeretném fölfrissíteni ezt a levelezést, bár mesze vagyunk egymástól — nagyon mesze. Megjegyzem, hogy csak is ezen lapba levelezek, mert más lapot nem olvasok. Kíváncsi vagyok, ha jól Ön, hogy ki írja e sorokat. Én mindenesetre várak e lapba melöbbsi értesítést „Árvácska” jellege alatt és addig állóztól M-ja. 400-1

B. F. Nagy-Szombat. Csakis oly levelekre válaszolunk, melyeknél a szükséges válaszshely megjelölve van. 39-1

Ölgyeim. fővárosi vállalat ötökét tisztviselője vagyok. Vig kedvű hölgyeire óhajtanék levelezésbe lépni, ki szellemes sorokkal megelégedni az ötlet fanyarúságait. Levelek „Híved” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kérek. 288-1

Jó családból való 20 éves leány vagyok, sokat hallottam, hogy csinos is vagyok. Vagyaim netovábbja pusztára menni férjhez, mert a szabad természet edes ólen nevelkedtem; megtanultam azt az életet mindenek felett szeretni. Jelenleg a fővárosi kótnak családi körülményeim, amelyet nem szeretek; és ha akadna egy olyan egyén, aki ettől megszabadítana, egész lelkem odaadásával tudnám ezt neki meghálálni. Szíves megkeresést „lonka” jellege alatt kérek a kiadóhivatalba. 530-1

Egy csinos tess baráti tisztviselő ismeretségi hiányában ez uon óhajt ismeretségi kötni egy művelt és szép leánynyal. Házasság nincs kizárva. Különösen, ha az illető szép leánynak némi hozománya is van. Ajánlatokat „Szép leány” jellege alatt a kiadóhivatalhoz küldjék. 346-1

Gleichenberg. Fides Marietta! Minden a legjobb rendben aranyos jó kedvemben vagyok. Alig várom az órát, hogy mindont elmondhassak előződdel. Pá. 5-6 között ott leszek. 402-1

HÁZASSÁG.

Nősülési czélból csinos leány ismeretségi keresi egy fiatal férfit. Szíves megkeresést kér „Iparos” jellege alatt a kiadóhivatalba. 398-2

Nősülni óhajt 32 éves, 7 év óta önálló kereskedő. Hozomány nem szükséges. Ajánlatokat „Minél hamarabb” czimben kérek a kiadóhivatalba. 250-2

Házassági ajánlat. 23 éves bankhivatalnok (keresmény) szöke kis leány óhajtaná nőtlen vonni, ki házias nevelésben kívül 10-20 000 ft hozománnyal is rendelkezik. Válassz mellesk. Diszkrét választ „Boldog jövő” jellege alatt a kiadóhivatalba küldjék. 288-2

Nősülni szeretne egy vidéki gépész, oly leánynyal, kinek némi hozománya van. Ajánlatokat „Gépész és molnár” jellege alatt e lap kiadóhivatalába fogad el. 344-2

ÁLLAST KERES.

Jó bizonyítványokkal rendelkező költőre, ki az irodai munkálatokban teljesen jártas, kedvező feltételek mellett állást keres. Ajánlatokat „Kedvező” jellege alatt a kiadóhivatal fogad el. 304-3

Nevelőnő, ki magyar német nyelv és zongora oktatást adhat, három 6-9 éves fiukhoz teljes ellátásra és fizetés mellett kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 395-3

Állást keres egy a kereskedelmi szakfolyamatot sikerrel végzett, tökéletesen gyors- és géprindó, ki jelenleg is ilyen minőségben van alkalmazva. Szíves megkereséseket „Gyorsnő” czimben kérek e lap kiadóhivatalba. 392B-3

Másodéves joghallgató, kitűnő magyar-német levelező, délközponti állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 388-3

39 éves fűszerkereskedő, nő egyén, kereskedelmi és irodai munkálatokat, fűszerek készítését kéri, hogy azáltal rákattaró, felügyelői, illik, irodai vagy üzleti alkalmazást nyerhessen. Bizonyítványai kitűnők. Szíves ajánlatokat „Háztartatlan háló” jellege alatt e lap kiadóhivatalba lesz kedves kézbesíteni. 373-3

Irodai teendőiben jártas joghallgató szerény feltételek mellett alkalmazást keres ügyvédi irodába. Czim a kiadóhivatalban megírdható. 360-3

Vidékre nevelőnek ajánlkozok a téren jártas egyetemi hallgató. Czim a kiadóhivatalban megírdható. 356-3

Intelligens hivatalnok esteli foglalkozást keres. Ajánlatokat N. N. alatt a kiadóhiv. továbbít. 354-3

Gyermekruhák és fehércsomó-varrónő ajánlkozok házasokhoz vagy otthon végezhető munkákra. Czim a kiadóhivatalban. 353-3

Egy házaspár házmestert állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 65-3

Intelligens, idősőbb hölgy, uradalmi tiszt özvegye, ki mint ilyen tökéletesen jártas az összes bir, mindenben ami vidéki és egyáltalán nagy háztartásoknál megkívántatik, mint nagyobb urházi vezetőnője, kátszárnyú vagy esetleg felnőtt leányok mellé mint anya, helyettes, aki őket mint urnő gondoztatja, állást keres. Nagy igénytelen nemesnek inkább jó bánásmódot és kellemes otthon óhajtaná. M. keresést kér „Számítartónó” czimben az Országos Hirlap kiadóhivatalba. 370-3

ÁLLAST KAPHAT.

Utazók, kik mellékfoglalkozást elvállalnak, adják ajánlatukat „Havi 150 ft” jellege alatt a kiadóhivatalba. 338-4

Intelligens fiatal emberek helyi képviselőként alkalmazhatnák. Czim a kiadóhivatalban. 43-4

Ügyes expeditor leányok felvétetnek. Czim a kiadóhivatalban. 342-4

A harmadik elemi osztályt látogató kis leánykám mellé keresek olyan hölgyet, ki jól tanulmányai belse vezetne és naponta elkísérné az iskolába. Nem kívánok az illető hölgytől nevelői képzettséget, de minden esetre megkívánom, hogy intelligenciája olyan legyen, amely képessé teszi őt leánykám szellemi, értelmi képességeit helyes és nemesebb irányban fejleszteni. Ajánlatokat „Nevelőnő” czimben kérek e lap kiadóhivatalba. 324-4

Mindenes leány, a ki *vidéki* jobb házaknál volt alkalmazva és még nem régén van a fővárosban, azonnal alkalmaztatik. Vidékről jöveknék és a főzéshez is értőknek előny adatik. Czim a kiadóhivatalban. 262-4

Francia bonne egy kis lány mellé felvétetik. Leveleket „Jó házból” jellege alatt a kiadóhiv. fogad el. 290-4

Ügyes lapkihordók felvétetnek. Czim a kiadóhivatalban.

OKTATÁS.

Francia órákat óhajtok venni lakáson; hetenként három órát, lehetőleg mérsékelt díjjal. Czim a kiadóhivatalban. 348-5

Zongora művész. Ki már tíz év óta működik mint ilyen, zongora órákat óhajtok adatik. Evi bérösszeg 7000 ft. A feltételek a megbízottal tudhatók meg. Czim a kiadóhivatalban. 300-5

Correpetitori a francia nyelvből oktatást adok heti 3 órával, havi 6 frtért. Szíves megkereséseket „Szorgalom” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kérek. 82-5

Kezdekőknek a francia nyelvből oktatást adok heti 3 órával, havi 6 frtért. Szíves megkereséseket „Szorgalom” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kérek. 82-5

Oktatás. Je cherche un jeune français qui m'instruirait la langue française, par conversation agréable. L'écriture sous „Medicine” à l'expédition de ce journal. 78-5

BIRTOK ELADÁS.

Bérbeadó birtok. Borsodmegyében egy 2000 holdon felüli birtok, melyből a szántórét 1000 hold az 1898-ik évtől kezdve 12, esetleg 15 évre bérbe adatik. Evi bérösszeg 7000 ft. A feltételek a megbízottal tudhatók meg. Czim a kiadóhivatalban. 184-8

Birtok 12500 hold területű nagy vadászterülettel, ósordóval, melyben mindennemű vad található, ritka szép erdés kassályival teljesen beburkolva, iparrákkal, 650 000 frtért eladó. Kérem szándékotok „Vadászterület” czimben küldjék be ajánlatukat e lap kiadóhivatalba. 149-6

HÁZ ÉS VILLA ELADÁS.

Körút közelében egy 5 emeletes bérház még 12 évig adómentes, kedvező feltételek mellett eladó. Szükséges tőke 40 000 ft. Ajánlatokat „1000” jellege alatt a kiadóhivatalhoz küldjék. 320-7

Ház eladás. Vidéki nagyobb városba egy emeletes sarkház 40 szobával, 1000 m² területen nagyon masszív építve, halafétes miatt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 392-7

ELADÁS.

Vidéki karácsonyi és újévi magrendeletekre ajánlkozok *Horevath* Ferencz, Budapest, Baross-utca 50.
 Halifax korcsolya első rendű, párja 1.50
 Halifax korcsolya finom nikkelozott, párja 2.30
 Halifax korcsolya valódi amerikai, párja 4.50
 Merkur korcsolya nikkelozott, párja 3.-
 Jackson Haines korcsolya, párja 5.50
 Korcsolyaszíjak párja 35 kr. 1 drb szabadalmazott ruhamosó gép 85 ft., 1 drb ruhahámperő 28 ft., 1 drb ruhafarszógép 18 ft., 1 drb családmelegítő 10 kőra 4 és 5 ft., 1 drb darálógép (háztartásban nélkülözhetetlen) 1 ft 65 kr., 1 drb amerikai hűsvegőgép 8 ft 50 és 6 ft 50 kr., 1 drb szab. tűgázó-vasaló zománcozott 2 ft 45 kr., 1 drb Viktoria gyorstűző szeszre 1 ft 60 kr. 63-8

Eladó zongora. Alig használt, teljesen jó karban levő S. Windhofer-féle hat és fél oktávós, 80 billentyűs zongorát a lehető legintányosabb árért eladom. Czim a kiadóhivatalban. 310-8

Gyógyszerár. Reáljogi gyógyszerár nagy vidéki városban, megye székhelyén 90000 frton felüli tővi forgalommal 90000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 188-8

Eladó fűszerüzlet. Fűszerüzlet a Kerespeti ut közelében, sarkházban, családi körülmények miatt eladó és azonnal átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalban. 130-8

Kávéház. Az Andrásy-úton kitűnő forgalomban levő kávéház 16000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 132-8

VÉTEL.

Ruhaszekrény 2-3 ajtós melöbbsi megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Ruhaszekrény” jellege alatt a kiadóhivatalhoz küldjék. 370-9

Veszek nagy mennyiségben kitűnő minőségű ó-bort, 10-20 éveset, esetleg jó minőségű újbort és jó csemegé-szőlőt, valamint szép almát, körtét és aszalt gombát. Kérek értesítést a kiadóhivatalba „Bor” czimben. 334-8

Üvegfal, 5-6 méter h., megvételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kérek. „Üvegfal 292-13” száni alatt. 392-13

Mester cellót keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba továbbít „Celló” jellege alatt. 24-9

Czimbalom keresetlik megvételre. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Pedalos czimbalom” . . . . . sz. a kiadóhivatalba kérek. 80-9

Pianinó megvételre kerestetik. Ajánlatok „Pianinó” jellege alatt kérek a kiadóhivatalba. 4-9

KIADÓ SZOBÁK.

6-ik ker., a Teréz-körúton egy gyönyörű erkélyes szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 400-10

Elegánsan butorozott szép nagy utcai szoba az Erzsébet-körúton, a New-York palota közelében egészen külön bejárattal azonnal kiadó. Lift és telefon a házában. Czim a kiadóhivatalban. 20-10

A népszínházhoz közel egy külön bejárattal 2 ablakos utcai szoba egy vagy két ur részére azonnal kiadó. Ugyanott esetleg jó magyar házközi is kapható. Levelek a kiadóhivatalba kérek. „Ócsa szoba” . . . . . czimben. 91-10

Kiadó butorozott szoba valamint egy férfinak, esetleg nőnek. Czim a kiadóhivatalba. 71-10

LAKÁS KERESTETIK.

Nagy urasági lakást keresek, lehetőleg a képviselőház közelében. Nagy utca, esetleg 2-3 udvari, csend és furdó-szoba és a földi mellék helyiségekre van szükségem. Levélben értesítéseket kérek „Képviselő” czimben a kiadóhivatalba. 298-11

SZOBA KERESTETIK.

Tiszta butorozott szobát keresek, lehetőleg külön bejárattal. Ajánlatokat a hely os az ár megjelölésével „Butorozott szoba” alatt a kiadóhivatalba küldendők. 316-12

Az Erzsébetvárosban egy magános úrnőnél december 15-re külön bejárattal szobát keresek. Leveleket „Fiatalember” jellege alatt a kiadóhivatalba kérek. 278-12

Butorozott hónapos szobát keres egy fiatal ember lépcsőháza vagy kapu alá nyúló ajtóval a József-körút és a József-utca közelében havi 16-18 frtért. Ajánlatokat a kiadóhivatal fogad el „Lakás” czim alatt. 62-12

Egy intelligens barátságos családnál teljes ellátást keres egy hivatalnok az illó-ut közelében. Szíves ajánlatok „Nem látótól” jellege alatt az ár megnevezésével a kiadóhivatalba kérek. 164-13

KIADÓ LAKÁSOK.

5-ik kerület, Kálmán-utca, három udvari, előszoba, konyha, kamra, stb.-ből álló lakás a III-ik emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 114-13

5-ik kerület, helyiségekből álló lakás kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 116-13

5-ik kerület, a Nagykorona-utcában az I. emeleten egy elegáns lakás kiadó, mely áll 4 utcazi, 4 udvari, elő-, furdó-, cseledszoba, előkamra stb. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal nyújt. 168-13

6-ik ker., Andrásy-ut közelében 1 utcazi, 1 udvari és előszobából álló, konyha nélküli lakás, irodának vagy garconlakásnak alkalmas, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 109-13

6-ik ker., Vörösmarty-utcában egy II-od emeleti, 2 udvari, elő-, szoba, konyha stb.-ből álló lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 119-13

7-ik ker., az István-úton egy I. emeleti lakás azonnal kiadó, mely áll 2 kert szobából, konyha, kamra stb. Bővebb czime megírdható a kiadóhivatalban. 172-13

8-ik ker., a Népszínház közelében, Berzsenyi-utca, egy II-od emeleti udvari lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 109-13

8-ik ker., a Baross-utcában 2 udvari szoba, konyha, előkamra kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 160-13

Több kisebb és nagyobb lakás kiadó azonnal is, vagy majus hó elsőjére. — Czim a kiadóhivatalban. 878-13

HITEL-PÉNZ.

Jutalom! 200-tól 1000 korona jutalmán adok annak, ki nekem intell. 8-10 000 korona készpénz óvadékkal rendelkező fiatal embernek pénztárnoki vagy más bizalmi állást szerez. Levelek „Óvadék 10 000 korona” jellegevel e laphoz kérek. 380-14

Törlesztés kölcsön 5%-ra, ugyisintén II. esetleg III-ik helyre 6 és 8%-ra. Birtoknál csupán kölcsönnyel és kataszteri írv küldendő be. Előleg nem fogadtatik el. Bővebbet a kiadóhivatalban. 142-14

Társ kerestetik. 500-1000 frtal egy minden téren nélkülözhetetlen mű kiadhatásához. Czim a kiadóhivatalban. 198-14

Vidéki urak (gyűvekek, közhivatalnokok, gazdaságok stb.) földi birtoknál korlátlanul nagy ügyletek révén elsőrangú fővárosi cég által évi 2-3000 frtal *mellek-jóvedelmre* teletneket szor. Levelek „Series” jellege alatt a kiadóhivatalba. 9-14

KÖNYVEK.

Jön a mikulás !! mely alkalomra ajánljuk dusan felszerelt rakományát képes- és mesekönyvekben. Könyvjegyzék kívántra ingyen. — Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat a legmagasabb áron vásárolunk. *Ortel & Radics* könyvkereskedő-, könyvszónyktár, VIII., József-körút 77. sz. 73-15

Legkedveltebb kupa ének és zongorára ócsa kiadásokban csakis Klöckner Ede zeneműtároló Budapest, Csengery-utca 62-a. megrendeletük: *Harris*, „Haj utca” — 20 kr. *Lélek*, „Édes kalauzár” — 20 kr. Wenn die Blätter laise rauschen — 20 kr. Oh ne sirj! — 20 kr. Tingling — 20 kr. *Lélek* től: Katonadolg. — 20 kr. Szerelmes ifjú és Szerelmi vallomás egyben — 65 kr. Doktor — 60 kr. Lepéndi utók Göre Gábor négy híres dala — 60 kr. Betjár szerelme — 60 kr. Tatjana dal — 70 kr. Tatjana keringő — 60 kr. *Dalmantól:* Megyek a regiment után — 60 kr. Anhangs wollt ich fast verzagen — 30 kr. Männe treue — 80 kr. Stündchen (Florian-Florian) — 60 kr. Trillalrun dal — 30 kr. Puffkakjón meg! (Trilbyköl) — 20 kr. Gyurkovics leányok — 80 kr. Tudom hogy vissza hívsz még engem — 40 kr. 67-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Nagy sarokbolthelyiség a József-körúton azonnal kiadó. Evi bér 1800 ft. Czim a kiadóhivatalban. 812-17

Kis bolthelyiség a József-körúton azonnal kiadó. Evi bér 400 ft. Czim megírdható a kiadóhivatalban. 814-17

KÜLÖNFÉLE.

Majd ha fagy, baj lesz nagy, ha nem használja azonnal, mikor *Radtz*-féle *fagyvédő*. Ezen ismert és óvek óta bevált szer minden fagyos testrezt legérvidebb idő múlva gyógyít, friss bajt uár 2 nap múlva. Egy üveg 1 korona. Fő- és szétküldési rakár: *Radtz R.*, Apozol-gyógyszertára, Budapest *József-körút 61.* 110-13

Fiatal hivatalnok nő, kit állása a fővároshoz köti és akinek itt rokonai nincsenek, keres jobban családnál szerény, kellemes otthon. Ertesítést kér „Szegény igény” czimben a kiadóhivatalba. 850-18

Teljes ellátást ad egy a főváros közepén lakó polgári család, ugyanott *isletes és jó házi kusst* kapható. Czim a kiadóhivatalban. 210-18

Reális üzlethöz társal keresek. Ajánlatokat „Sürgös” czimben e lap kiadóhivatalba kérek. 246-19

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni az, hogy a *Dr. Bolton-féle Injectio Orientalis* már néhány napi használat után elmulasztja meg a leggrübb és legelhanyagoltabb bajokat is. Főlélesége tehát *Santál-olaj* vagy *copain-balzsamum* kíséreltetni, melyek csak a gyönyörű rantjék, de a bajt nem gyógyítják meg. Magyarországi főraktár: Zoltán-féle gyógyszerár Budapest, Nagykorona-utca 29, a Széchenyi-tér sarkán. 1 üveg ára 1 forint. 54. N. H.—19

A közönséghez.

Az „Országos Hirlap” pártoktól, kormánytól, egyéni és üzleti érdekektől, czéloktól független, szabadelvű politikai napilap.

Erős, de nem durva hang; bátor, de nem személyeskedő kritika; minden irányban való tisztesség a mi újságírásunk sarkalatos hitágazata.

Az „Országos Hirlap” rendületlen hiva a szabadelvűségnek, mert ez a legbiztosabb módja a magyarság faji erősödésének.

Az „Országos Hirlap” jól értesültségéről, magas irodalmi színvonaláról tanuszkodják napról-napra maga a lap.

Mikszáth Kálmán főszerkesztő a lap minden számában fog valamely rovatban írni.

Az „Országos Hirlap” sűrűn fogja közzélni „A t. házból” című országgyűlési kiegészítőket, természetesen régi mestertük, Mikszáth Kálmán tollából. Nemkülönböztetve megjelentek koronkint a léha képviselő Kathághy Menyhért is, nejéhez írott vidám leveleivel.

„A Rókautat”, Sudermann költői szép regényét, mely az újabb romantika igaz gyöngyei közé tartozik, nyomon fogja követni Mikszáth Kálmának

„Az új Zrinyiász”

című hosszabb satirikus politikai rajza.

Az „Országos Hirlap” a rendelkezésére álló összes, jelentékeny szellemi és anyagi erőt arra fogja felhasználni, hogy becsületet, komoly, értékes munkával, minden ízében kifogástalan, jó magyar lappal hálálja meg azt a példátlanul s igazán meghatározó érdeklődést, melyet, nagylelkűen előlegezett bizalom gyanánt, a magyar közönség iránta, tulajdonképeni megjelenése előtt is már hatalmasan tanusított.

Az „Országos Hirlap” előfizetési ára:

egy évre: 14 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr.
félévre: 7 frt, egy hónapra: 1 frt 20 kr.

Az „Országos Hirlap” szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., József-körút 65. szám.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Budapest, november 27.

Gabona. Korábban, mint más években, eljutottunk a gabonauzleti holt évadba. Nagyon is szűk keretben mozogva a hazai gabonakereskedelem, amely nem találja meg nálunk a nyers terményt szerényebb törekvésűre még sem, hanem kénytelen idegen országok termésének értékesítésével foglalkozni. Ugy a külföldi piacokon, mint nálunk, csekély a forgalom és jelentéktelenek az árváltozások. Nagyobb mozgalomra a közel jövőben nem is számíthatunk, mert sem a délamerikai államok napnap után változó termésűk, sem nálunk az időjárás alakulásából merített kombinációk nem hoznak az üzletbe valamelyes élénkséget. A következőkben foglalhatjuk össze áttekintésünket az egyes czikkekről.

Buza: Malmaink sanylik a lisztüzlet pangását, de tekintettel a szerény kínálatra, mégis meg kell adniok a tulajdonosok esetleg magasabb árköveteléseit. Fogyasztóink előszeretettel veszik az idegen kenyérmagvakat, mert a január elsejével alkalmasint megszűnő őrlési forgalmat a lehetőség ki akarják használni. Az egész hét forgalma alig tett ki 80.000 métermázsát, az árváltozás körülbelül 15 krajczárt. A felhozatal 142.728 métermázsára rugott, szemben a 148.736 métermázsával.

A határidőpiacra szintén pangott a forgalom. Tavasz buza a múlt szombaton 12.03—12.04 firtal zárult és ma 11—13 firtot jegyez, őszi buza 9.60 firtal zárul.

Rozs élénk kereslet tárgyát képezte, különösen jobb fajtákban. Az árak 10 krral emelkedtek. A forgalom vagy 3000 métermázsát tesz ki. Ma 8.45 firtól 8.65 firtig terjedő árakat engedélyeztek. Tavasz rozsa jelentéktelen árhullámzás után 8.78 firtal zárul.

Árpa. Elkelt vagy 2000 métermázsás takarmány-árpa 6.50 firt terjedő árak mellett. Égetnivaló árpa gyárosoknál talált elhelyezést 6.80—7.10 firtos árakon. Kiviteli korpában javult a kereslet, de eladásra kevés tétel került, mert a kínált áru nagyobbára nem felelt meg.

Tengeri. Ugy ó, mint új árban tartósan kitűnő vételkedv volt, ugyanynyira, hogy a termelők alig győzik az elszállítás, illetve az ideai tengeri lemorzsolását. Tiszavidéki állomásokon szivesen fizetnek 4.50—4.80 firtos árakat, főleg azonnali szállításra.

Zab. A kínálat valamivel terjedelmesebb, míg a kereslet változó. Mindazonáltal az árak 4000 métermázsás forgalom után fentartottak és ma Budapesten 6.20—6.50 forintot fizetnek.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten keveset változott s a forgalom új eladásokban állandóan csekély úgy a belföldön, mint Ausztriában is. Külföldön az irányzat ugyan szilárdabb s a malmok most könnyebben adhatnának el lisztet, mint néhány héttel ezelőtt, de tétlenségre vannak kárhóztatva, mert az itteni és a külföldi árak között a disparitás túlságosan nagy; ennél fogva, ha kisebb mennyiségeket el is adnak a malmok a külföldre, hogy összeköttetések végleg meg ne szakadjanak, de nagyobb üzleteket a megkivántató áradozatok mellett nem csinálhatnak. A korpázlet keveset változott, finom korpa kevesebbet fogy, gromba korpában pedig állandóan hiány van. **Árjegyzéki átlagárak:**

0	1	2	3	4	5	6
19.50	19.30	19.10	18.90	18.60	18.30	17.90
	7	7 1/2	8	F	G	
		16.10	12.90	7.90	4.60	4.30

100 kilónként, zsákostul, Budapesten szállítva.

Hüvelyesek. Eddigi külföldi vevőink nagyobbára a tengerentuli termékkel fedezik szükségletüket, miértis a forgalom nálunk igen csekély. **Bab.** Nagy fehér bab 7.20—7.50 forint, gömbölyű bab 7.30—7.45 firt, barna bab 6.90—7.10 firt, tarka bab 5.75—6.— firt, apró bab 7.80—8.— firt, tört apróbab 8.40—8.60 firt. **Borsó** kevés kelt el 8—9 forintos árak mellett. **Lencse** nyugodt irányzatú volt és alárendelt fajtákat 7—8 firttal, jobb zszsikmentes minőségeket 10—15 firttal fizetnek.

Mák fentartja árait és 26—29 forintot jegyez. **Bikköny** 5—5.50 firtal kelt, **Muharmag** 5.25—5.75 firtot jegyez.

Olajmagvak. E czikkeben is kevés forgalom volt. Jegyezték: **Káposztarepcze** 12.75—13.75 firtal. **Vadrepce** 5.50—6.25 firtal. **Gomborka** 11.50—12.— firtal. **Lenmag** 9.50—10.50 firtal. **Olajpogácsa** erős kiviteli kereslet mellett, 5.50 firtal.

Szesz. A budapesti piacon a szeszüzletben e héten a változatlan szilárd irányzat dacára az olcsóbb bécsi kontingens nyersszesz-jegyzéseknek, fentartotta magát és a szeszárak azonnali szállítása változatlanul, későbbi szállításon 1/4 firtal drágábban jegyeznek. Egy vidéki nagyobb finomító-gyár több tétel finomított szeszt nagyban 55.50—55.70 firtért adott el Budapestre szállítva. **Mezőgazdasági szeszgyárak** kontingens nyersszeszt e héten valamivel olcsóbban kínáltak későbbi szállításra, míg ellenben azonnali szállításra az árak szilárdak és a kínált áru gyorsan helyezhető el. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 18—18.25 firt. A kivitel e héten több nagyobb tétel finomított szeszt vásárolt. **Vidéki szeszgyárak** változatlanul jegyeznek. **Arad, Kenyérmező, Győr, Baja** 1/4 firtal olcsóbban.

Budapesti zárlatárak f. hó 27-én.

Finomított szesz a	nagyban	55 1/2—56.—	kicsinyben	56.50—56.75
	Élesztőszesz	55.75—56.—		56.50—57.—
Nyersszesz, adózva		55.—55. 1/4		55.50—55.75
	adózatlan	14.25—14. 3/8		14.50—14. 5/8
Denaturált szesz		19.—19.25		19.50—19.75

(Az árak 10.000 literfokként, hordó nélkül bérmentve Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.)

Vidéki szeszpiacok jegyzése: **Arad:** finomított szesz nagyban 55.25—55.75 firtal kelték.

Kenyérmező: finomított szesz 56 firt, denaturált szesz 18 firtot jegyezett. **Losonc:** élesztőszesz szilárd irányzat mellett 56 1/2—57 firtal jegyeztek.

N.-Várad: szeszárak változatlanul jegyeznek. Finomított szesz 56 1/4—56 1/2 firtig kelt el. **Ausztriai szeszpiacok zárlatárai:** **Bécs:** kontingens nyersszesz e heti zárlat-ára 18.40—18.80 firt. **Prága:** adózott tripplaszesz nagyban 53 3/8—54 1/4 firtig kelt el. **Trieszt:** kiviteli szesz nagyban azonnali szállítása 10 1/2 firt, január—juniusra 10 1/4 firt hektoliterként, 90% tartályokban szállítva.

Repozogácsa. A kivitel e czikkben tovább tart, sőt mondhatjuk fokozott mértékben Németországból mind sürűbben érkeznek ajánlatok s a piacra bocsátott nagyobb tételek a legkönnyebben voltak elhelyezhetők; a belföld is vett takarmány és hizlalási czélra néhány kocsirakományyal; jegyzése az apadó készlet révén szilárdabb, nagyban 5 firt 45 kr, kicsinyben 5 firt 70 krajczár, métermázsánként és Budapesten.

Zsiradékárak. A sertés-termékekkel való kereskedés és a hentesipar a sertészsír óta rohamosan hanyatlak. A belföldi szükséglet, illetőleg fogyasztás statisztikailag kimutatott tetemes megröszéppanása az

idegen, főképen amerikai verseny a külföldön, hazánk eme elég kifejtett iparát és exportját veszélyel fenyegetik. Eddig az amerikai verseny különösen disznózsírban (és csak kissé szalonnában) mutatkozott, melyben 2—3 év alatt a pesti disznózsírt csaknem teljesen kiszorította a piacról, nevezetesen Németországban és Ausztriában. Minthogy hazánkban a legutóbbi, e havi hivatalos kimutatás szerint a sertészsír és sertésbáncz még mindig 1323 községben fordult elő, ismét csak kevés zsír és szalonnát fogunk nyerni és így félt, hogy az amerikai verseny szalonna-kivitelünket is teljesen tönkre fogja tenni. A zsiradékárak e héten nem jelentéktelenül csökkentek, mert a vágások már országszerte folyamatosan vannak és így nincs többé hiány — mint még csak két héttel ezelőtt — sem szalonnában, sem pesti zsírban. Ehhez járul, hogy a kínálat mindinkább szűkebb lett. **Szegeden** és környékén a vágások már megkezdődtek s úgy szalonnában, mint egyéb zsiradék-árakban elegendő készlet van. Jegyezték: I. disznózsírt 58—59 firtal, pörkölt szalonnát 54 firtal (e czikkben ugyiszólván alig kötötték valamit), táblaszalonnát 56—57 firtal. **Debreczen:** a hideg beálltával nagyobb lévén a kínálat, az árak hanyatlottak. Jegyezték: sózott szalonna 64, sózatlan friss szalonna 60, háj 64, zsír 60 firtal. — **Budapest:** minthogy a vágásra nehéz, öreg sertéseket használnak, 1/100-os táblaszalonnában a készlet igen kicsiny, ami az arra befolyással volt. Füstölésre alkalmas szalonna a forgalomban nincsen. Jegyezték: I. pesti disznózsírt 56 1/2 firt árú, 56 firt pénz, 3/100 fehér táblaszalonna 54 firt árú, 53 firt pénz, 1/100 fehér táblaszalonna 53 1/2 firt árú, 52 1/2 firt pénz, 1/100 füstölt szalonna 61 1/2 firt árú, 61 firt pénz.

Repozolaj. A reepeze ára folyton tartó emelkedése folytán, e czikk szilárd irányzatát továbbra is megtartotta, az érdeklődés eléggé élénk s különösen tavaszi áru iránt mutatkozott vételkedv, az árak 36—37 forint között váltakoztak. A hét végével kevésse meglanyhult és jegyez nagyban 36 forint, kicsinyben 36.50 forint métermázsánként, engedmény nélkül, Budapesten.

Petroleum: Még mindig érkeznek elköszött „hajó”-megrendelések.

Az árak a hét elején még alászállottak ugyan, de most már el is érték az alsó határt és úgy látszik, egyideig szilárdan meg is maradtak. Már e miatt is, de főleg miután a fogyasztás is most novemberben mindig a legnagyobb, az elszállítások tömegesek és a normális novemberi élénk forgalom mintegy két héttel elkésve már most meg is indult. **Nagybani jegyzések.** **A kőolajfinomítógyár:** fumei: egy csillagos (amerikai) petroleum 21.15 firt. Három csillagos (orosz) petroleum 18.50 firt. Brassói prima 15.— firt. **A magyar petroleum-ipar-részvénytársaság:** Császár olaj: 24.50 firt. Egykeresztes petroleum: 19.50 firt. Oroszháromkeresztes petroleum: 18.50 firt. Budapesten, 100 kilogramm tiszta suly után netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú 32 firt. Sötét hengerolaj II. számú 30.— firt. Könnyű gépolaj III. számú 16 firt, nehéz gépolaj IV. számú 19 firt, keverő olaj (tisztító olaj) X. számú 12 firt, keverő olaj XI. számú (fajsulya 905) 14 firt, fénytelen minőség egy firttal drágább. Budapesten 100 klgrm tiszta suly után, ingyen hordóban netto tara. per cassa 2 százalék árengedménnyel. **Orsovai Standard White (Salon) petroleum** 16.75 forint. **Az Apolló ásványolajgyár-részvénytársaság** árai: Liliom-császár olaj: 23.50 firt. Egyszív petroleum 17.75 firt. Háromszív 16.75 firt. Csillag-kereszt 16.25 firt. Lámpaolaj 13.50 firt Budapesten, netto cassa. 100 kilogrammonként ingyen hordóban 20 százalék tara. Apolló III. számú gépolaj 18.50 firt, Budapesten 100 klgrmként, hordóval, netto tara; per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy négy hónapra váltóval.

Ásványolajok. Az eredeti orosz olajok még mindig igen keresettek, de azért szilárd árakkal adataknak el, igen nehéz gépolaj (fajsulya 907/100) 24.— forint, nehéz gépolaj (905/100) 22 forint, könnyű gépolaj (900/100) 20.— forint, orsóolaj (900) 16 forint, tisztítóolaj (885) 13.— forint. Budapesten 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint 2—4 firtalal olcsóbbak.

Cukor és kávé. **Cukor:** Licht statisztikus legutóbbi becslése szerint Német- és Franciaországban az ideai termelést mintegy 3/4 millió métermázsával veszi föl kisebbnek, mint a múlt évben, míg Ausztria-Magyarország ideai termelése a múlt évvel szemben, tovább is mintegy 15% -al jelezte kisebbnek. Ezen adatok következménye volt, hogy a nyerscukor-árak nem csak hogy szilárdak maradtak, hanem még némi emelkedést is értek el és minnek utána Angolország is megkezdte szükséglete fedezését, az árak további emelkedését várják. Finomítványok kielégítő keletnek örvendtek és a múlt héttel egyenlően jegyeznek, Budapestre szállítva: **süvegárú** 36 3/4, **koczká** 38 3/4, **pilé** 36 1/4 **kristály cukor** 36 1/4. **Kávé:** braziliai fajoknak rendkívül alantás árai felélesztették e czikk iránt a spekulációt, Havreben és Hamburgban már is nagyobb tételek

vásároltattak, miáltal a jegyzések a legalantabb állással szemben 3—4 forintnyi emelkedést mutatnak fel. Más származású termék a brazíliai fajok mozgalmától ezuttal is függetlenek maradtak és szilárd irányzatot követnek.

Pálinka. A pálinkaüzletekben e héten nagyon élénk kereslet uralkodott és főleg törköly és törkölyraliban volt nagyobb kereslet, míg ellenben szilvórium iránt nem érdeklődtek és olcsóbb áron volt kinalva. **Jegyzünk:** törkölyt *belföldi* áru Ia 55—56 frt, *isriai* áru 52—53 frt, *szilvórium* ó 65—70 frt, új 56—56.50 frt, *seprópálinka* 60—62 frt, *boróka* 54—58 frt hordóstul. Ab vasut Budapest 2%, vagy négy hó fizetés mellett nagyban.

Eczet és eczet-esszencia. Eczet-esszenciában e héten gvr kereslet volt és főleg kicsinyben igen csekély a forgalom. Jegyeztetik esszencia nagyban 42—45 frt hydramként, kicsinyben 10 hydratus áru 5.50—6 frt hordó nélkül ab vasut Bpest.

Vas. A lefolyt héten a nyersvas árában változás nem állott be. A vasöntődek legnagyobb része kis mértékben van foglalkoztatva, míg ezzel szemben a vasgyárak meglehetősen nagy készlettel rendelkeznek, minek következtében a kínálat a kereslettel szemben állandóan nagyobb. A budapesti helyi árak 100 kgrm-ként, 2% leszámitolással, magyar nyersvas 4.45—4.65 forint, Bessemer nyersvas 4.65—4.75 frt, fél nyersvas 4.20—4.30 frt, wilkowitzi nyersvas 4.50—4.60 frt. A nyersvas készítésénél felhasználható vastörmelékek: könnyebb darab vasak 3 frt, nehezebb darab vasak 3.25—3.40 frt, elsőrendű öntött vastörmelék 3.65—3.71 frt 100 kilonként készpénzfizetéssel; elégett öntött vastörmelék 1.45—1.60 100 kilonként készpénz fizetés mellett.

MINDENFÉLE

A vaktság gyógyítása. Néhány hónapja még lázadásba hozta a tudomány világát az a hír, hogy valamely optimista szemüvegkészítő az X sugarak segítségével gyógyíthatni véli a vaktságot. S most ime azt olvassuk, hogy ezek a remények, részben legalább, teljessébe mentek s dr. *Astudillo* Havannában sikeresen próbálkozott a csodasugarak alkalmazásával. A páciens, aki azelőtt Madridban lakott, mintegy tízenkét esztendővel azelőtt vakult meg, még pedig rögtönösen. Véletlenül került Kubába, ott mindinkább elszegényedett, míg végre is koldulással kellett tengetnie életét. Koldulva jött Astudillo házába, aki szobájába behívta s szeméit megvizsgálta; nem lehetnie-e rajta valami módon segíteni. Az X sugarak segítségével különféle kísérleteket tett s ekkor a beteg a viláosságba helyezett különféle tárgyakat már megismerte. Később a nappali órákban a fekete színt a fehértől is megkülönböztette s végre a tudós szobájában gondosan elhelyezett különböző gépeket, szerszámokat is megismerte s magyarázta. Dr. Astudillo tehát most tovább folytatja kísérleteit.

A gyógyító víz. Nagyon régi dolog, hogy a víz különféle hófokában s különféle alkalmazásában milyen nagy gyógyerejű. Most valamelyik orvos tudós arra a tapasztalatra jutott, hogy a hagymát, ezt a veszedelmes betegséget, az emberi testből ki lehet mosni. Betegeinek óránként nyolcz-tíz unczia sterilizált vizet ad be s ezzel a betegséget kimossa. A kolera esetében rengeteg mennyiségű, majdnem forró víz alkalmazásával szintén kitűnő eredményeket ért el.

Statisztika a hamis fogakról. Valljuk meg csak őszintén, bennünket vasvillával sem bírának kimozdítani abból a hitünkben, hogy ezen a világon nincsen hiubb asszony, mint az európai. Pedig a statisztika, amely különben nem mondható a legudvariasabb tudománynak, ezuttal bólyol az európai asszonynak s határozottan azt mondja, hogy hiúság tekintetében Amerika hőlygeit illeti meg a palma. New-Yorkban ugyanis megállapították, hogy csak magában az Egyesült-Államokban négy millió hamis fog készül évente, míg aranyban egy tonna, ezüstben és platinában pedig három tonna fogy el a fogak termelésére, ami magában is csinos értéket képvisel. Igaz aztán, hogy sokkal kevesebb aranyat fogyasztanak — fülbevalókra.

A névmagyarosítók. Két elegáns ur találkozik az utcán.

A. Ha nem csalódom, uraságodat *Steiner* Jókának hívják?

B. Nem kérem, hanem *Sebb* Józsefnek. Hát kegyed nem *Deutsch* Dolí?

A. Nem bizony, hanem *Dezső* Adolf.

A.) (egyszerre.) Akkor hát szervusz pajtás.

B.)

A RÓKAUT

SUDERMANN HERMAN

REGÉNYE. (9)

Két-három lábnyi hasadék — amit az ember egy ugrással még épen átléphetett — választotta a szárazföldet a fölötté meredező hidpárkánytól. Ugy tetszett, mintha valaki fel akarta volna vonni a hidat s azalatt elernyedt.

Boleszláv átugrott s keresztül ment a kapunak kövázán, amelyen még ott lógtak a fölig koromra égett kapuszárnyak.

Möst egyszerre rövid, csetenő hangot hallott, olyanfélét, mint az ij pattanása. Ijedten állott meg, s egy rókacsapda vas félkörét látta a földön, amely a törmelék közé volt rejtve és harasztal gondosan eltakarva. A két vasáll hosszú, hegyes fogai erősen egymásba kapaszkodtak. Csuda volt, hogy elkerülte a veszedelmet, amely helekre ágyba döntötte volna.

Óvatosan, tapogalódvá botjával, ment tovább a sivár romok közt, ahol kő és törmelék itt-ott gynyképen látszottak egy-egy összedől szeker kormos darabjai, vagy egy-egy pálinkás hordó redves dongái, melyeket alig hogy összetartottak a rozsdás abrincsek.

A dombon álló kastély felé haladt, melynek gyalogjáróját embermagas dudva nőtte be. Még kétszer talált róka-csapdákat, melyek vékony torlukat éhesen tartották feléje. Az egész nagy udvar be volt velők vetve — a kulturának egyetlen jele, melyet eddig tapasztalt.

Tátongó ablaküregekkel, szétrepedt falakkal állott előtte a teljesen rommá vált kastély. Lezuhant törmelék, vakolat és téglá, melyeket utifü nőtt be, valami természetes védőgát-félet csinált a fundamentum körül. A megmaradt függő erkélyből valóságos lugas lett. Egy buja levélerdő fogta körül áthatlanul.

A zöld levelek közé ékelve egy fehér tábla függött, rajta az apja irásával ezek a szók:

— Vigyázz! — Ide ne lépj!

Megborzongott a háta, mikor hat esztendő után az első életjelét látta annak, kinek a maga életét köszönhette s akit most eltemetni jött.

Még néhány pillanat s a holttest mellett áll.

De hol találja? Hol huzta meg magát, amíg elt? Itt a romok között nincsen ajtó, nincsen ablak, nyoma sincsen emberi lakásnak.

Megfordult s lassan megindult a falak körül, el a tornyok mentén, melyek a két sarkon állottak, s amelyek fekete kövázába a fölfutó repkén némi életet hozott.

Előtte feküdt a nagy park faóriásaival és sűrűn burjánzó cserjével.

Talán harmincz lépésre tőle a pázsiton, ahol hajdan Diana istenasszony szobra állott — a szerte heverő, megfeketedett kődarabok nyilván abból valók, — egy asszonyt látott... egy karcu, erőteljes asszonyt, göndör, koromfekete fürtökkel, vörös gyapjukabát, meg egy ing volt rajta, aki hatalmas ásóval vágta ki a fekete földet.

Közelebb ment. — Az asszony csak ásott, ásott és nem látta. — Meztelen lába taktusra nehezedett az ásó fejére, s könnyedén szinte a nyelég dőtte bele a földbe. Közbe valami nótát dudolt, amelynek csak két hangja volt, egy magas, meg egy mélyebb. Tele és tompán, mint a harang kongása, törtek ki a hangok a torkából.

Az ümög, — durva, maga szötte vészönümög — lecsuszott a válláról s meztelenül látszottak nyakának tele, erőtelj duzzadó formái.

Mikor a kiáltására hirtelen följed és fölegyenesedett, félig mesztelenül állott előtte.

Két sötét nagy szem villogott feléje.

— Mit akar itt? kérdezte s erősebben fogta meg az ásót, mintha fegyver gyanánt akarná használni. Azután a balkar nyugodt mozdulatával fölhozta az ingét kidomborodó melle fölé.

— Mit akar itt? kérdezte, még egyszer. Boleszláv még mindig hallgatott.

Tehát ő az, aki az árulást elkövette? A nyomorult, aki — mi volna ha most válasz helyett kivénné a pisztolyát s elkergetné a szigetről, hogy tiszta legyen a föld, a melyen jár?

A leány e közben, ugylátszik, békés szándékokat olvasott le az arcáról.

— Itt nem szabad idegeneknek járnai, — mondotta ezután. — Menjen el innen e szigetről. Különben örülhet, hogy nem csipte meg egy farkascsapda. Menjen.

Egyenesen állott a leány és büszkén, de a férfi sötét tekintete mindjobban megzavarta. Félenken kezdett oldalvást pisogni; a fekete hajerdőt zavartan simította fel napsütötte arcáról s egyre-másra tapogatta a testét, melynek meztelenségét csak most kezdte érezni.

— Mutasd meg a halott uradat — szólt végre Boleszláv.

Most hirtelen összereszt a leány, egy darabig tágra nyílt szemekkel bámult rá, azután zokogva leborult a lábaihoz.

— Uram, — nagyságos nagyuram, tört ki belőle az elfojtottan a csodálkozás.

Boleszláv érezte, hogy a kezét akarja megragadni s hevesen visszalökte.

— Mutasd meg a halottat, mondta, — azután takarodjál.

Lassan fölemelkedett, a lábával ellökte az ásót, majd megindult, be a kert mélyébe.

A következő hoztárszélén megállt és megfordult, s félenken mondta:

— Itt csabda van.

Boleszláv félreugrott. — Most okvetlen megfogta volna a láthatatlanul elrejtett vas.

A sűrűségben a leány szétturta az ágakat s kinyújtott karral addig tartotta, míg a nyomában haladó Boleszláv is megragadhatta, különben az arcába vágódtak volna a tüskék.

A tisztáson egyszerre előttük állt egy fehér, egyemeletes ház, magos kéménnyel, bevert melegágy ablakkal, körülötte felhánt trágyadombokkal. A kertészház volt, ahol gyermekkorában eleget játszott a virágcserepekkel, magokkal, hagymagyökerekkel. Ez volt az egyetlen épület, a mely nem égett le, nyilván mert a gyilkos gyujtogatók nem találtak ide.

— Itt van az akna, mondta most az asszony, egy kis emelkedésre mutatva, amely olyan volt, mint a frissen hányt vakandok túrása. S félig magába mormogva folytatta:

— Aki belelép halálfia!

Boleszláv lehajolt, a kezével kiásta a gyutacsot a laza földből, s azután messzire elhajította. Egy fatörzsbe ütődött, s messzehangzó durranással felrohant.

A láz elfordította félig a fejét, s zavart rémült tekintetet vetet feléje, — mintha szentégtörést követett volna el.

Azután kinyitotta az ajtót.

Sötét folyosó tárult eléjük.

A házban csak két szoba volt. Balfelől volt régen a kertész szobája, jobb felől a műhelye.

A balraeső szobából, melynek az ajtaja félig nyitva volt, erős halottszag áradt be.

Boleszláv belépett.

(Folytatása következik.)

Az őszi könyvpiac újdonságai!

Flammarion Camille. A csillag-világ csodái. Népszerű csillagászat és az éghoztal egyetemes leírása. Teljes kiadás. Fordította Zempléni P. Gyula. 2 díszes kiállítású vastos kötet több mint 80 ivny terjedelemben. Művészi kivitelű ábrákkal, csillagászati térképpel stb. stb. Ára 1 frt 50 kr. Díszes kötetben. 2 frt 50 kr. (34)

A „Fővárosi Lapok” bírálatá s műről kivonatban:

A csillag-világ csodái (Népszerű csillagászat) című alatti, a magyar könyvpiac és a magyar olvasó közönség Flammarion Camille-nak, a francia költő csillagásznak legkitünőbb munkájához, melynek első kiadása teljesen elfogyott, ismét hozzájut. Vass József könyvkereskedés (Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 38.) illeti a dícsért, hogy a nagyszabású és a világirodalomban páratlanul álló művet mindenki által hozzáférhetővé teszi. mert a két kötetes, remek illusztrációkkal díszített műnek árat oly olcsóra szabta, hogy Flammarion e könyve most igazán közkincsé válhatik. Külön dícsértet felesleges a könyvre pazarolnunk. Flammarion nevével jól ismeri közönségünk. Tudományos költemények ezek, melyek lelkiinkre, szívünkre és elménkre egyformán hatnak. Gyönyörű regények, melyeknek olvasásánál ábrándokba merülünk, elgondolkozunk az ismeretlen világokon, amelyeknek rejtelmébe a francia tudós bevezet és közalotnik szárnyain elszállunk oda, ahová a véges ember soha el nem juthat. A csodák világa, a csillagok világa, a teremtes vagy műve nyílik meg előttünk végtelenségben, minden szépséggel és ragyogással. A fordítást; a legújabb francia kiadás nyomán. Zempléni P. Gyula végezte, ki ugyane szerzőnek Urania című művét is áttűtette irodalmunkba. A fordítónak régismert jó neve kezesség arra is, hogy az eredetinek minden szépségét megtaláljuk a fordításban. A két kötet ára 1 frt 50 kr.

Gutius humoros történelmi kéregetés. Elegáns kiállítású kötet, sikerült művészi címképpel. Ára 1 frt.

Heltai Jenő. A hét sorány esztendő. Regény. A „Kató” genialis szerzőjének legelső regénye, mely az egész magyar olvasóközönség kíváncsiságát felkeltette és nagy érdeklődéssel fogadtat. A regény meséje olyan érdekes és az író elbeszélő tehetség oly fényesen jut érvényre a kedvelt költő ezen első, de igazán mestori regényében, hogy teljesen meghódította a nagyközönséget. A könyv címlapját Márk Lajos remek rajza díszíti. Ára 1 frt.

Az összeg előléte beküldése mellett. — Kimerítő árjegyzéket leszállított áru könyvekről bérmentve küldök.

VASS JÓZSEF Könyvkereskedés és mintá-antiquarás, Budapest, VII., Erzsébet-körút 38.

Fontos közlemény!

LESSNER D.

áruházából,

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 81-83.

földalatt, földszint, félemelet, I. emelet.

1897-es karácsonyi minta-gyűjteményemet

nagyságára és olcsóságára nézve fölülmulhatatlan és a bel- és külföldi konkurrencziától csak közelöleg elérve, küldöm kívánatra leggyorsabban ingyen és bérmentve. A cég szoliditása elismert és világhírű. Meg nem felelő akadály nélkül visszavéteik vagy kívánatra a vételár visszaadatik.

Sok árumennyiségek a karácsonyidényre (leltározás előtt) 30—50%-ig az árban mérsékeltek, hogy egy rendkívüli tömeg-kelendőség által az árukészlet redukálható legyen.

Szenzációs kínálat! Különösen valamennyi legutolsó divatu tiszta gyapju divat-kelméknél az őszi és téli idényre 2 frittól feljebb egy 10%-os karácsonyi kivétel-jutalék levonatik.

A hasonlíthatatlan nagy áru-készletekből itt csak a következő cikkek sorolhatók fel:

frt méterje		frt méterje		frt méterje		frt méterje	
Solyemsicilienne	—45	Taffetas carré, Haute Nou-	1.70	Igen jó Loden duplaszöles	—32	Levantine legujabb minták	—14, —16 és —22
Atlas imprimé	—45	vcauté, ruhákra és blousokra		Szines gyapjuszővet 120 cm.	—28	—14, —16 és —22	
Solyembengaline cordonné	—60	Továbbá számtalan modern		Mintázott kammarnszövetek		Legjobb Cosmanosi Levantine	—27
Lyoni tiszta selyemtaffetas rayé	—60	tiszta selyem-kelmék a leg-		duplaszöles	—36	Groisé Satinette imprimé leg-	
Gyönyörű török brocate	—85	különfélébb minőségben és		Igen jó kocázott divatszövetek		jobb minőség	—26
Lyoni tiszta selyemtaffetas faç	—85	szinezetekben	1.30, 1.45, 1.60.	duplaszöles	—40	Francia szép atlas satin a leg-	
Nerveilleux façonne	—98	1.70, 1.75, 2.60 és magasabb.		Legujabb divatszöv. 120 cm. sz.	—48	divatosabb	—30
Selyem-ottomán	—78	Brocat Royal szép bál szin-		Angol divatszövetek 120 cm. sz.	—48	Zephir, nouveauté szép, diva-	
Faille française	—98	ben	1.10	Angol cheviot carré 120 cm. sz.	—50	tos, finom kivitelben	—29
Legujabb skót tisztaselyem-		Brocatoll tiszta selyem-kelmék		Kammarn cheviot 118 cm. sz.	—62	Zephir jeles minőség, szép,	
kelmék	frt 1.05 1.25	ruhákra a leggyönyörűbb leg-		Szép angol divatszöv. 120 cm. sz.	—70 és —75	pompás mintákban	—19
Selyempiqueotin, legujabb vil.		ujabb szin-arnyekolasokban		Jó színű nyári szövetek selyem-		Bosinal mousseline világos szin-	
és sötét szinok	—95	apart mintákkal	1.25	szövéssel 120 cm. sz.	1.60	nekben és csinos mintákban	—16
Tisztaselyemtaffetas façonne szép		Gyapjuszővetek duplaszöles	—18	Voile imprimé tiszta gyapju	—40	Szép, igen jó ruha-barchent	—15
báli szinokban	1.10	Kammarn diagonal	—21	Mosó-szővetek különös olcsó árak		Lawn Tennis-flanelle —17 és —24	
Valamennyi gyönyörű szép kivitelben!		Legdivatosabb színű nyári szö-	—26	mellélt.		Flanellicottons la 18 krtól feljebb	
Remek újdonság: Solyemsici-		vetek				Himalaya-flanellicottons 21 krtól felj.	
lienne carré	1.10						

A legzselészerűbben berendezett szétküldési osztályomnak illusztráció és tartalomdúsága igen tisztelt vevőim legmesszebb igényeinek megfelelőleg tartalmaz tetemesen nagyobbitott

karácsonyi különlegességi lajstrom

szegélyezett, szépen adjusztált **kelmék, ruhákra és blousokra, gyapju, selyem és mosó-kelmékben; fehérneműek,** valamint sok más szükségleti cikkek, továbbá **egy különösen említésre méltó, csak az én üzletemben kapható**

Karácsony-különlegesség, és pedig **igen szép elefántosontfehér, szines mintázott**
selyemzsebkendők tuczatja 2 frt. 40 kr. (egyenként is 20 kr. drhja),

végre legizlésesebb összeállításban, illusztrált, remek **különlegességi karácsony-cikkek** szétküldési osztályomból, mint bőr és peluche-áruk, sachet, diszmű- és ékszeráruk, chinai ezüst-áruk gyári árakhoz, játékaruk és karácsonyfadísz-tárgyak stb. Midőn ezennel legmélyebb köszönetemet fejezem ki azon bizalomért, melyet eddig mélyen tisztelt vevőimtől részesítettem, biztosítom szolid elintézésel minden becses rendelvényeknek és maradok kiváló tisztelettel

Áruház Lessner D. Bécs.

Minták és katalógus ingyen es bérmentve! Mintarendelményeknél kéretik a kelmék minőségének és azok árának megnevezése.

Ehenhalt orvosok.

Ezelőtt néhány évtizeddel legjobb dolga volt az orvosoknak Spanyolországban; mivel ott volt a több beteg ember. Az óriás erejű légvonal, mely a pirenei hegysorosonkból végig súvölt a félszigeten, csontfájóssá tette a büszke grandokat és csak a legedzettebb bikaviadorok bírták ki az átkozott éghajlatot.

A főrangu spanyolok ezeket adták a házi orvosainknak, csak hogy némiképp enyhítsék a kínzó fájdalmakat. Nyáron át Hispánia kénesei forrásai, hírneves gyógyfürdői, spanyolokkal voltak tele. A fürdőtulajdonosok és az orvosok milliommosokká lettek.

Egy idő óta azonban csodálatos módon megcsappant a betegek száma s valamennyi spanyol olyan egészséges lett, mint a makk. Az orvosoknak lement az agófia és keresetük rendkívül megcsappant. Az utóbbi években pedig néhányan már éhen is haltak.

Az orvosok és természettudósok elnöke *Don Unguento Morbotrovato* a múlt évben értekezletre hívta össze társait és ekkor jöttek a nyomára, hogy a spanyoloknak azért nincs szükségük orvosokra; mert az ország népe a „*Horgony Pain Expeller*”-t használja minden csont- és izomfájdalom ellen. Az értekezlet kénytelen volt egyhangulag constatálni, hogy ez a szer közszerény, csúsz, hátfájás, influenza és kolera ellen tényleg csodahatású, e mellett rendkívül olcsó és kapható 40 kr., 70 kr. és 1 frtos üvegekben minden gyógyszerárban.

A tudós orvosok erre felszedték sátorfájukat és az éhenhalás elől kiköltöztek Spanyolországból.

Foncière, Pesti biztosító-intézet.

Alapított 1864-ben.

KÖZPONTI SZÉKHELY:

Budapest, V. ker., sas-utca 10. sz.

A készpénzben befizetett részvénytőke o. é. . . . . **4.000.000 korona.**
A nyereség- és díjtartalékok az évi bevétel-
kel együtt több mint . . . . . **25.000.000 koronára.**
rugnak.

Harmánczáróm évi fenállása óta kártérítések fejében fizetett az intézet:
az elemi kárbiztosítási osztályában . . . . . 132.075.064 koronát
az életbiztosítási osztályban 11.290.419
a balesetbiztosítási osztályban 560.422

Összesen 143.925.904 koronát

Az intézet igen mérsékelt díj mellett biztosít: **tűz-, jég és szállítványkárok** ellen, **tűkörüvegekben** eshető **tűrészkárokat** ellen,

az ember életére

minden gondolkodható módozat szerint és az emberit testet érhető balesetek ellen és pedig egyes szeszélyeket, valamint vállalkozóknál alkalmazottakat tömegesen és vegre különösen utazási balesetek ellen is.

Különbös kedvezmények, melyeket az intézet az életbiztosításnál nyújt:
a) **Életbiztosítást** díjmentés nélkül 20.000 korona határig, a biztosított tőke feléről (a közös házasság és honvédség: 30.000 korona és míg a népfelkelők védőkötélzetekre nézve.) (Hivatászerői katonáknak megsekkelt díjpótlék mellett.)

b) A biztosíték értékelésénél, a biztosítás érvényesítésénél **megtámadhatatlansága** még az esetben is, ha a biztosított pártjai vagy ügynökségük folytán hall volna el, vagy ha utólag kitudnánk, hogy a biztosított a biztosítás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedt.

c) **Nyereségben való részesítés.**

d) **Már hatályon kívül lévő kútvényeknek** újabb érvényre hozatala.

e) **Életbiztosítás**, a biztosított összegnek esetleges vagy feltétlenül **létszer** történendő kifizetésével.

f) **Halálesetre szóló tőkebiztosítás**, elvörös esetében, illetőleg a díjfelvételi tartam lefordása után a biztosított összeg **felelőre való kifizetése és a tőke másik felére minden további díjfelvétel alól való felmentés** mellett.

g) **Külvénybiztosítások** adása és költségek **visszatérítése**, azoknak legnagyobb, azaz matematikai értékük 2/3, illetve 2/4 részéig, továbbá a befizetett díjak **tőkésítése** teljes matematikai értékben.

Az intézet igazgatósága:

Szentmártoni Radó Kálmán elnök, *Szász Domokos* alelnök, *Báró Vay Dénes*, *Bécsi Mór*, *Cserkúti Engel Miksa*, *Guttentag Gusztáv*, *Haas J.*, *Hoffmann Sámuel*, *Jovag Lederer Sándor*, *Strasser Alfred*, *Schön Vilmos* igazgatósági tagok.

Schön Vilmos, vezérigazgató, *Reich Mór* és *Schön Leo P.*, igazgatók, *Lauszig Hugó*, vezértilkár, *Temesváry Imre*, czéggjegyző.

Az intézetnek van az Osztrák-Magyar birodalomban **10 vezér-, 60 fő-** és mintegy **8000 kerületi ügynöksége**, melyek bármiféle felvilágosítással a legkészségesebben szolgálnak.

Tisztelt háziasszony!

Kérem tegyen kísérletet, a kedvelt női újság; a

Das Blatt

der **Hausfrau,**

most kezdődött

8. évfolyamával,

divat-, gyermekruha-,
fehérmű- és kézi-
munka-rovattal.

Négy ingyen melléklet:

- a) Romanbibliothek zum Blatt der Hausfrau.
- b) Aus aller Welt. — Für alle Welt.
- c) Das Blatt der jungen Mädchen.
- d) Das Blatt der Kinder.

Kitűnő regényei:

- a) Schwimendes Land, Kohlrausch Réberitől.
- b) Im Heim der Welt, Ester O.-tól.

(A főszerkesztő):

- c) Auf Irrwegen, Meyke Ninától.
- d) Die Stiefsohner, Blüthgen Viktortól.

(A regénycsarnokban):

Havonta szabásív kézi-
munka mintákkal.

Negyedévi próba-előfizetés
ár (6—7) füzetre **1 frt.**

14 naponként 1 füzet **15 kr.**

Kapható:

minden könyvkereskedésben.

Kiadóhivatal:
BÉCS,
I., Niebelungg. 1. és 3.

25% engedményt
adok
óra és ékszer
árjegyzékem különben is olcsó
arából. Viszont elárúsítottak
és üzemelőknél is a legked-
vezőbb bevásárlási alkalom.
Magyar árjegyzék ingyen
és bérmentve.

SCHWARZ HENRIK
Bécs, 9/2, Alserstrasse 26.

Szabadalmakat
kieszköztől a világ összes
államaiban

Kalmár J.
mérnök és hiteles szaba-
dalmi ügyvivő, ezelőtt

Pompéry
(Benedek L. és Tsa)
Budapest,
VII., Kerepesi-ut 44.

SZÉKLER IGNÁCZ
férfi szabó, (99)

Budapest, V., Erzsébet-tér 8. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát izléses, finom kelmék-
ben, legjobb szabás szerint, mérsékelt árak mellett.

Belégzési Intézet
újjonnan átalakítva és nagyobbítva, (72)

Dr. ZIFFER E., gleichenbergi fürdőorvos vezetése alatt.

József-körút 10. szám.

óvít szétporlasztással külön fülkékben. Fenyőfű-belégzés és pneu-
matikus kurák. Mell, gége, garat, orrbetegségek. Nyitva egész nap.

Kézimunkák,
nemkülönbön himzőanyagok és himzőszövetek,
rendkívül nagy választékban
szabott gyári áron
kaphatók.

Bérczi D. Sándor,
női kézimunka nagyipar-
osnál Budapest, Kí-
rály-utca 4. — Képes
árjegyzékem 1185 eredeti
kézimunka-rajzzal kívá-
nára rendelkezésre áll.
Gyáriraktár a legjobb-
nak elismert (88)

**„Victoria”
kéziműzőgépek.**
Darabja 4 frt.
Hozzávaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

Victoria női himzőgép.

Páratlan sikerű „Uj gyógymodom” tapasztalt biztos
eredményei folytán honorárium teljes gyógyulás
után fizethető.

Ideg- és nemi-betegségek
önfertőztetés következményei: syphilis utóbbjai mint bármily
nagyfokú és idült

„TITKOS BETEGSÉGEK”
ellen új gyógymodom minden befekcsködés és gyógyszer-
adagolása nélküli néhány nap alatt **gyökeres, állandó és teljes gyó-
gyulást biztosít.** Elvegynült forró (impotenciánál) gyógymodom
az összes gyógymodókat hasonlíthatlan sikerei folytán **messze
felülmúlja.** — Nagyszabású külön győgyterem.

DR. MITZGER TIVADAR,
az ideg- s nemi betegségek szakorvosa. *hydroelectrotherapeutai*
rendelő intézet.

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 44., I. emelet.
9—1, d. u. 3—7. (87)

MAGYAR IPAR.

PFÁHN KÁROLY és TÁRSAI,
tükör-, kép-, disz-keret,
aranyozott áruk és aranylécz gyára.

Dus választék képekben és tükrökben is.

Raktár: **Budapest, VII., Károly-körút 9.** (103)

Karácsonyfa díszítékek
iránt érdeklődők
ne mulasszák el kérni

Bisenius József,
Bécs, I., Elisabethstrasse 1.
gazdagon illusztrált árjegyzéket, amely ingyen és bér-
mentve küldetik meg.

Levelézőlap elegendő.

160

ATTILA

kerékpáriskola József-körút 36.
tölen áti megőrzésre elfogad kerékpárokat. Ez a egyetlen, legnagyobb, fedett, villamosvilágítással
ellátott és fűtött kerékpáriskola. A kerékpározás a téli hónapokon át mechanikai készlettel elcsajfálható
és gyakorolható. A helyiség naponta 7 órától reggel egész este 8 óráig nyitva van. (20)

Kretzschmár E. és Társa kerékpárművek r. t. Reichenberger Károly.
Képvisező:

Prof. Nothnagel azt mondja: Kétszázhat száz, közvény, zsába és más hasonló reumatikus fájdalmaknál a **Gaultheria-olaj**ok helyesleg a **Gaultheria-szesz** külsőleg. Hatása feltétlenül biztos. Ára mindegyiknek 1—1 forint. A **Cocoon** pastillából néhány darab meggyinteti a garat- és légcsurót, köhögést és rekedtséget. Ára 1 doboznak 75 kr. Kapható **Hazstinszky Sándor-téri** gyógyszerárban Bpestben.

Dr. VASKOVITS-féle
Svábhegyi és városmajori
hidegvizgyógyintézet.
Az ország legrégebb vizgyógyintézete.
A modern Hygieia, valamint a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve. Szigorúan szakorosi kezelés, mérsékelt áruk. Közelgő villamos és lélekkezelés. Prospektust kívánatra bérmentve küld az intézet vezetősége.

Bőr- és szépségápolás szakorvosa
med. univ. **Dr. Révész Benő**
Budapest, Kerepesi-ut 63., I. em.
24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes **bőr-, ideg és nemi bajokat. Szépségi hibákat:**
szepő, arva- és májfolt, pattanás, szennőcs, rézorr, fagyos vejtások, hajkorpa, hajhullás, s. h. b. k.; szájszerű tanúsítással szolgál az arca és kezéjére.
Feltűnő eredményt gyógyítja a **teljes betegségek név alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.**
Rendel: délelőtt 8—12, délután 3—7 óráig,
Levelekre azonnal válaszol. Kívánatra gyógyszerkezelésről is gondoskodik. Mindenkor mely diskreció.

65. kiadás
az ÖNSEGÉLY
gyakorlati tanácsadó mindazok számára, kik ifjúkori ballépések következtében az ideg és nemi szervek betegségében szenvednek.
Olvassa el mindenki, ki szomorú következményekben, m. szorongásban az idegek feldultságában ésemészlési zavarokban szenved; gazdag tartalmu tanításának évonta ezrek köszönhetik teljes gyógyulásukat. Ára 1 frt. Kapható **Ruzitska Ármin** könyvkereskedésében Budapest. Muzsony-kört 3. sz. (126)

Alapítva 1879-ben.
Csak 3 forint
a legrészletesebb és legcélzesebb **Karácsonyi ajándék.**

(Emlék az elhunytakról.)
Árcsúvek életnagyságban.
Bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hit hasonlatért kezeség váltalattik. A fénykép sártellen maradj. Alkalmi ajándékul szánt megrendel. előbb küldendő be.
BODASCHER SIEGFRIED
jutalmazott műterme. (66)
Wien, II., Praterstr. 61.

KAPPLER KRISTOF és Társa
Coiffeur. — Parfumeur. (System Lespes Paris.)
V. kerület, Erzsébet-tér 16. szám, (Deutsch-féle palota).

Sok oldalról történt kérdésközlésre ezúton értesítjük a t. ez. közönséget és a magas nemességet, hogy fodorás: keruerek a **modern hygienia** követelményeinek megfelelően van berendezve. (Lespos tanár szisztémja szerint. Paris.) Berendezés tekintetében termink látványosságot képeznek. **Külön uri és női termék.** Amerikai arcfürdő, tejmosás, **kéz- és köröm ápoló-terem** (Manicure et pedicure.)
Rendcs árak. Tisztelettel **Kappler Kristóf és társa.**

PIEPER R. hírtírói gyáros „DIAMANT” fegyverei, eredeti árakban.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
„Külföldi történetek” egyedüli kincstári eladása MAGYARORSZÁG részére.
Zubek Bertalan és Társa,
BUDAPEST, IV. kerület, Egyetem-tér 5. szám alatt.
Kiadórági raktára a „Schultz” és az „E. C.” füstnélküli angol löpörrel, — valamint az amerikai Cmlis a Harwey-féle fekete „Diamant”-lőpor ralmegöltöltött angol **Elcy** töltényhüvelyeknek. — **Legnagyobb raktára** az összes vadászfegyverek, revolverek, mindennemű töltények, vadászati felszerelések, sport cikkek, korcsolyákban, stb. stb. (188)

„MAGYAR GAZDÁK LAPJA”
KÖZGAZDASÁGI HETILAP.
— A MAGYAR GAZDÁK ÉRDEKEINEK KÖZLÖNYE. —
Mutatványszámokat levelező lapon tessék kérni. Budapest, Kemnitzer-utca 15. szimben.
Előfizetési ár: félévre 4 forint. Félévi szerkesztő: Főszerkesztő:
Egész évre 8 „ SZABÓ FERENCZ HERÉNYI GOTHARD SÁNDOR
Kiadóhivatal: Budapest, Akadémia-utca 4. szám. (134)

Most jelent meg
az 1898. évi
„ADÓÜGYI ZSEBNAPTÁR”
(második évfolyam.)
szerkeszti: Hoffmann Mihály Miksa az „Adóügyi Szaklap” szerkesztője.
Az adóügyi Zsebnaptár, amely díszes vászonkötésben (Notes alakban) 400 oldal terjedelemben, naptárral, **határidőjegyzékkel** és betűsoros utmutatóval ellátva jelent meg, az **összes adó- és illetéktörvényeket** és **rendeleteket** dióhéjban foglalva ismerteti és magyarázatokkal látja el, amiért is ezen csinos zsebkönyv **valóságos kincses tárat** képezendő minden pénzügyi és közigazgatási tisztviselőnek, közjegyzőnek, ügyvédnek és minden adófizetőnek. **Boltt ára 1 frt 50 kr.**
Kapható: Az „Adóügyi Szaklap” kiadóhivatalában. Budapest, Andrassy-ut 6.
Ugyanott rendelhető meg:
1. Az „**illeték Egyenérték Ismertetése**” javadalmak, alapítványok, egyházi és világi községek, egyesületek stb. részére. Népies kiadás. **Írta: Róka József m. kir. pénzügyigazgató helyettes.** Boltt ára 30 krajczár.
2. Az **új műhörtörvény** (a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 53750/1897 számú rendelete, illetve végrehajtási utasítása. Ára magyar kiadásban (38 oldal terjedelmű füzet) 50 kr. Német kiadásban 70 krajczár.
3. **Fogyasztási, Ital- és Italmérségi Adók Rendszeres Ismertetése.** Ára 2 frt. Írták: **Osváth Imre** kir. törv. bíró és **Hoffmann Mihály Miksa** szerkesztő.
4. **Pénzügyminiszteri Rendeletek és Döntvények gyűjteménye.** Ára 2 frt. Szerkeszti: **Hoffmann Mihály Miksa.**
5. A **szeszalkohol, hordóürméret, szőlőcsefre, borital és szeszitalmérés** adóatszámítás táblázati könyv **ára 1 frt 50 kr.** Szerkesztette: **Hoffmann Mihály Miksa.**
6. **Mennyi szeszt és mennyi vizet** kell felhasználni a különféle foktartalmu pálinka készítéséhez. E táblázati füzet **ára 50 kr.**
7. Az **Adóügyi Szaklap**, Budapest, Andrassy-ut 6. sz., melynek előfizetési árai 1 évre 6 frt, fél évre 3 frt 50 kr., negyedévre 2 frt, az előfizetőiknek minden adó- és illeték-ügyben a **legalaposabb és legmegbízhatóbb** felvilágosításokat és utbaigazításokat adja **teljesen ingyen.** Kívánatra levélileg. (117)

Kisérelje meg
a fekete és szines cipők tisztításhoz, valamint mindenmü bőrárúkhöz a
legujabb és legcélzesebbet a
TANNERINT,
TANNER F. és TÁRSA-tól Frauenfeld-ben.
A bőrnek előkelő **tükörfényt ad** **Vízhatlanná és puhává teszi** **Nedves állapotában sem fest** **kezol és ruhát nem piszkol** (57)
Egyszerű bekenés több napra elég **A mellett mindig tisztá fényes cipő** **Nagy meglakarlítás, mert kiadás a használatban.**
Felülmul eddigi fénymázt és krémet.
Elegáns bádogdobozokban 3 nagyságban kapható drbjá
1. sz. 2. sz. 1/3 ko.
20 kr. 30 kr. 50 kr.
Kapható a főszerkesztőnél:
FREUND F. és TÁRSA, Bécs, II., Negerlegasse 6.
és minden idevágó detallizületben.
Vízont oladónak nagy engedmény. Kelendő árucikk.

Zseboraim ismeretek 128
főságokról és olcsóságokról.
Goldin rem. óra dupla fedéllel 1 frt 5.— Anker rom. nikkol 1 fr. 90 kr. Valódi ezüst rem. 4 frt 25 krt Arany női rem. 12 frt. Ezüst anker rom. dupla fedéllel 15 P. b. frt 7.— Aczél rem. fit 8.50. Minden órárt 3 évi jótállást vállalok. Új arany gyűrűk (6 kar.) 1 frt 80 kr. Dupla goldin láncok 1 frt 50 kr. Tömör arany gyűrűk 8 frt 50 kr. Valódi jegygyűrűk a cs. és kir. fémjelző hivatal pecsétjével ellátva 1 frt 20 kr. Valódi 14 karátos arany fűgők gyémánt utazattal 2 frt. Nagy árjegyzéket 300 ábrával ingyen és bérmentve küld
Fischer Alfréd
Wien, I., Adlergasse 12.

Legnagyobb gyári raktár keleti szőnyegekben.
ZACCHIRI N. és G.
Budapest, V. ker., Mária Valéria-utca 5. sz.
Legdusabb választék valódi **smyrna, perzsa és indiai szőnyegekben** minden lehető nagyság és minőségben. Nemkülönb. dús raktár: **Axmünsteri és nyírott kész szőnyegekben.** **Nyírott brüsseli-tapestrie, hollandi és Cocos-futó szőnyegek, minden mennyiségben.**
Legujabb kivitelben kaphatók **kész asztalterítők, függönyök, ág- és lőtakarók.**
Sima, mindenféle alapszínű pokróczkalmék szoba bevonására.
Mindezt jutányosan és jótállás melletti kiszolgálással.
Új és képes árjegyzékünket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük. (62)

Az ezredéves országos kiállítás alkalmával a legmagasabb kitüntetéssel: a **„MILLERNIUMI DISZOKLEVÉLLEL”** kitüntetve.
EISELE JOZSEF réz-, ércmű- és gőzkazán-gyár,
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 138.
(127) Hegesztett munkák,
Gőzkazánok, vitzisztítók, reservoirok, csővezeték, felszerelvények.

A mi rajtam segített!

Tisztelt uram!
Körüből 8 hét óta hordom a Heakier tanár Volta-keresztjét és igazán meglepőnek a hatása. Éveken át ideges szívbeteg voltam, amely heves szívdobogásban, szúrás a mellben és lézartó érzésben nyilvánult. Az én Volta-keresztje már 9 napi viselés után nagy enyhülést hozott és isten segítségével remélem, hogy teljesen meg fogok gyógyulni. A Heakier tanár Volta-keresztjét minden felebarátomnak melegen ajánlom.

Teljes fizetéssel (69)
Lejeune Arnold,
kávé-különlegességek nagyban való üzlete.
Berlin, Danzigerstrasse 1., I.
1897. július 15-én.

Megifjítja és meghosszabbítja az életet

A híres villamos Volta-kereszt. Olyan személyeknél, kik a Volta-keresztet állandóan hordják, a vérkeringés és az idegrendszer rendesen működik, az érzékek megélnének s valami kellemes jó érzet tölti el az ember. Testi, valamint szellemi erőben egyaránt meggyarapodik s ez a boldog és szerencsés állapot meghosszabbítja sok embernek nagyon is rövid életét. Minden gyenge embernek nem tanácsolható elegendő, hogy a Reif J. től Bécsben vásárolt Volta-keresztet állandóan viselje; megédesíti az idegeket, fölfrissíti a vért s az egész világon elismert gyógyítószere a következő betegségeknek: **csusz és rheuma, neuralgia, idegyöngyesség, álmosság, hideg kezek és lábak, hypochondria (guskomorosság), sápkór, szíma, megeredettség, görcs, hűrbetegség, acanyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, síkötés, és fülzugás, fej-és fogfájás sít.**

A valódi az itt látható védőfogycsillótörvényesen felfismorított Heakier tanár-féle Volta-kereszt mindenki részére szolgáló villamos cszlop. Leányok és asszonyok, fiatal és idősebb urak, kik mindig egészségesebb akarnak maradni, viselék ezt a híres és kedvelt, gyógyító hatású amuletet. A férfi és a nő erejét állandóan emeli és erősíti, mindenképpen mintegy újszülöttnék, köztük oly erősnek érzi magát. Számtalan dicsőítő és elismerő levelet.

Drbja 1 fnt 80 kr.
2 fnt beküldése esetén barmente. Utánvétől 20 krral drágább. Az egyedül valódi Volta-keresztet az ismert egészségügyi czég küldi.

J. REIF
Wien, I., Brandstätte 3,
Szent-István-templom mellett.

Legelőkelőbbés legnagyobb fedett

kerékpár-iskola

Az „ADRIA” kerékpárok városi raktára.
Royal szálló, Erzsébet-körut.
Nagy javítóműhely. (109)
Kerékpárok télen át való megőrzésre és jó-
karban tartásra mérsékelt áron elfogadotnak.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghúléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 fnt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, KUDOLSTADT.

A réghírnevű

St. Pétervári gummisárczipő

Háromszög védjegy. (122)

1860 T.P.A.P.M. С. ПЕТЕРБУРГ

Minden jobb üzletben kapható. Csak akkor valódi, ha a talpán a következő védjegyvel van ellátva.

Háromszög 1860. alapítóévvél.

Csiszrti orosz szás.

Messtorff, Behn & Co., Hamburg-Bécs.

Magyarországon a legelső és egyetlen

Dr. Palócz Ignác

v. Szt. János kórházi orvos
Bpsten, k. egészségügyi tanár
Természetes gyógyintézet (Rendőfő-intézet)
BUDAPEST, VÁMHÁZ-KÖRUT 7. SZÁM I. EMELET.
Rendelés: d. e. 10-12-ig és d. u. 3-5-ig.

A legtöbb helyen és idült betegségnél csak a természetes gyógyóddal lehet biztos és maradandó gyógyulást elérni. Tágas gyógyintézetünk meg a szakorok által is elismert tökéletes-séggel vanak berendezve. Gyógyintézetünkben rendezett **korzalkortó villamos fürdő, a mos homokfürdő és rezzó masszáz, messze felülmúlják az összes meleg- és iszapfürdők hatását. Különösen hasznosak **vese-, máj- és gyomorbetegségek, csúzes- és köszvényes bántalmaknál és a onatok elgőrbőlésénél. Elektromasszázs, villamos zuhanóvadás és villamos vízfürdő kitűnő hatásúak női bajok, migrán és vajútanennyi ideggyengeségből eredő betegségek ellen. Legőszök alkalmazása sürített és ritkított levegő beszívása megbecsülhetetlen **asthma és tüdőgyulladás** ellen. Reflexált villamosny biztosan gyógyítja a fekélyeket. Ezeket még kiegészítik: Thuro Brand-féle masszáz, Kneip-kúra, gözölések, pontos diétamegszabás, svédgimnasztika sít.****

„A Természetes Gyógyóddal Kézikönyve.”
Irta: **DR. PALÓCZ I. ACZ.** (80)
Megbecsülhetetlen tanácsadó mindenkinék az egészség megőrzésére és a betegségek megszüntetésére. A ki ezen könyvet elővassa, önmagának és családjának házi orvosa lehet. Kapható és megrendelhető a szerzőnél és minden könyvtárakban. Ára 3 korona.

Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére.
6 cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt.
Biztosítási tőke: 27 millió korona.
Fü gyermekek legelőnyösebb ellátása
katonai szolgálat költségeinek fedezése — illetve a nagykorúság idejére. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az Igazgatóság.
Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

Ifjaknak és öregeknek!

Kik ifjakori kicsapongások és bűnök következtében idegrendszerükben, ideggyengeségben, impotenciában és minden abból folyó gyengességi állapotban szenvednek, leggyorsabban és legbiztosabban Dr. Müller főorvos általános ismert és jóhatástalalt **vegyeréscsúszó-készítményei** által gyógyíthatnak meg. — Ezek visszahatják az ellentét és idő előtt kimerült szerveknek az erőt és ifjai virágosságát. Egy adag ára kimerítő orvosi fizetést és káros utasítással 3 fnt 10 kr., postán 25 krral több. **Valódi minőségben csak a Szt.-György gyógy zertárban Bécs 179 Wimmergasse 33 és Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban Király-utca 12.**
Óvakodni kell külföldi hasonló készítményektől. Határozottan a bécsi Szt.-György gyógyszerárból való valódi készítmény kérendő.
„Ezt a hírdetést tessék kivégni és eltenni.” 61

Nem nagy krach,

hanem tisztességes alapon vagyunk képesek a következő felsorolt britannia-ezüst-készletet, mely 56 darabból áll, csak 6 fnt 60 kraj hallatlanul olcsó áron bárkinek szállítani.

- 6 darab 6 gún. britannia asztali kés vadódi angol pengével.
- 6 darab amerikai britannia-ezüst villa egy drbból
- 6 darab amerikai britannia-ezüst evőkanál
- 12 darab amerikai britannia-ezüst kávékanál
- 1 darab amerikai britannia-ezüst levestaréj
- 1 darab amerikai britannia-ezüst tejmérő
- 2 darab amerikai britannia-ezüst tojásszélreg
- 6 darab angol britannia felszolgáló csészésalj
- 2 darab háttas asztali gyertyatartó
- 1 darab teaszűrő
- 1 darab legfinomabb britannia-cukorkorhító
- 3 darab legf. gyümölcsös kés, porcellánnyéllel
- 3 darab legf. gyümölcsös villa, porcellánnyéllel
- 6 darab Viktoria csészésalj

56 darab együttvéve csak **6 fnt 60 kr.**
Az összes fenti 56 tárgyat vagyunk képesek a **6 fnt 60 kraj** minimális áron szállítani. A britannia-ezüst egy minden részében fehér fém, mely ezüst színét 25 éven át megtartja, a miért jótállunk. Annak legjobb bizonyítékául, hogy ez a hirdetésny fizika igazságon alapul szolgáljon tőlünk a következő:

nyilvános nyilatkozat:
Alban az esetben, hogy a beküldött britannia-ezüst készlet nem felel meg, a fizetett összeg akadálytalanul visszafizetetik. Akinek tehát bármiképpen-szükségessé lenne, rendelje meg a fentebbi díszkészletet, amely kiválóan alkalmas **nász- és ünnepi ajándéknak,** valamint szállók, vendéglők és jobbfejta háztartások számára.

Kapható csak (71) szállítója Tanítók háza egyletének, sít. bejegyzett czég, fennál már harmincz év óta.

BÉCS, II.2. Praterstrasse 16. P.
Sztéküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után.
Tisztítópor hozzá 10 kr, ládikó 40 f.

Csak védjegyvel valódi. Számos elismerő irat betekinthető.

HOEPLNER GYULA
utóda,
ifj. MUCK KÁROLY, órás
BUDAPESTEN,
IV. ker., Kigyo-utca 3. szám alatt,
ajánlja tökéletesen felszerelt raktárát; minden-
nemű, ugy
henger-, mint horgony-óráit,
egy évi jótállás mellett.

Neumann M. áruháza
Budapest,
M u z e u m - körut 1.
(Szikszayval szemben).

Kész áru osztály:

Zsolnai Loden öltöny . . . . . fnt 16.—
Cheviot öltöny . . . . . 16.—
Téli kabát . . . . . 16.—
Havelok . . . . . 9.—
Nadrág . . . . . 5.—

Mérték szerinti
megrendelésekre nagy választék a legfinomabb belföldi és angol kelmékben.

Gyermekruha- osztály.

Iskolaöltöny . . . . . fnt 5.—
Korcsolya-sakko . . . . . 8.—
Téli kabát . . . . . 12.—
Füöltöny . . . . . 12.—
Havelok . . . . . 6.—

Szőrmeáru osztály.

Városi bundák
55—175 forintig.
Legegyszerűbb, legfinomabb, lelkismeretes készítő.

Utazó bunda
40—110 forintig.

Gazdasági (Mikádó) kabát
18—42 forintig. (122)

Mencsikoff
40—65 forintig.

Családi béke.

Ezelőtt tizenegy esztendővel feleségül vettem egy zongoramesternek a leányát. Szép volt az eszemadta s e mellett nagyon szerette a zenét; egészen az édes apjára ütött.

Félévvel ezelőtt Kanizsáról felköltöztünk Budapestre. Az én hitvesemnek nem sok igénye volt, csupán azt kérte tőlem, hogy minden héten kétszer vigyem el az operába.

Bármily költséges is volt ez a multság, nem tagadtam meg kívánságát; de a minap nem kaptam jegyet. Csüggedve tértem haza s midőn megvittem a szomoru hirt, az asszony mérgesen reám támadt. Visszaküldött, hogy a föld alól is szerezzek két támlásszékot; de hiába rimázkodtam, hasztalan kapacitáltam a pénztárnokot és magát *Huszár* kormánybiztot, ismét eredmény nélkül tértem haza.

Erre a feleségem kijelentette, hogy ő elvállik tőlem és megy haza Kanizsára. Ekkor egy ötletem támadt, elrohantam a „Telefon Hirmondó” szerkesztőségébe és a lakásomra bevezettettem a csodamasinát.

Az én angyalom erre kiengesztelődött és ma este már itthon hallgatta végig *Leoncavallo* legújabb remekművét.

Az ANKER

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Igazgatószám: Magyarországi vezérképviselőség:
Bécs, I., Hoher Markt 11. Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
 (Anker-hof.) a társaság saját házában. (Anker-udvar.) (106)

Társasági vagyon 117 millió korona
Biztosítási állomány 472 millió korona
Eddigi kifizetések összeg 192 millió korona

**Megtámadhatlan kötvény, Múltányos feltételek. Hadkö-
 elezeteink biztosítása háboru esetére pótdíj nélkül.**

Nagy nyeresémosztalékok.

Előnyös gyermekbiztosítások.

Prospekttal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők, valamint a társaság ügynökei.

Köhögést

épu, mint a tüdő és torok, valamint a légző csőveknek hurutos bántalmait, továbbá nehéz lélegzést, szűkmellűséget, asthmát, szamárköhögést, rekedtséget, köhögési ingert, kezdődő tuberculosust leggyorsabban és legbiztosabban szüntetik meg az évek óta legjobbaknak elismert, orvosi utasítás szerint készített és ajánlott szer.

Szent-György tea csomagja 50 kr., ehhez való Szent-György hurutpor 50kr. dobozunként, pontos orvosi használati utasítással együtt. Néhány nap alatt észlelhető hatás. Két csomagnál kevesebb nem kitérdik. Viteli megrendelésekhez csomagolási és szállítói levélre küln 20 kr. kériük (bérmentesítés nélkül).

Megrendelések kizárólag:

a Szt.-György gyógyszerárban

Bécs, V/2, Wimmergasse 33. vagy

Török József gyógyszerárban

Budapest, Király-utca 12.

intézendők. (53)
 Az összeg előzetes utalványozása körtük. Tessék a hirdetőt megörzés végett kivágni.

Részvénytőke 3 millió forint o. é.

THE MAYPOLE COMPANY LTD. LONDON.

Részvénytőke 3 millió forint o. é.

„MAYPOLE SOAP”

(angol festőszappan)

Vezérképviselő és szétküldési raktár:

Sonnenschein Lipót

BUDAPESTEN,

V., Arany János-utca 15. sz.

Wien, VII., Neubaugasse 15.

Nékielőzhetően minden háztartásban. Kovás orr vízzel és ezen világított szappannal minden bőgy vagy leány 15 perc alatt, egész ruhát vagy derekat gallérokat, himzéseket, selyem-szőveket, szallagokat, csipkét, selyemkezdtyűt, harisnyát, továbbá battiszt, karton, szatin és bármily gyapjuszövetet fetszős szerinti, valódi **mosható** szintre képes festeni!

Tegetthof, sötétbordeaux és rikító vörös színben szintén raktáron.

Gyászszetteknel, teljes ruhatarak 1 óra alatt a legszebb feketére festhető.

Minden színben 40 kr., tekete és tegetthof színben darabja 50 kr.

Nagyban és Kicsinyben kapható:
 Mértay Testvérek, nagykereskedőknél, Arany János-utca 10.
 Török József, gyógyszerárban, Király-utca 12.
 Neruda Nándor, gyógyszerkereskedő, Kossuth Lajos-utca
 Molnár és Moser, Koronaherezeg-utca 9.

Wald Gyula, Király-utca 34.
 Kartschmaroff A., Kerepesi-út 41.
 Lux Mihály, Múzeum-körút 7.

Továbbá minden gyógyszer-, illatszert-, gyertya-, szappan és rövidáru üzletben.

FIGYELMEZTETÉSÜL: Minden darabb „Maypole” használati utasítással van ellátva, tessék ehhez alkalmazkodni. (48)

Utazó-bunda

32 frttól.

Gazdasági bunda

(Mikadó)

14 frttól.

AZ ANGOL SZABÓ-HOZ

KOHN HEILMANN és FIAI
 BUDAPEST,

IV. ker., Károly-körút 12. szám.

Legnagyobb férfi- és gyermekruha áruház.

fi nyers-szöveteknek és szörméknek a 16 fiók részére készpénzben való bevásárlása folytán a vállalat azon kellemes helyzetben van, hogy e téren a legjobbat és legolcsóbbat nyujtsa.

Saját készítmény. Legjutányosabb beszerzési forrás teljes jótállás mellett.

Tulkövetelés kizárva.

Szabott árak.

Télikabát 14 forint.

Városi bunda 48 forint.

Sacco-öltöny 13 frt.